

UCHWAŁA NR XX/145/08
RADY POWIATU W BIELSKU PODLASKIM

z dnia 30 września 2008 r.

**w sprawie przyjęcia „Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami
dla Powiatu Bielskiego na lata 2008-2011”**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1592, z 2002 r. nr 23, poz. 220, nr 62, poz. 558, nr 113, poz. 984, nr 153, poz. 1271, nr 200, poz. 1688, nr 214, poz. 1806, z 2003 r. nr 162, poz. 1568, z 2004 r. nr 102, poz. 1055, z 2007 r. nr 173, poz. 1218) i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150, nr 111, poz. 708, nr 138, poz. 865) w związku z art. 14 ust. 6 i 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. nr 39, poz. 251, nr 88, poz. 587) Rada Powiatu w Bielsku Podlaskim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Bielskiego na lata 2008-2011” stanowiący część „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bielskiego na lata 2008-2011” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Traci moc uchwała nr XVII/92/04 Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim z dnia 30 marca 2004 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Ochrony Środowiska w części dotyczącej Planu Gospodarki Odpadami.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Adam Miron Łęczycki
Przewodniczący Rady Powiatu

Załącznik
do uchwały Nr XX/145/08
Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim
z dnia 30 września 2008 r.

Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Bielskiego na lata 2008-2011

Maj 2008

1	Wstęp	5
1.1	Podstawa prawna	5
1.2	Cel i zakres opracowania	5
1.3	Analiza aktualnego stanu prawnego	7
2	Podstawowe informacje charakteryzujące obszar powiatu bielskiego.....	9
2.1	Położenie geograficzne	9
2.2	Warunki glebowe.....	10
2.3	Sytuacja demograficzna.....	11
2.4	Uwarunkowania infrastrukturalne	12
3	Analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami.....	13
3.1	Odpady komunalne	13
3.1.1	Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych	13
3.1.2	Odpady ulegające biodegradacji.....	16
3.1.3	Systemy gospodarowania odpadami komunalnymi	17
3.1.3.1	Ilość odpadów zebranych z terenu powiatu bielskiego	17
3.1.3.2	Sposób postępowania z odpadami komunalnymi.....	23
3.1.3.3	Koszty związane z gospodarką odpadami komunalnymi.....	24
3.2	Odpady niebezpieczne	25
3.2.1	Ilość, rodzaje i źródła powstawania odpadów niebezpiecznych na terenie powiatu bielskiego	25
3.2.2	Odpady zawierające PCB	25
3.2.3	Oleje odpadowe	26
3.2.4	Zużyte baterie i akumulatory	27
3.2.5	Odpady medyczne i weterynaryjne	27
3.2.6	Pojazdy wycofane z eksploatacji.....	28
3.2.7	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	28
3.2.8	Odpady zawierające azbest.....	29
3.2.9	Przeterminowane pestycydy	30
3.2.10	Odpady materiałów wybuchowych	30
3.2.11	Sposoby gospodarowania odpadami niebezpiecznymi	30
3.3	Odpady pozostałe	31
3.3.1	Zużyte opony	31
3.3.2	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	32
3.3.3	Komunalne osady ściekowe	33
3.3.4	Odpady opakowaniowe	34
3.3.5	Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy.....	35
3.3.6	Zakłady dużym ryzyku powstania awarii przemysłowej, zakłady o zwiększonym ryzyku powstania awarii przemysłowej	36
3.4	Istniejące systemy zbierania odpadów	36
3.4.1	Systemy zbierania odpadów komunalnych	36
3.4.2	Systemy zbierania odpadów niebezpiecznych	41
3.4.3	Systemy zbierania odpadów pozostałych	41
3.5	Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.....	41
3.5.1	Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.....	41
3.5.2	Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.....	45
3.5.3	Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów pozostałych	45

3.5.4	Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów	45
3.6	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami	48
3.6.1	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	48
3.6.2	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi	50
3.6.3	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki pozostałymi odpadami	51
4	Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami	52
4.1	Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.....	53
4.1.1	Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji.....	57
4.1.2	Prognozowanie zmian w zakresie rozwiązań organizacyjnych i techniczno – technologicznych	58
4.2	Odpady niebezpieczne	59
4.2.1	Odpady zawierające PCB	59
4.2.2	Oleje odpadowe	59
4.2.3	Zużyte baterie i akumulatory	59
4.2.4	Odpady medyczne i weterynaryjne	60
4.2.5	Pojazdy wycofane z eksploatacji.....	60
4.2.6	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	60
4.2.7	Odpady zawierające azbest.....	60
4.2.8	Przeterminowane pestycydy	60
4.2.9	Odpady materiałów wybuchowych	60
4.3	Odpady pozostałe	61
4.3.1	Zużyte opony	61
4.3.2	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	61
4.3.3	Komunalne osady ściekowe	61
4.3.4	Odpady opakowaniowe	62
4.3.5	Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy	62
5	Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami i przyjęte terminy ich realizacji	63
5.1	Odpady komunalne	64
5.2	Odpady niebezpieczne	64
5.2.1	Odpady zawierające PCB	64
5.2.2	Oleje odpadowe	64
5.2.3	Zużyte baterie i akumulatory	64
5.2.4	Odpady medyczne i weterynaryjne	66
5.2.5	Pojazdy wycofane z eksploatacji.....	66
5.2.6	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	66
5.2.7	Odpady zawierające azbest.....	67
5.2.8	Przeterminowane pestycydy	67
5.2.9	Odpady materiałów wybuchowych	68
5.3	Odpady pozostałe	68
5.3.1	Zużyte opony	68
5.3.2	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	68
5.3.3	Komunalne osady ściekowe	68
5.3.4	Odpady opakowaniowe	68
5.3.5	Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy	70

6	Kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarowania odpadami.....	71
6.1	Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów	71
6.2	Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko	71
6.3	Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania , transportu, unieszkodliwiania	71
6.3.1	Odpady komunalne	71
6.3.2	Odpady niebezpieczne	72
6.3.3	Odpady pozostałe	74
6.4	Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów	74
6.5	Sposób realizacji planu zamykania instalacji	76
7	Harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań	77
8	Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko	93
9	System monitoringu i oceny wdrażania planu	94
10	Streszczenie	98
	Spis tabel.....	100
	Spis wykresów	102
	Spis rysunków	103
	Załącznik nr 1 Spis placówek medycznych na terenie powiatu bielskiego	104
	Załącznik nr 2 Spis placówek weterynaryjnych na terenie powiatu bielskiego	107

1 Wstęp

1.1 Podstawa prawna

Opracowanie niniejszego Powiatowego planu gospodarki odpadami dla powiatu bielskiego na lata 2008-2011 wynika z art. 14 i 15 Ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz.U.07.39.251 ze zm.) - nakładającego na Powiat obowiązek opracowania ww. planu.

1.2 Cel i zakres opracowania

Celem niniejszego opracowania jest stworzenie kompleksowego POWIATOWEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI dla **Powiatu Bielskiego** na podstawie obowiązującego ustawodawstwa.

Zakres szczegółowy niniejszego opracowania wynika bezpośrednio z warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003r. **w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami** (Dz.U.03.66.620 z późn. zm.). Zgodnie z § 3 wyżej wymienionego rozporządzenia niniejszy powiatowy plan gospodarki odpadami określa:

1) aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:

- a) rodzaj, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne,
- b) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
- c) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
- d) istniejące systemy zbierania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne,
- e) rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne,
- f) wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne, uwzględniając podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami,
- g) identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami, w szczególności odpadami innymi niż niebezpieczne;

2) prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;

2a) cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia, w szczególności w zakresie gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne;

3) działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:

- a) działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,
  - b) działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
  - c) działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne,
  - d) plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów,
  - e) sposób realizacji planu zamykania instalacji, w szczególności składowisk odpadów i spalarni odpadów, niespełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych, wynikającego z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
- oraz harmonogram realizacji tych działań i instytucje odpowiedzialne za ich realizację;
- 4) projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne, w tym odpadami komunalnymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie;
  - 5) szacunkowe koszty inwestycyjne i eksploatacyjne proponowanego systemu, szacunkowe koszty realizacji poszczególnych działań oraz sposoby finansowania realizacji zamierzonych celów;
  - 6) system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Zgodnie z paragrafem 6 w/w rozporządzenia powiatowy plan gospodarki odpadami zawiera co najmniej następujące rozdziały:

- 1) wstęp;
- 2) analizę stanu gospodarki odpadami;
- 3) prognozę zmian;
- 4) założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami;
- 5) zadania strategiczne obejmujące okres co najmniej 8 lat;
- 6) harmonogram realizacji przedsięwzięć obejmujący okres 4 lat;
- 7) wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko w przypadku planów powiatowych oraz sposób ich uwzględniania w planie;
- 8) sposób monitoringu i oceny wdrażania planu;
- 9) streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Ponadto niniejszy Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami został opracowany zgodnie z planami wyższego szczebla, tj.:

Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 (M.P.06.90.946 zał.)

Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010 – uchwalonym 3 marca 2008 roku na Sesji Sejmiku Województwa Podlaskiego.

1.3 Analiza aktualnego stanu prawnego

Obowiązujące prawo wprowadza zasady, które powinny być przestrzegane w gospodarce odpadami (spis aktów prawnych znajduje się w **ZAŁĄCZNIKU NR 1**).

W ustawie - Prawo ochrony środowiska wprowadzono następujące zasady:

- zasadę zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska jako całości (ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być realizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów),
- zasadę zapobiegania (ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu),
- zasadę przezorności (ten, kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze),
- zasadę „zanieczyszczający płaci” (ten, kto powoduje szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia oraz ten, kto może spowodować szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu),
- zasadę dostępu obywateli do informacji o środowisku i jego ochronie na warunkach określonych w ustawie — Prawo ochrony środowiska,
- zasadę uwzględniania wymagań ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu polityk, strategii, planów i programów,
- prawo obywateli do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu, w tym dotyczących gospodarki odpadami, w przypadkach określonych w ustawie — Prawo ochrony środowiska,
- zasadę, że decyzja wydana z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska jest nieważna,
- zasadę, że podmioty korzystające ze środowiska oraz organy ochrony środowiska są zobowiązane do stosowania metodyk referencyjnych, jeżeli metodyki takie zostały określone na podstawie ustaw, przy czym jeżeli na podstawie ustaw wprowadzono obowiązek korzystania z metodyki referencyjnej, dopuszczalne jest stosowanie innej metodyki pod warunkiem udowodnienia pełnej równoważności uzyskiwanych wyników.

W ustawie o odpadach sformułowano następujące zasady:

- zasadę przestrzegania właściwej hierarchii postępowania z odpadami (najbardziej preferowanym działaniem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, następnie ograniczanie ilości i uciążliwości (szkodliwości) odpadów, odzysk (wykorzystanie odpadów), unieszkodliwianie odpadów, z wyłączeniem składowania, a najmniej preferowanym składowanie odpadów),

- zasadę bliskości (odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania; jeżeli nie jest to możliwe, to uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, powinny być przekazywane do najbliższych położonych miejsc, w których mogą zostać poddane odzyskowi lub unieszkodliwione),
- zasadę rozszerzonej odpowiedzialności producenta (producent jest nie tylko odpowiedzialny za powstające w procesie produkcyjnym odpady, ale również za odpady powstające w trakcie użytkowania, jak i po zużyciu wytworzonych przez niego produktów, odpowiednie projektowanie produktów).

W ustawie o odpadach zawarto wymaganie, aby stworzyć i utrzymać w kraju zintegrowaną i wystarczającą sieć instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

2 Podstawowe informacje charakteryzujące obszar powiatu bielskiego

2.1 Położenie geograficzne

Powiat bielski leży na terenie Zielonych Płuc Polski w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego. Graniczy z powiatami: wysokomazowieckim, białostockim, hajnowskim i siemiatyckim. Obszar powiatu wynosi 1 385 km².

Rysunek 1 Mapa powiatu bielskiego

Powiat bielski położony jest na Równinie Bielskiej, którą od północy okala Dolina Górnej Narwi, zaś jej wschodnią część zajmuje Puszcza Białowiecka. Areal lasów wynosi około 19 proc. powierzchni powiatu.

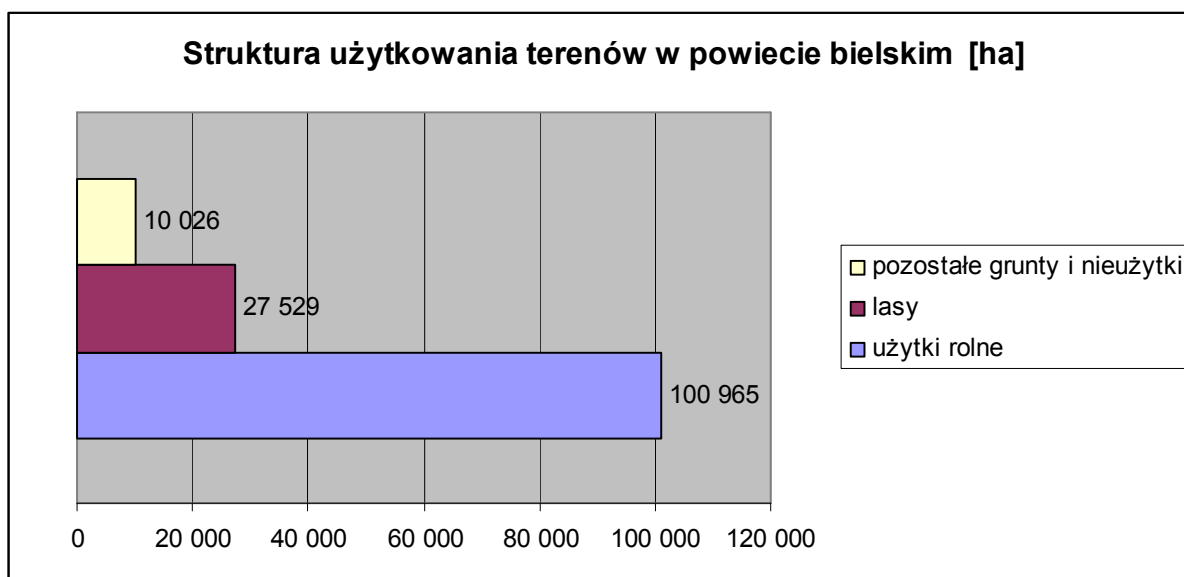
W skład powiatu wchodzi 8 gmin (2 miejskie i 6 wiejskich):

1. gmina miejska Bielsk Podlaski
2. gmina miejska Brańsk
3. gmina wiejska Bielsk Podlaski
4. gmina wiejska Boćki
5. gmina wiejska Brańsk
6. gmina wiejska Orla
7. gmina wiejska Rudka
8. gmina wiejska Wyszki

2.2 Warunki glebowe

Biorąc pod uwagę strukturę jakościową gleb powiatu, największy odsetek stanowią gleby IV kl. – około 50 proc. i V klasy bonitacyjnej – 26 proc. Gleby I i II kl. nie występują, zaś klasa III stanowi ok. 14 proc.; kl. VI i VII stanowi 10 proc. ogółu gruntów. Największa powierzchnia gruntów ornych występuje w gminach Bielsk Podlaski i Brańsk, najmniejsza – w gminie Rudka. W gminach Boćki, Orla, Bielsk i Brańsk grunty orne stanowią ponad 60 proc. użytków rolnych.

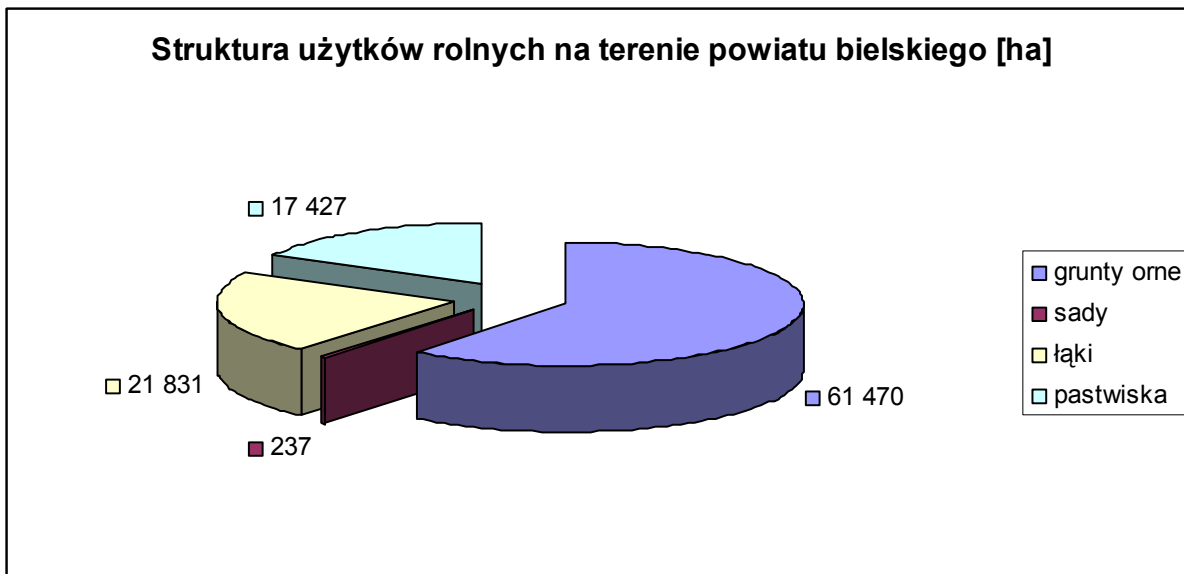
Strukturę użytkowania terenów w powiecie bielskim obrazuje poniższy wykres. Największą część powiatu stanowią użytki rolne – 100 965 ha, następnie lasy 27 529 ha, a najmniejszą pozostałe grunty i nieużytki – 10 026 ha.

Wykres 1 Struktura użytkowania terenów w powiecie bielskim w [ha]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.stat.gov.pl stan na rok 2005

Biorąc pod uwagę jedynie użytki rolne sytuacja ta kształtuje się następująco: zdecydowanie przeważają grunty orne stanowią one 60,88 % całości użytków rolnych, sady to 0,23 %, łąki 21,62 %, a pastwiska 17,26 %.

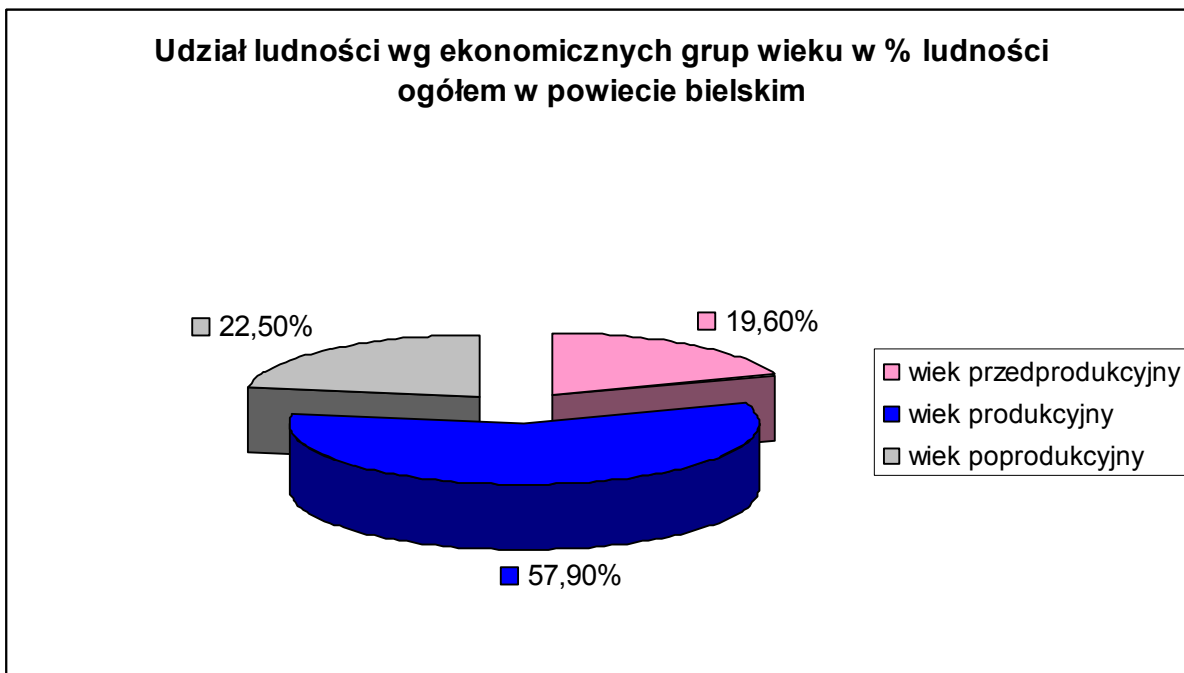
Wykres 2 Struktura użytków rolnych na terenie powiatu bielskiego [ha]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.stat.gov.pl stan na rok 2005

2.3 Sytuacja demograficzna

Powiat bielski wg GUS na dzień 31 XII 2006 zamieszkuje 60 039 osób w tym 29 539 mężczyzn oraz 30 500 kobiet.

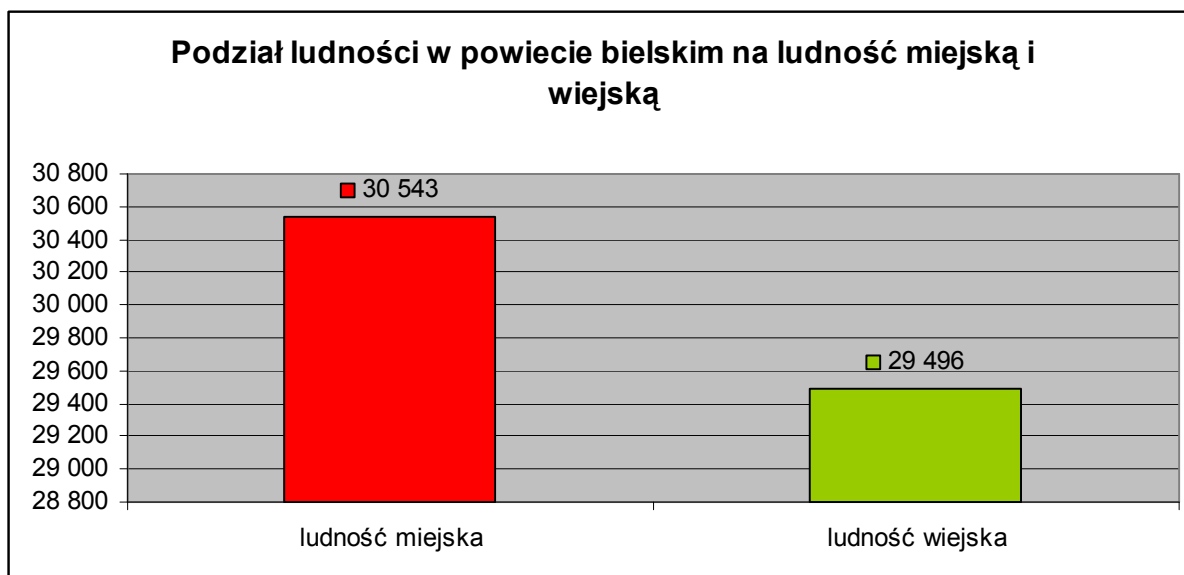
Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 19,6 % ogółu ludności powiatu bielskiego. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 57,9 % ogółu ludności powiatu. W wieku poprodukcyjnym znajduje się 22,5% ludności powiatu. Graficznym obrazem tej sytuacji jest poniższy wykres.

Wykres 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.stat.gov.pl stan na 31 XII 2006 r.

Dokonując podziału w powiecie bielskim na ludność wiejską i miejską zauważamy, że ludność mieszkająca w Bielsku Podlaskim oraz Brańsku – dwóch miastach leżących na terenie powiatu stanowi 50,87% ludności powiatu a ludność wiejska 49,13%.

Wykres 4 Podział ludności na wiejską i miejską w powiecie bielskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.stat.gov.pl stan na 31 XII 2006 r.

2.4 Uwarunkowania infrastrukturalne

Na terenie powiatu bielskiego istnieje sieć wodociągowa o długości 747,6 km oraz sieć kanalizacyjna o długości 107,3 km. Długość czynnej sieci gazowej to 11 094 m z czego 9 515 m to sieć przesyłowa, a 1 579 m to sieć rozdzielcza.

Tabela 1 Dane dotyczące sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu bielskiego

Urządzenia sieciowe	Długość czynnej sieci [km]	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt]
Sieć wodociągowa	747,6	13 169
Sieć kanalizacyjna	107,3	3 058

Źródło: www.stat.gov.pl stan na 2006 r.

3 Analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami

3.1 Odpady komunalne

3.1.1 Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych

Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U.07.39.251 z późn. zm.) zwana dalej ustawą o odpadach w artykule 3, ust.3 pkt.4 definiuje **odpady komunalne** jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Istnieją dwa źródła powstawania odpadów komunalnych:

- Gospodarstwa domowe,
- Obiekty infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo, przemysł w części socjalnej i inne).

Tabela 2 Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie powiatu bielskiego w 2007 roku.

Lp	Nazwa	Ilość w [Mg]
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie * 2,06 %	350,11
2	Odpady zielone z ogrodów i parków * 2,76%	469,70
3	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne , - * 88,26% , w tym:	15 008,78
3-1	<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	3 581,82
3-2	<i>Odpady zielone</i>	360,20
3-3	<i>Papier i tektura</i>	3 045,84
3-4	<i>Odpady wielomateriałowe</i>	1 024,41
3-5	<i>Tworzywa sztuczne</i>	2 202,98
3-6	<i>Szkło</i>	1 280,87
3-7	<i>Metal</i>	750,65
3-8	<i>Odzież, tekstylia</i>	230,53
3-9	<i>Drewno</i>	276,63
3-10	<i>Odpady niebezpieczne</i>	133,99
3-11	<i>Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa</i>	2 120,85
4	Odpady z targowisk * 0,97%	164,25
5	Odpady z czyszczenia ulic i placów * 2,13%	361,64
6	Odpady wielkogabarytowe ¹ * 3,82 %	649,80
	RAZEM	17 004,28
	¹ meble i inne odpady dużych rozmiarów (poza zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym)	

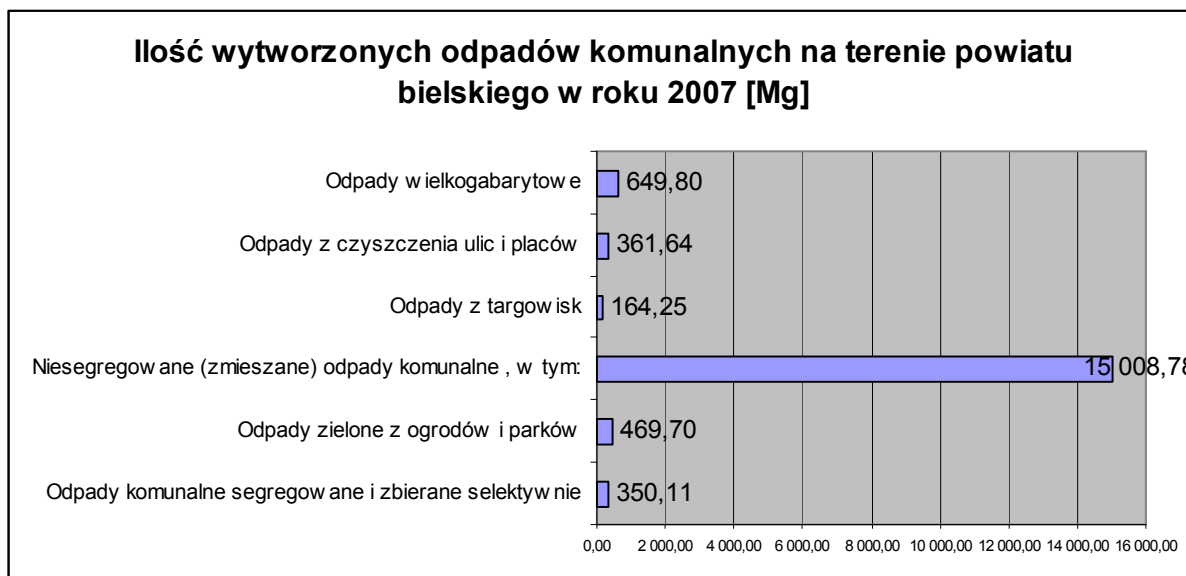
¹ meble i inne odpady dużych rozmiarów (poza zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wskaźników procentowych wyliczonych na podstawie Planu Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010 i KPGO 2010 dotyczących składu wytworzonych odpadów komunalnych

* wskaźniki procentowe dotyczące składu wytworzonych odpadów komunalnych.

Ilustracją graficzną powyższych danych jest wykres przedstawiony poniżej. Zdecydowanie największą ilość odpadów komunalnych w całym ich bilansie stanowią zmieszane odpady komunalne-

15 008,78 Mg/rok. Następnie odpady wielkogabarytowe 649,80 Mg/rok. Najmniejszą ilość stanowią odpady z targowisk 164,25 Mg/rok.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z powyższej tabeli

Wykres 5 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na obszarze powiatu bielskiego w 2007 roku.

Na terenie powiatu bielskiego były wytwarzane takie grupy odpadów jak:

1. Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie
2. Odpady zielone z ogrodów i parków
3. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne
4. Odpady z targowisk
5. Odpady z czyszczenia ulic i placów
6. Odpady wielkogabarytowe

Odpady komunalne zbierane selektywnie - Ustawa o odpadach w art. 10 mówi, że odpady powinny być zbierane w sposób selektywny. W powiecie bielskim nie wszystkie gminy prowadziły selektywną zbiórkę odpadów. Pozostałe gminy w sposób selektywny zbierały:

- Papier i tekturę,
- Szkło,
- Metale,
- Tworzywa sztuczne.

Tabela 3 Odpady zebrane selektywnie na terenie poszczególnych gmin powiatu bielskiego w roku 2006 oraz 2007

Lp	Gmina	Papier i tektura [Mg]		Szkło [Mg]		Tworzywa sztuczne [Mg]		Metale [Mg]		Razem odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie [Mg]	
		2006r.	2007r.	2006r.	2007r.	2006r.	2007r.	2006r.	2007r.	2006r.	2007r.
1	gmina wiejska Bielsk Podlaski	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	6,10	7,12	nie prowadzona	nie prowadzona	6,10	7,12
2	gmina wiejska Brańsk	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona
3	gmina wiejska Bielsk Podlaski	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona
4	gmina wiejska Boćki	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	24,00	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	24,00
5	gmina wiejska Brańsk	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	3,00	15,50	nie prowadzona	nie prowadzona	3,00	15,50
6	gmina wiejska Orla	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	0,33	0,33	nie prowadzona	nie prowadzona	0,33	0,33
7	gmina wiejska Rudka	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona	nie prowadzona
8	gmina wiejska Wyszki	14,20	16,90	5,40	4,20	0,50	2,90	1,40	0,30	21,50	24,30
	Razem cały powiat bielski	14,20	16,90	5,40	4,20	9,93	49,85	1,40	0,30	30,93	71,25

Źródło: dane z ankietyzacji gmin

Na terenie powiatu bielskiego zebrano w sposób selektywny w roku 2006 **30,93 Mg** odpadów, natomiast w roku 2007 **71,25 Mg**. W roku 2007 najwięcej zebrano odpadów z tworzyw sztucznych **49,85 Mg**. Gmina Boćki jest liderem w tej dziedzinie w roku 2007 zebrała 24 Mg odpadów z tworzyw sztucznych, a więc prawie połowę ilości z całego powiatu. Na drugiej pozycji znajduje się papier i tektura ilością 16,90 Mg, następnie szkło 4,20 Mg, metale gromadzi selektywnie tylko jedna gmina-Wyszki, która zebrała 0,30 Mg tych odpadów.

Odpady zielone z ogrodów i parków - powstają one głównie na terenie gminy miejskich powiatu bielskiego. Odpady te stanowiły około 2,76% ogólnej ilości odpadów wytworzonych na terenie powiatu bielskiego, czyli 469,70 Mg/rok.

Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne) – jest to grupa o największym udziale procentowym w ogólnej ilości wytworzonych odpadów komunalnych. Odpady te stanowią 88,26%, czyli **15 008,78 Mg** odpadów wytworzonych na terenie powiatu bielskiego w roku 2007.

Odpady z targowisk – w ich skład wchodzi: opakowania z tworzyw sztucznych, drewno, tektura, odpady nadające się do kompostowania, w tym resztki odpadów spożywczych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Szacunkowa ilość odpadów z targowisk na terenie powiatu bielskiego wynosi – 164,25 Mg.

Odpady z czyszczenia ulic i placów – szacunkowo ilość odpadów wytworzonych z czyszczenia ulic i placów, do których przede wszystkim zaliczono odpady pochodzące z mechanicznego oraz ręcznego podczyszczania ulic, placów i chodników, oraz zawartość koszy ulicznych. Na terenie powiatu bielskiego w roku 2007 wytworzono – 361,64 Mg odpadów z czyszczenia ulic i placów.

Odpady wielkogabarytowe- (wielkorozmiarowe) zaliczone są do niej opady o dużych rozmiarach jak np. meble i inne, z wyłączeniem sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Szacuje się, że na terenie powiatu bielskiego wytworzono – 649,80 Mg odpadów wielkogabarytowych.

3.1.2 Odpady ulegające biodegradacji

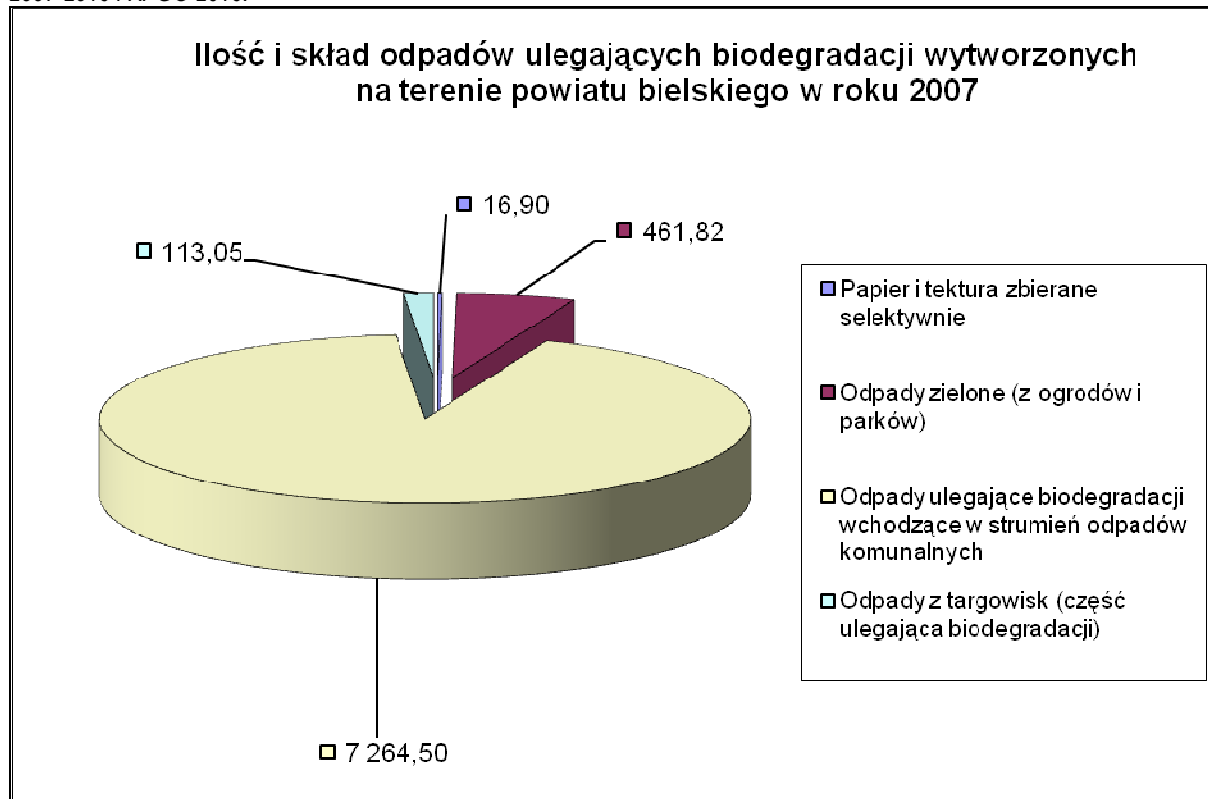
W myśl art.3 ust. 2 pkt. 7 ustawy o odpadach odpady ulegające biodegradacji to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

Tabela 4 Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na terenie powiatu bielskiego w 2007 roku

Lp	Nazwa	Ilość [Mg/rok]
1	Papier i tektura zbierane selektywnie	16,90
2	Odpady zielone (z ogrodów i parków)	461,82
3	Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień odpadów komunalnych	7 264,50
4	Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	113,05

Lp	Nazwa	Ilość [Mg/rok]
	Razem	7 856,27

Zródło: Obliczenia własne na podstawie wskaźników z Planu Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010 i KPGO 2010.

Wykres 6 Ilość i skład odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 2007 roku w powiecie bielskim w Mg.

Na terenie powiatu bielskiego w roku 2007 wytworzono – **7 856,27 Mg** odpadów ulegających biodegradacji. W roku 1995 wytworzono **6 472,46 Mg** tychże odpadów. Porównując te dwie ilości dochodzimy do wniosku, iż przyrost odpadów ulegających biodegradacji w roku 2007 w stosunku do roku 1995 wynosi 21,38 %.

3.1.3 Systemy gospodarowania odpadami komunalnymi

3.1.3.1 Ilość odpadów zebranych z terenu powiatu bielskiego

Z terenu powiatu bielskiego w roku 2006 wg GUS zebrano – **13 145,98 Mg** zmieszanych odpadów komunalnych z czego **10 603,15 Mg** zebrano z gospodarstw domowych. W sposób selektywny zebrano **30,93 Mg** odpadów.

Zmieszane odpady komunalne

Analizując zebraną ilość zmieszanych odpadów komunalnych z terenu powiatu bielskiego widzimy, że zebrano 11 414, 68 Mg odpadów komunalnych zmieszanych. Wynik ten uzyskano głównie w wyniku

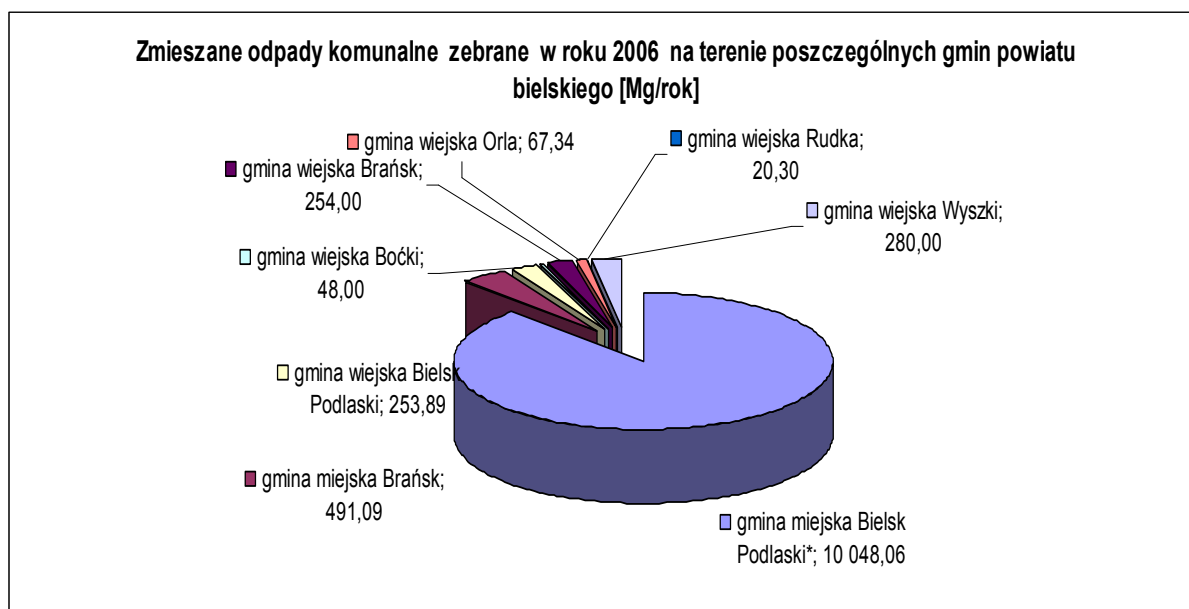
ankietyzacji gmin powiatu bielskiego. Różni się on od danych z GUS 13 145, 98 Mg, rozbieżność ta może wynikać z niedoskonałego systemu ewidencji na składowiskach gminnych.

Tabela 5 Ilość odpadów komunalnych zmieszanych zebranych w poszczególnych gminach powiatu bielskiego w roku 2006.

Lp	Gminy powiatu bielskiego	Zmieszane odpady komunalne zebrane w roku 2006 [Mg/rok]
1	gmina miejska Bielsk Podlaski*	10 048,06
2	gmina miejska Brańsk	491,09
3	gmina wiejska Bielsk Podlaski	253,89
4	gmina wiejska Boćki	48,00
5	gmina wiejska Brańsk	254,00
6	gmina wiejska Orla	67,34
7	gmina wiejska Rudka	20,30
8	gmina wiejska Wyszki	280,00
	Razem cały powiat bielski	11 414,68

Źródło: Dane z ankietyzacji poszczególnych gmin powiatu bielskiego
* dane GUS Stan i Ochrona Środowiska

Ilustracją graficzną ilości zebranych zmieszanych odpadów komunalnych z poszczególnych gmin powiatu bielskiego w roku 2006 jest poniższy wykres.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z powyższej tabeli

Wykres 7 Ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych z poszczególnych gmin powiatu bielskiego w roku 2006

Analizując powyższy wykres widzimy, że największą ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebrała gmina miejska Bielsk Podlaski- 10 048,06 Mg, drugie miejsce zajmuje gmina

miejska Brańsk 491,09 Mg, trzecie miejsce gmina Wyszki-280 Mg, następnie gmina wiejska Brańsk-254 Mg, gmina wiejska Bielsk Podlaski z niemal taką samą ilością-253,89 Mg. Gmina wiejska Orla zebrała 67,34 Mg, gmina wiejska Boćki 48 Mg, a gmina wiejska Rudka 20,30 Mg.

Tabela 6 Odsetek mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów w poszczególnych gminach powiatu bielskiego

Lp	Nazwa gminy w powiecie bielskim	Procent mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów w poszczególnych latach	
		2006r.	2007r.
1	Gmina miejska Bielsk Podlaski	66,8%	94%
2	Gmina miejska Brańsk	32%	33,8%
3	Gmina wiejska Bielsk Podlaski	48%	74%
4	Gmina wiejska Boćki	40%	40%
5	Gmina wiejska Brańsk	15%	37%
6	Gmina wiejska Orla	100%	100%
7	Gmina wiejska Rudka	14,6%	14,7%
8	Gmina wiejska Wyszki	80%	83%

Źródło: dane z ankietyzacji gmin

Na terenie powiatu bielskiego występuje zróżnicowany odsetek liczby mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów .Najniższy procent w roku 2006 występuje w gminie Rudka, a najwyższy w gminie Orla – 100 %. W roku 2007 prawie wszystkie gminy powiatu bielskiego odnotowały wzrost odsetka liczby mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów w stosunku do roku 2006. Jest to wzrost rzędu od 1 p.p (punkt procentowy) w gminie Rudka do 27,2 p.p. w przypadku gminy miejskiej Bielsk Podlaski .

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art.3 ust.3 pkt.3) nakłada na gminy obowiązek prowadzenia ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Poniżej przedstawiono zestawienie dotyczące tego zagadnienia w rozbiciu na poszczególne gminy powiatu bielskiego.

Tabela 7 Zestawienie gmin powiatu bielskiego posiadających i nieposiadających ewidencji umów na zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

Gmina należąca do powiatu bielskiego	
Gmina miejska Bielsk Podlaski	Ewidencja jest prowadzona w systemie komputerowym od roku 2006
Gmina miejska Brańsk	Brak ewidencji
Gmina wiejska Bielsk Podlaski	Ewidencja jest prowadzona od 2006 roku
Gmina wiejska Boćki	Ewidencja w postaci wykazu umów
Gmina wiejska Brańsk	Ewidencja jest prowadzona od II kwartału 2008 roku

Gmina wiejska Orla	Ewidencja jest prowadzona od I kw. 2006 roku
Gmina wiejska Rudka	Brak ewidencji
Gmina wiejska Wyszki	Ewidencja przekazana przez MPO, zmiany są podawane sukcesywnie.

Źródło: dane z ankietyzacji gmin

Z powyższego zestawienia wynika, że sześć na osiem gmin powiatu bielskiego prowadzi taką ewidencję. Natomiast dwie gminy jej nie posiadają, są to gmina miejska Brańsk oraz gmina wiejska Rudka. Gminy nieposiadające tej ewidencji notują bardzo niski przyrost odsetka mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów w roku 2007 w stosunku do roku 2006 (1pp, 1,8pp). Jednocześnie gmina Rudka ma 10 dzikich wysypisk położonych w lasach należących do Skarbu Państwa.

Istnieje duża rozbieżność pomiędzy wytworzonymi odpadami komunalnymi a zebranymi odpadami komunalnymi. Jest ona spowodowana następującymi czynnikami:

- Niezgodną ze stanem faktycznym rejestracją ilości odpadów trafiających do obiektów odzysku i unieszkodliwiania
- Niezawieraniem umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów i pozbywanie się odpadów poprzez umieszczanie ich na „dzikich” wysypiskach lub ich wykorzystywanie we własnych gospodarstwach domowych,
- Brakiem kontroli ze strony gmin spełniania wymogów zezwoleń w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- Zastosowaniem dla mieszkańców gmin powiatu bielskiego wskaźnika z KPGO, który może być zawyżony.

Odpady zbierane selektywnie – na terenie powiatu bielskiego w 2007 roku zebrano selektywnie następujące rodzaje odpadów:

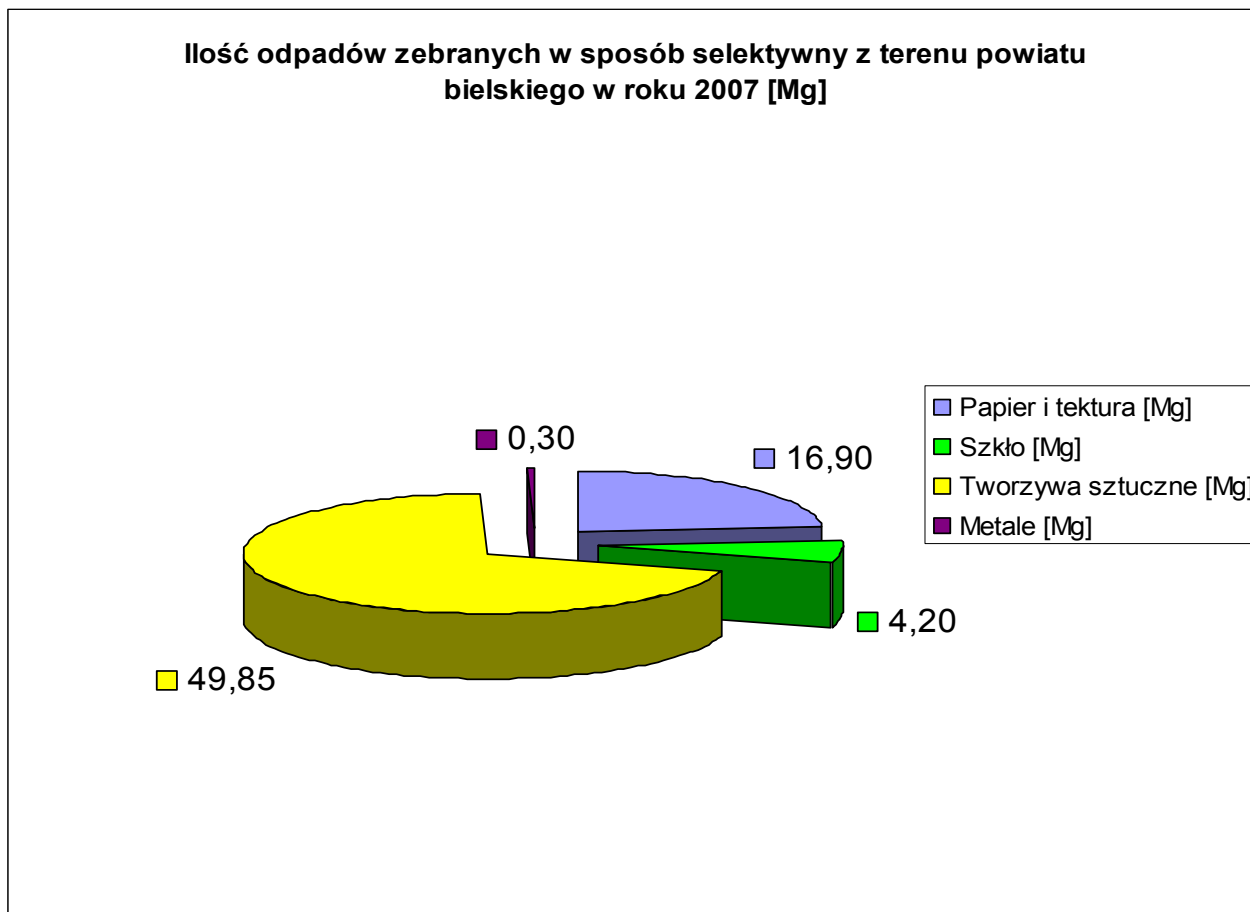
- Papier i tektura
- Szkło
- Metale
- Tworzywa sztuczne

Ilości poszczególnych rodzajów odpadów zebranych selektywnie przedstawione zostały w formie tabelarycznej oraz graficznej:

Tabela 8 Ilość odpadów zebranych selektywnie z terenu powiatu bielskiego w roku 2007.

Papier i tektura [Mg]	Szkło [Mg]	Tworzywa sztuczne [Mg]	Metale [Mg]
16,90	4,20	49,85	0,30

Źródło: Dane z ankietyzacji poszczególnych gmin powiatu bielskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych z poszczególnych gmin powiatu bielskiego

Wykres 8 Ilość odpadów zebranych selektywnie z terenu powiatu bielskiego w roku 2007.

Biorąc pod uwagę powyższe dane dochodzimy do wniosku, iż najczęściej zebrano tworzyw sztucznych-69,96% ogólnej ilości odpadów zebranych w sposób selektywny, papieru i tektury 23,72%, a szkła 5,89%, metale 0,42%. Odpady zebrane w sposób selektywny kierowane były bezpośrednio do zakładów wykorzystania lub przetwórstwa surowców wtórnych.

Tabela 9 Sposób prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów na terenie poszczególnych gmin należących do powiatu bielskiego w roku 2007

Lp	Gmina	Papier	Szkło	Tworzywa sztuczne	Metale	
1	gmina miejska Bielsk Podlaski	nie jest prowadzona	tworzywa sztuczne (butelki typu PET) zbierane są do pojemników ustawionych na osiedlach w zabudowie jedno- i wielorodzinnej	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	
2	gmina miejska Brańsk	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	
3	gmina wiejska Bielsk Podlaski	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	
4	gmina wiejska Boćki	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	2,3 razy do roku firma Lider z miejscowości Czyżew Osada oraz Hermes Recycling z Białegostoku odbiera odpady z tworzyw sztucznych bezpośrednio od rolników	nie jest prowadzona	
5	gmina wiejska Brańsk	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	co najmniej raz na kwartał przeprowadzana jest na terenie gminy zbiórka odpadów z tworzyw sztucznych, zwłaszcza folii po sianokiszonkach. Zebrane odpady są przekazywane do firmy zajmującej się odzyskiem i recyklingiem	nie jest prowadzona	
6	gmina wiejska Orla	Wszystkie sołectwa w gminie zostały wyposażone w zestaw pojemników na odpady z tworzyw sztucznych i szkła oraz w jednym sołectwie dodatkowo na papier. Baterie, opakowania z tworzyw sztucznych, papier i tektura zbierane są przez Zespół Szkół im. Ziemi Orlańskiej w Orli				nie jest prowadzona
7	gmina wiejska Rudka	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	nie jest prowadzona	
8	gmina wiejska Wyszki	Oddział MPO -Białystok znajdujący się w Wyszkach prowadzi skup surowców wtórnych: szkło, butelki PET, puszki aluminiowe, papieru i tektury. Ponadto wyspecjalizowana firma odbiera od rolników w umówionych terminach odpady z tworzyw sztucznych				nie jest prowadzona

Źródło: Dane z ankietyzacji poszczególnych gmin powiatu bielskiego

Selektywna zbiórka odpadów na terenie powiatu bielskiego prowadzona jest w różny sposób w zależności od gminy. Są to kontenery ustawione na terenie gminy, kontenery ustawione przy szkołach, z których mogą korzystać również inni mieszkańcy, bądź też akcje prowadzone w placówkach oświatowych lub też zbieranie kilka razy do roku odpadów z tworzyw sztucznych bezpośrednio od mieszkańców. Gmina miejska Brańsk, gmina wiejska Bielsk Podlaski oraz gmina wiejska Rudka nie prowadzą selektywnej zbiórki odpadów.

3.1.3.2 Sposób postępowania z odpadami komunalnymi

Ustawa o odpadach poprzez **odzysk** rozumie wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania, określone w załączniku nr 5 do ustawy. Poprzez **unieszkodliwianie** odpadów - rozumie się przez to poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do ustawy w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

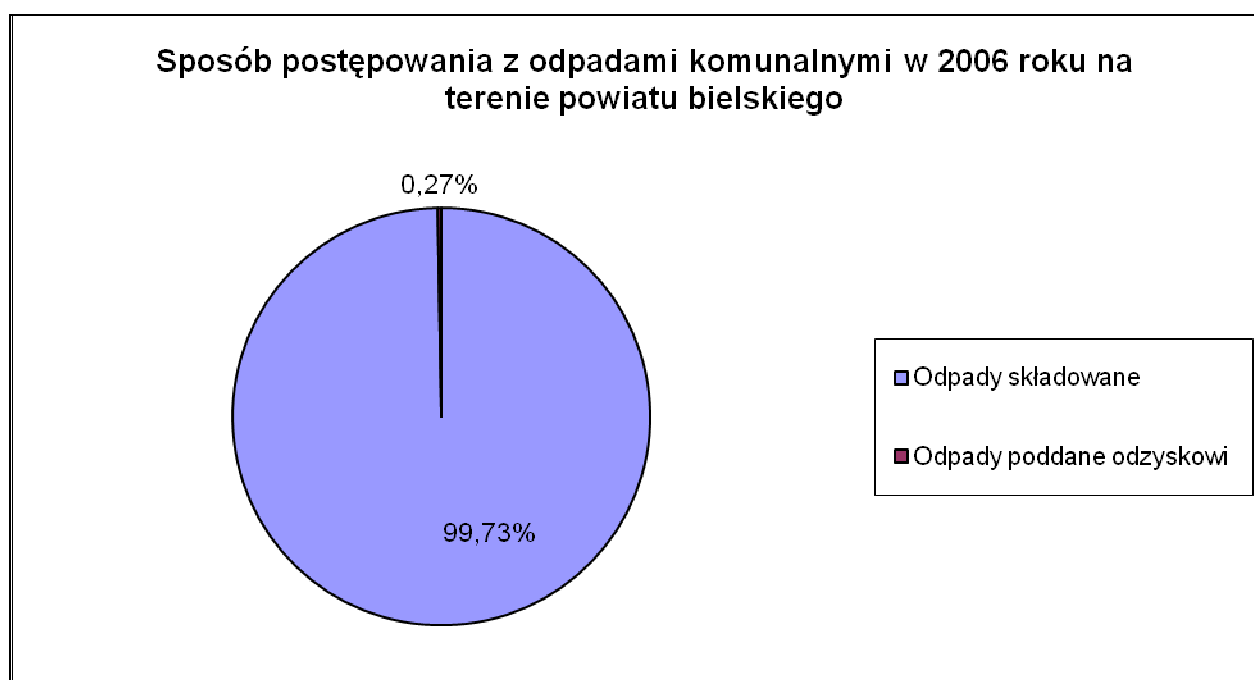
Poniższe zestawienie przedstawia sposób postępowania z odpadami komunalnymi w roku 2006 na terenie powiatu bielskiego

Tabela 10 Sposób postępowania z odpadami komunalnymi zebranymi z terenu powiatu bielskiego w roku 2006.

Odpady składowane [Mg]	Odpady poddane odzyskowi [Mg]
11 414,68	30,93

Źródło: Dane z ankietyzacji poszczególnych gmin powiatu bielskiego

Analizując powyższą tabelę oraz poniższy wykres widzimy, że odpady poddane odzyskowi stanowią 0,27 % ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych na obszarze powiatu bielskiego. Pozostała część odpadów została unieszkodliwiona poprzez składowanie – 99,73%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych z poszczególnych gmin powiatu bielskiego

Wykres 9 Sposób postępowania z odpadami komunalnymi zebranymi z terenu powiatu bielskiego w roku 2006.

Niestety na obszarze powiatu bielskiego istnieją także „dzikie” wysypiska odpadów, które nie mają żadnych zabezpieczeń, które ograniczałyby ich ujemne oddziaływanie na środowisko. Na tych wysypiskach spotykane są odpady różnego typu, także odpady niebezpieczne. Ilość dzikich wysypisk, na podstawie ankietyzacji gmin przedstawia poniższa tabela

Tabela 11 Dzikie składowiska na terenie powiatu bielskiego stan na 31 XII 2007 r.

Lp	Gmina	Lokalizacja
1	gmina miejska Bielsk Podlaski	brak takich wysypisk
2	gmina miejska Brańsk	brak takich wysypisk
3	gmina wiejska Bielsk Podlaski	na terenie całej gminy powierzchnia 29 600 m ²
4	gmina wiejska Boćki	brak takich wysypisk
5	gmina wiejska Brańsk	Popławy 1,47 ha, Mień 0,53 ha, Oleksin 4,19 ha
6	gmina wiejska Orla	brak takich wysypisk
7	gmina wiejska Rudka	10 wysypisk w lasach należących do Skarbu Państwa
8	gmina wiejska Wyszki	brak takich wysypisk

Źródło: Informacje z gmin powiatu bielskiego

3.1.3.3 Koszty związane z gospodarką odpadami komunalnymi

Dominującym kosztami ponoszonymi przez mieszkańców związanymi z gospodarowaniem odpadami są koszty:

- Dzierżawy pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych,
- Koszty wywozu odpadów komunalnych,
- Koszty przyjęcia odpadów komunalnych na składowisko,
- Pozostałe koszty.

W wyniku ankietyzacji uzyskano następujące informacje dotyczące opłat za odbiór odpadów komunalnych. Ceny zależą od wielkości pojemnika.

Tabela 12 Opłaty za odbiór odpadów komunalnych na terenie poszczególnych gmin powiatu bielskiego w 2007 roku

Lp	Nazwa gminy w powiecie bielskim	Opłata za odbiór odpadów komunalnych
1	Gmina miejska Bielsk Podlaski	Pojemnik SM 110/MGB 120 1 raz w miesiącu 24 zł, 2 razy w miesiącu 45 zł Pojemnik MGT 240 1 raz w miesiącu 48 zł, 2 razy w miesiącu 90 zł
2	Gmina miejska Brańsk	przedsiębiorcy 12,5 zł netto za 1 m ³
3	Gmina wiejska Bielsk Podlaski	104 zł /mieszkańca/rok
4	Gmina wiejska Boćki	5 zł za 120 l
5	Gmina wiejska Brańsk	98 zł /mieszkańca/rok
6	Gmina wiejska Orla	Pojemnik 120l- maksymalnie 8,60 zł brutto opłaty ponoszone przez UG za jednorazowe opróżnienie

		Kp 7-203,30 zł brutto Jednorazowe opróżnienie pojemnika 1100 l- 37,45 zł brutto odpady komunalne stałe niesegregowane 85 zł za 1m ³ , odpady stałe gromadzone selektywnie 35 zł za 1m ³ ,
7	Gmina wiejska Rudka	50 zł/mieszkańca/rok
8	Gmina wiejska Wyszki	PA-700, PA 1100-38 zł netto m ³ KP-7, ZW-115 zł MGB-120, FM-110 7zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych z poszczególnych gmin powiatu bielskiego.

3.2 Odpady niebezpieczne

3.2.1 Ilość, rodzaje i źródła powstawania odpadów niebezpiecznych na terenie powiatu bielskiego

Do powstawania odpadów niebezpiecznych przyczynia się przede wszystkim działalność przemysłowa i usługowa. Odpady niebezpieczne powstają również w gospodarstwach domowych, służbie zdrowia, szkolnictwie oraz w dziedzinie obronności.

3.2.2 Odpady zawierające PCB

Ustawa o odpadach definiuje w art. 3, ust.3, pkt. 12 PCB jako polichlorowane difenyle, polichlorowane trifenyle, monometylotetrachlorodifenylometan, monometylodichlorodifenylometan, monometylodibromodifenylometan oraz mieszaniny zawierające jakąkolwiek z tych substancji w ilości powyżej 0,005 % wagowo łącznie.

Ze względu na swoje właściwości dielektryczne PCB znalazły zastosowanie jako:

- Podstawowe składniki cieczy izolacyjnych do napełniania transformatorów i kondensatorów,
- Płyny hydrauliczne,
- Dodatki do farb i lakierów,
- Plastyfikatory do tworzyw sztucznych,
- Środki konserwujące i impregnujące.

Urządzenia zawierające PCB to:

- Kondensatory,
- Transformatory,
- Wyłączniki,
- Rozruszniki.

Posiadacze odpadów zawierających PCB zobowiązani są do ich usunięcia oraz unieszkodliwienia. Dopuszcza się wykorzystywanie PCB w użytkowanych urządzeniach lub instalacjach, nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2010r.

Na terenie kraju znajduje się 1 instalacja do dekontaminacji transformatorów o mocy przerobowej 600 Mg/rok. Oleje i ciecze zawierające PCB unieszkodliwiane są metodą termicznego przekształcania o łącznej mocy przerobowej 14 000 Mg/rok. Brak jest w kraju instalacji do unieszkodliwiania kondensatorów zawierających PCB. Na terenie województwa podlaskiego, gdzie znajduje się powiat bielski nie ma instalacji zajmujących się dekontaminacją i unieszkodliwianiem

olejów zanieczyszczonych PCB. Ilość PCB na terenie powiatu bielskiego to 0,703 m³. Posiadacze urządzeń zawierających PCB deklarują ich usunięcie w latach 2009-2010.

Tabela 13 Urządzenia zawierające PCB na terenie powiatu bielskiego.

Nazwa urządzenia zawierającego PCB	Miejsce występowania urządzenia	Ilość PCB [m ³]	Stan urządzenia		Planowane do usunięcia
			Działające	Magazynowane	2009-2010
kondensator	Zakłady Mięsne Netter, ul. Brańska 116, 17-100 Bielsk Podlaski	0,06	x		x
kondensator		0,06	x		x
transformator	Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych, ul. Sportowa 4, 17-100 Bielsk Podlaski	0,2	x		x
transformator		0,127	x		x
transformator		0,2		x	
kondensatory 14 sztuk każdy z nich o poj. 0,004	Agrana Fruit Polska Spółka z o.o., Brańska 63, 17-100 Bielsk Podlaski	0,056	x		x
Razem		0,703			

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Urzędu Marszałkowskiego oraz informacji uzyskanych z poszczególnych firm..

3.2.3 Oleje odpadowe

Ustawa o odpadach definiuje w art. 3, ust.3, pkt.11 oleje odpadowe jako wszelkie oleje smarowe lub przemysłowe, które nie nadają się już do zastosowania, do którego były pierwotnie przeznaczone, a w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, a także oleje smarowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne.

Główne źródła pochodzenia olejów odpadowych to przede wszystkim: stacje paliw, serwisy, stacje obsługi, zakłady przemysłowe, transport, przedsiębiorstwa budowlane, jednostki budżetowe, rolnictwo.

W myśl art.39.1. ustawy o odpadach oleje odpadowe powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi poprzez regenerację, rozumianą jako każdy proces, w którym oleje bazowe mogą być produkowane przez rafinowanie olejów odpadowych, a w szczególności przez usunięcie zanieczyszczeń, produktów utleniania i dodatków zawartych w tych olejach.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi powszechnie dostępny wykaz prowadzących instalacje do regeneracji olejów odpadowych, spełniające wymagania określone dla tych instalacji.

Zgodnie z art. 39 ust.2. ustawy o odpadach jeżeli regeneracja olejów odpadowych jest niemożliwa ze względu na stopień ich zanieczyszczenia, określony w odrębnych przepisach, oleje te powinny być poddawane innym procesom odzysku.

Artykuł 39 ust.3 w/w ustawy mówi, że jeżeli regeneracja lub inne procesy odzysku olejów odpadowych są niemożliwe, dopuszcza się ich unieszkodliwianie.

Posiadacz odpadów w postaci olejów odpadowych, powstałych w wyniku prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, jeżeli nie jest w stanie we własnym zakresie wykonać obowiązków określonych w ust. 1 albo ust. 2, powinien przekazać te odpady podmiotowi gwarantującemu zgodne z prawem ich zagospodarowanie (artykuł 39 ust 4 w/w ustawy). Na terenie kraju wiodącymi w zakresie zbierania i przerobu olejów przepracowanych, są organizacje odzysku. Największe z nich to: Konsorcjum Olejów Przepracowanych Organizacja Odzysku S.A., Oiler Organizacja Odzysku S.A., Południowe Zakłady Rafineryjne Naftopol S.A..

Zakazuje się mieszania olejów odpadowych z innymi odpadami niebezpiecznymi, w tym zawierającymi PCB, w czasie ich zbierania lub magazynowania, jeżeli poziom określonych substancji przekracza dopuszczalne wartości (artykuł 39 ust 5 w/w ustawy).

Zakazuje się zrzutu olejów odpadowych do wód, do gleby lub do ziemi (artykuł 39 ust 6 w/w ustawy)

Wojewódzka baza dotycząca wytwarzania i gospodarowania odpadami podaje, iż na terenie powiatu bielskiego w roku 2006 wytworzono **8,992 Mg** olejów odpadowych. Na tę ilość złożyły się : oleje o kodzie 130205*, czyli mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych-7,92 Mg oraz 130208* (inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe)- 1,072 Mg.

3.2.4 Zużyte baterie i akumulatory

Baterie i Akumulatory są powszechnie stosowane jako przenośne źródła prądu.

Akumulatory kwasowo – ołowiowe są stosowane głównie jako akumulatory samochodowe. Zużyte akumulatory wymieniane są na nowe (jest to jedno ze źródeł powstawania odpadów). Odpady te powstają również w stacjach demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Baterie i akumulatory niklowo- kadmowe występują w postaci wielkogabarytowej i małogabarytowej. Ilość zużytych baterii i akumulatorów Ni –Cd jest trudna do określenia, ze względu na ich długą żywotność – rzędu 10-12 lat.

Baterie manganowo-cynkowe z elektrolitem alkalicznym i solnym (Mn-Zn), cynkowo-węglowo (Zn), cynkowo-manganowe(Zn-Mn), litowe (Li), litowo-jonowe (Li-ion) i inne-mają one krótki czas użytkowania, więc ilość odpadów z nich powstających jest znaczna.

Na podstawie danych wygenerowanych z wojewódzkiej bazy dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami wiadomo, że na terenie powiatu bielskiego w roku 2006 wytworzono **10,11 Mg** zużytych baterii i akumulatorów.

3.2.5 Odpady medyczne i weterynaryjne

W myśl art.3 ust. 2 pkt. 5 ustawy o odpadach odpady medyczne powstają w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny.

Odpady medyczne i weterynaryjne powstają we wszystkich placówkach medycznych i weterynaryjnych na terenie powiatu bielskiego. Do tej grupy odpadów zalicza się dwie podgrupy o kodach 18 01-odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej oraz 18 02 – odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki weterynaryjnej. Największym wytwórcą niebezpiecznych odpadów medycznych jest Samodzielny Publiczny ZOZ w Bielsku Podlaskim, który wytworzył wg WIOŚ w 2006 roku 17,60 Mg niebezpiecznych odpadów medycznych o kodach 18 01 03 oraz 18 01 02. Zostały one przekazane do unieszkodliwienia w spalarni odpadów medycznych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Hajnówce. Odpady medyczne i weterynaryjne z pozostałych placówek odbiera Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowo-Handlowe „Czyścioch” Sp.z o.o., ul. Kleeberga 20 15-691 Białystok, które przekazuje te odpady do spalarni odpadów medycznych w Szpitalu Wojewódzkim w Łomży. Wg danych PPUH Czyścioch w roku 2006 do spalarni w Łomży przekazano 0,36 Mg natomiast w roku 2007 0,35 Mg odpadów medycznych i weterynaryjnych. Spis placówek medycznych na terenie powiatu bielskiego zawiera załącznik nr 1, natomiast spis placówek weterynaryjnych znajduje się w załączniku nr 2.

3.2.6 Pojazdy wycofane z eksploatacji

Pojazdy wycofane z eksploatacji są odpadami o kodzie 16 01 04*- zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy i są klasyfikowane jako odpady niebezpieczne wg obowiązującego katalogu odpadów. W myśl ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recydingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, właściciel takiego pojazdu może przekazać go wyłącznie do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów. Przy czym demontaż może być prowadzony tylko na stacjach demontażu. Na terenie powiatu bielskiego od 18 marca 2008 rozpoczęła pracę pierwsza stacja demontażu pojazdów należąca do „Metal Złom” Skup Złomu, Irena Bazyluk, ul. Rejonowa 3C w Bielsku Podlaskim. W I kwartale działalności zdemontowano około 80 pojazdów samochodowych.

3.2.7 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495) definiuje następujące grupy zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego: wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny, sprzęt audiowizualny, sprzęt oświetleniowy, narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy, przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów, przyrządy do nadzoru i kontroli, automaty do wydawania. Poniższa tabela przedstawia rejestr przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego źródłem którego jest Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Tabela 14 Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Lp	Nazwa Firmy	Adres
1	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe PREDOM Wiesław Żero	ul. Mickiewicza 124, 17-100 Bielsk Podlaski
2	Spółem Powszechna Spółdzielnia Spożywców	ul. Mickiewicza 31, 17-100 Bielsk Podlaski
3	Apteka Aleksy Syczewski	ul. Jagiellońska 24, 17-100 Bielsk Podlaski
4	PHU Majster mgr inż. Marcin Wołkowycki	ul. Sienkiewicza 9, 17-100 Bielsk Podlaski
5	KR DISTRIBUTORS Rafał Gałuszewski	ul. Mickiewicza 58/11, 17-100 Bielsk Podlaski
6	ARMANA Spółka z o.o.	ul. Rejonowa 3a, 17-100 Bielsk Podlaski
7	P.H.U. EL-HURT, Spółka Jawna Walenty Szymański, Eugeniusz Jakimiuk, Jerzy Meteńko	Al. Piłsudskiego 33, 17-100 Bielsk Podlaski

Źródło: GIOŚ

3.2.8 Odpady zawierające azbest

Ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz, 20 z późn. zm.) wprowadzono zakaz stosowania azbestu na terenie Polski. Uzupełnieniem Ustaw i rozporządzeń dotyczących azbestu jest „Program Usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terytorium Polski”.

Wyroby zawierające azbest klasyfikowane są w dwóch klasach, przyjmując jako kryterium zawartość azbestu, stosowane spoiwo oraz gęstość objętościowa wyrobu.

Klasa I - wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ definiowane jako „miękkie” (słabo spoiuste) zawierające powyżej 20% azbestu i małą ilość lepiszcza. Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, czemu towarzyszy znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia stwarzając poważne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego. Najczęściej stosowanymi w tej klasie były wyroby tekstylne z azbestu takie jak, koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe oraz materiały i wykładziny cierne.

Klasa II - wyroby o gęstości objętościowej większej niż 1000 kg/m³ definiowane jako „twarde” zawierające poniżej 20% azbestu. Włókna azbestowe w tych wyrobach są mocno związane i nawet w przypadku mechanicznego uszkodzenia materiału w stosunkowo niewielkiej ilości przedostają się do otoczenia. Wyroby „twarde” są odporne na destrukcję, a duże niebezpieczeństwo zanieczyszczenia środowiska i zagrożenia zdrowia ludzkiego występuje przy ich obróbce mechanicznej (ciecie, wiercenie otworów) oraz rozbijanie w wyniku zrzucania z wysokości w trakcie prac remontowych. Do tej klasy wyrobów zaliczane są między innymi: powszechnie stosowane płyty azbestowo – cementowe faliste, płyty „karo” oraz płyty płaskie wykorzystywane jako elewacje w budownictwie wielokondygnacyjnym. W znacznie mniejszych ilościach stosowane były inne wyroby azbestowo – cementowe, w postaci rur służących do wykonywania instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych czy kominów i zspów

Problematyka dotycząca wyrobów zawierających azbest zostanie szerzej opisana w odrębnym opracowaniu - Programie Usuwaniu Wyrobów Zawierających Azbest dla Powiatu Bielskiego na lata 2008-2032.

3.2.9 Przeteterminowane pestycydy

Przeteterminowane pestycydy i odpady pestycydowe pochodzą z:

- przeteterminowanych preparatów, które zostały wycofane z obrotu i zdeponowane w mogilnikach lub magazynach środków ochrony roślin,
- bieżącej produkcji, dystrybucji i stosowania w rolnictwie,
- ze starej produkcji, zgromadzone na składowiskach.

Na podstawie danych zawartych w „Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego Na Lata 2007-2010” stwierdzamy, że na terenie powiatu bielskiego nie występują mogilniki. Środki ochrony roślin i opakowania po nich są zbierane przez specjalistyczne firmy.

3.2.10 Odpady materiałów wybuchowych

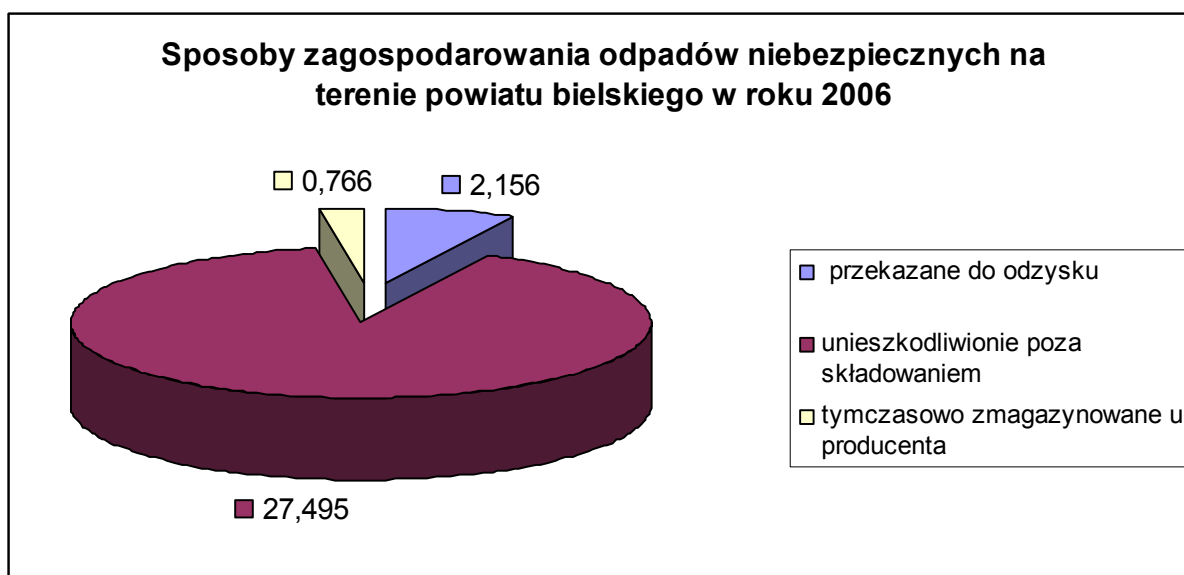
Odpady materiałów wybuchowych powstają w wyniku działalności wojska zarówno w okresie minionym (również wojsk Federacji Rosyjskiej), jak i prowadzonej obecnie, w tym na terenach związanych z działalnością szkoleniową (poligony, place ćwiczeń), jak również w policji, służbie granicznej oraz w przedsiębiorstwach produkujących bądź stosujących materiały wybuchowe. Są to między innymi: odpady amunicji, odpadowe wyroby pirotechniczne oraz inne materiały wybuchowe.

Z danych zebranych z poszczególnych gmin powiatu bielskiego oraz ze Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim wynika, że na terenie powiatu bielskiego w roku 2007 nie występują odpady materiałów wybuchowych.

3.2.11 Sposoby gospodarowania odpadami niebezpiecznymi

Wytwarzane na terenie powiatu bielskiego odpady niebezpieczne przekazywane są do zakładów wykorzystujących je lub unieszkodliwiających.

Informacje o odpadach niebezpiecznych wytworzonych w roku 2006 podajemy za WIOŚ, który otrzymał informacje od 5 producentów tych odpadów z terenu powiatu bielskiego. Wytworzyli oni 29,828 Mg odpadów z czego do odzysku przekazano 2,156 Mg, unieszkodliwiono poza składowaniem 27,495 Mg, tymczasowo u producenta zmagazynowano 0,766 Mg. Różnica pomiędzy ilością odpadów wytworzonych w 2006 roku a odpadów zagospodarowanych, powstała w wyniku tymczasowego składowania i unieszkodliwienia odpadów wytworzonych w latach ubiegłych. Sposoby gospodarowania odpadami niebezpiecznymi przedstawiono na poniższym wykresie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego, październik 2007

Wykres 10 Sposoby zagospodarowania odpadów niebezpiecznych na terenie powiatu bielskiego w roku 2006

3.3 Odpady pozostałe

3.3.1 Zużyte opony

Zużyte opony powstają w wyniku bieżącej eksploatacji pojazdów mechanicznych. Ich źródłem są pojazdy wycofane z eksploatacji.

Art. 55. ust.1 pkt 5 ustawy o odpadach zakazuje składowania opon i ich części, z wyłączeniem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1.400 mm. Zużyte opony są to odpady o kodzie 16 01 03 wg katalogu odpadów przyjętego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. Z danych wygenerowanych z wojewódzkiej bazy dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami wynika, że na terenie powiatu bielskiego w roku 2006 wytworzono 9,5 Mg zużytych opon.

Firmy zajmujące się serwisowaniem aut na terenie powiatu bielskiego (*informacja z Starostwa Powiatowego*)

1. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Produkcyjne MoToBis Sp. z o.o., 17-100 Bielsk Podlaski, ul. 3 Maja 18
2. POL-MOT Car Sp. z o.o., 15-697 Białystok, ul. Gen. St. Maczka 68 – serwis i sprzedaż aut Skoda w Bielsku Podlaskim, ul. Brańska 114
3. Firma VOYAGER Tadeusz Małaszkiwicz, ul. Wyszyńskiego 8, 17-120 Brańsk
4. „AUTOTECHNIK” Marian Dąbrowski, 17-100 Bielsk Podlaski, ul. Białostocka 86
5. „NORD” s.j. Dobrogowski i Niemyjski, 17-100 Bielsk Podlaski, ul. Piłsudskiego 41
6. „CSAWAR” Zakład Napraw Pojazdów Mechanicznych i Urządzeń Komunalnych s.c. 17-100 Bielsk Podlaski, ul. Lipowa 4
7. „AUTO-CZĘŚCI” Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Pęski Tadeusz, 17-100 Bielsk

Podlaski, ul. Kleeberga 2C

8. Centrum Kształcenia Praktycznego (stacja kontroli pojazdów), 17-100 Bielsk Podlaski,
ul. Szkolna 12

3.3.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Odpady z budowy, remontów i demontażu powstają w budownictwie mieszkaniowym i przemysłowym oraz w drogownictwie czy kolejnictwie. Przyczynia się do tego każdy z etapów: budowa, planowe i awaryjne remonty, prace rozbiórkowe. Zgodnie z katalogiem odpadów jest to grupa 17. Na terenie powiatu bielskiego podobnie jak w pozostałej części województwa podlaskiego zaznacza się tendencja wzrostowa jeśli chodzi o budownictwo mieszkaniowe, powoduje to jednocześnie zwiększenie ilości odpadów powstających w procesie budowy. Z danych wygenerowanych z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego wynika, iż w roku 2006 na terenie powiatu bielskiego wytworzono 1428,13 Mg odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Poniższa tabela przedstawia rodzaje odpadów w grupie 17 wytworzone na terenie powiatu hajnowskiego w roku 2006.

Tabela 15 Ilość wytworzonych odpadów z grupy 17 na terenie powiatu bielskiego w roku 2006.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość wytworzonych odpadów [Mg]
170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	5,5
170904	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	1240,7
170407	Mieszanki metali	19,2
170204*	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych zawierające lub zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (podkłady kolejowe)	1,97
170411	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	1,6
170402	Aluminium	0,1
170405	Żelazo i stal	9,7
170605*	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest	13,26
170405	Żelazo i stal	22,3
170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	95

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość wytworzonych odpadów [Mg]
170405	Żelazo i stal	18,8
	Razem	1428,13

3.3.3 Komunalne osady ściekowe

Wykaz komunalnych oczyszczalni ścieków w powiecie przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 16 Komunalne oczyszczalnie ścieków w powiecie bielskim

Wyszczególnienie	Ogółem	biologiczne	z podw. usuw. biog.	Przepustowość wg. projektu [m ³ /dobę]		ścieki oczyszczane [dam ³ /rok]	ścieki dowożone do oczyszcz. [dam ³ /rok]
				biologiczne	z podw. usuw. biog.		
Gminy miejskie							
Bielsk Podlaski	1	-	1	-	6000	1672	16
Brańsk	1	1	-	383	-	79	1
Gminy wiejskie							
Bielsk Podlaski	1	1	-	75	-	19	-
Boćki	1	1	-	270	-	21	-
Orla	2	1	1	15	40	17	-
Rudka	1	1	-	250	-	32	-

Źródło: Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie podlaskim w 2006 r. Urząd Statystyczny w Białymstoku, 2006.

Komunalne osady ściekowe powstają w komunalnych oczyszczalniach ścieków w procesie oczyszczania ścieków. Ilość powstających osadów uzależniona jest od zawartości zanieczyszczeń w ściekach, przyjętej i realizowanej technologii oczyszczania, oraz stopnia rozkładu substancji organicznych w procesie tzw. stabilizacji. Odpady te są klasyfikowane w grupie 19 i określone kodem 19 08 05 - ustabilizowane komunalne osady ściekowe. Sposób postępowania z osadami ściekowymi pochodzącymi z komunalnych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu bielskiego przedstawia poniższa tabela:

Tabela 17 Sposób zagospodarowania osadów ściekowych z komunalnych oczyszczalni ścieków powiatu bielskiego w 2006 roku.

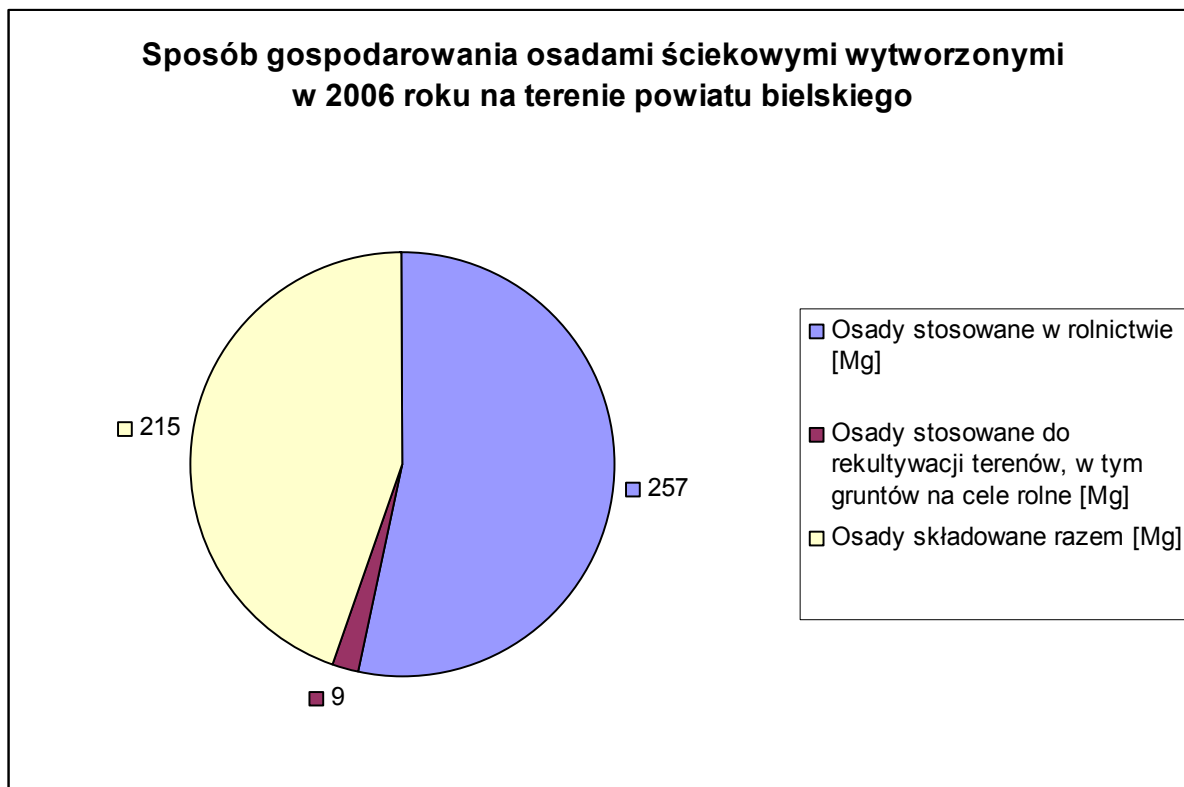
Osady wytworzone w ciągu roku ogółem [Mg]	Osady stosowane w rolnictwie [Mg]	Osady stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne [Mg]	Osady składowane razem [Mg]
481	257	9	215

Źródło: www.stat.gov.pl

W wyniku analizy danych zebranych za rok 2006 dotyczących komunalnych osadów ściekowych widzimy, że przeważająca ilość komunalnych osadów ściekowych jest stosowana w rolnictwie – 257

Mg. Osady stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne to 9 Mg. Osady składowane razem to 215 Mg.

Ilustracją graficzną powyższej tabeli jest wykres poniżej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z tabeli powyżej.

Wykres 11 Sposób gospodarowania osadami ściekowymi wytworzonymi w roku 2006 na terenie powiatu bielskiego

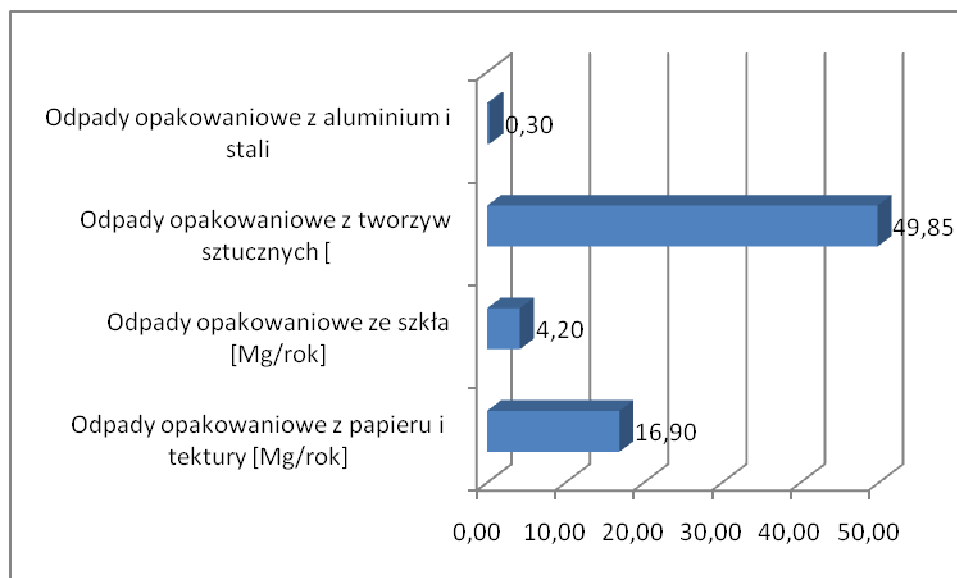
3.3.4 Odpady opakowaniowe

Odpady opakowaniowe są to odpady powstałe z opakowań jednostkowych, zbiorczych oraz transportowych zastosowanych w ramach całego systemu pakowania towarów wprowadzonych do obrotu. Odpady te powstają głównie na terenie zakładów produkcyjnych, jednostek handlowych, innych podmiotów gospodarczych, gospodarstw domowych, a także biur, szkół, urzędów, innych miejsc użyteczności publicznej, ulic, barów szybkiej obsługi, targowisk itp. Finansowaniem prac związanych ze zbieraniem odpadów opakowaniowych oraz przygotowaniem ich do recyklingu zapewniają opłaty produktowe wpłacane przez przedsiębiorców na odrębny rachunek Urzędu Marszałkowskiego do dnia 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, którego opłata dotyczy. Urzędy Marszałkowskie środki te przekazują na odrębny rachunek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który z kolei 70 % środków przekazuje do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wojewódzki Fundusz przekazuje gminom bądź związkom gmin środki pochodzące z opłat produktowych proporcjonalnie do ilości odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu.

Tabela 18 Ilość odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku w roku 2007 - sektor komunalny.

Opakowania z papieru i tektury [Mg/rok]	Opakowania ze szkła gospodarczego poza ampułkami [Mg/rok]	Opakowania z tworzyw sztucznych [Mg/rok]	Opakowania z aluminium i opakowania ze stali
16,90	4,20	49,85	0,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych z poszczególnych gmin powiatu bielskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych z poszczególnych gmin powiatu bielskiego.

Wykres 12 Ilość odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku w roku 2007-sektor komunalny

Wszystkie odpady opakowaniowe zebrane na terenie powiatu bielskiego zostały przekazane do odzysku do firm leżących na terenie powiatu jak i też poza powiatem.

3.3.5 Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy.

Odpady te powstają głównie w tzw. sektorze gospodarczym, za który uważa się poszczególne branże przemysłu, rolnictwo, rzemiosło i niektóre usługi.

Odpady te powstają głównie w tzw. sektorze gospodarczym, za który uważa się poszczególne branże przemysłu, rolnictwo, rzemiosło i niektóre usługi.

Największe podmioty gospodarcze na terenie powiatu bielskiego to:

1. Samodzielny Publiczny ZOZ w Bielsku Podlaskim
2. FPIU BISON-BIAL S.A. w Białymstoku Oddział w Bielsku Podlaskim
3. HOOP S.A. Zakład Produkcyjny Bielsk Podlaski
4. MLEKOWITA Spółka z o.o. w Bielsku Podlaskim
5. SPOŁEM PSS Bielsk Podlaski

WIOŚ w Białymstoku podaje informacje na temat odpadów niebezpiecznych wytwarzanych przez pięciu producentów z terenu powiatu bielskiego w roku 2006

Tabela 19 Ilość odpadów niebezpiecznych wytwarzana przez pięciu producentów na terenie powiatu bielskiego.

Nazwa producenta	Wytworzone odpady niebezpieczne w roku 2006 [Mg]
Samodzielny Publiczny ZOZ w Bielsku Podlaskim	18,261
FPIU BISON-BIAL S.A. w Białymstoku Oddział w Bielsku Podlaskim	8,906
HOOP S.A. Zakład Produkcyjny Bielsk Podlaski	4,979
MLEKOWITA Spółka z o.o. w Bielsku Podlaskim	0,994
SPOŁEM PSS Bielsk Podlaski	0,060

Źródło: Informacja Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego, październik 2007

3.3.6 Zakłady dużym ryzyku powstania awarii przemysłowej, zakłady o zwiększonym ryzyku powstania awarii przemysłowej

W myśl art. 248. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Dz.U.06.129.902 z późn. zm. zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej "awarią przemysłową", w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej "zakładem o zwiększonym ryzyku", albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej "zakładem o dużym ryzyku".

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010 Na terenie powiatu bielskiego nie występuje zakład o dużym ryzyku powstawania awarii przemysłowej, nie występuje również zakład o zwiększonym ryzyku powstania awarii przemysłowej

3.4 Istniejące systemy zbierania odpadów

3.4.1 Systemy zbierania odpadów komunalnych

Na terenie powiatu bielskiego istnieje system zbierania odpadów komunalnych, jest on obligatoryjny dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej jak również dla instytucji i przedsiębiorstw produkcyjnych. Gromadzenie odpadów odbywa się w pojemnikach i kontenerach różnego typu.

Na terenie poszczególnych gmin powiatu bielskiego znajdują się różne ilości pojemników co przedstawiono to za pomocą poniższej tabeli:

Tabela 20 Ilości pojemników i kontenerów w poszczególnych gminach powiatu bielskiego .

Urząd	Rodzaj pojemników	Ilość pojemników i kontenerów [szt.]
Urząd Miasta Bielsk Podlaski	SM110 MGB120,140,240,660,1100 PA700,1100	bd
Urząd Gminy Bielsk Podlaski	pojemniki	120 l
Urząd Miasta Brańsk	pojemniki	bd
Urząd Gminy Brańsk	MGB 120	400
Urząd Gminy Boćki	MPG120	629
Urząd Gminy Orla	Pojemniki 1100l Kontenery Kp 7 Pojemniki 120 l	48 17 548
Urząd Gminy Rudka	MGB120 PA1,1	124

Urząd	Rodzaj pojemników	Ilość pojemników i kontenerów [szt.]
Urząd Gminy Wyszki	SM110, MGB120 PA700 KP7	920

Źródło: Na podstawie załącznika nr 3 do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

Częstotliwość opróżniania i wywozu pojemników i kontenerów z terenu poszczególnych gmin powiatu bielskiego i przedstawia poniższa tabela. Jeśli chodzi o odpady komunalne z obiektów użyteczności publicznej to są one odbierane zgodnie z harmonogramem zawartym w umowie bądź też na żądanie.

Tabela 21 Częstotliwość opróżniania i wywozu pojemników na terenie powiatu bielskiego

Nazwa gminy	Częstotliwość opróżniania i wywozu
Urząd Miasta Bielsk Podlaski	<ul style="list-style-type: none"> Co 2 tygodnie, co 4 tygodnie, na zgłoszenie telefoniczne
Urząd Gminy Bielsk Podlaski	<ul style="list-style-type: none"> Bd
Urząd Miasta Brańsk	<ul style="list-style-type: none"> Raz lub dwa razy w tygodniu, w miarę potrzeb
Urząd Gminy Brańsk	<ul style="list-style-type: none"> Raz w miesiącu
Urząd Gminy Boćki	<ul style="list-style-type: none"> Raz w miesiącu
Urząd Gminy Orla	<ul style="list-style-type: none"> KP7 w zależności od zapełnienia SM raz w miesiącu
Urząd Gminy Rudka	<ul style="list-style-type: none"> Raz w miesiącu
Urząd Gminy Wyszki	<ul style="list-style-type: none"> Raz na miesiąc, KP7 iZw w miarę napełnienia

Źródło: Na podstawie załącznika nr 3 do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

Zgodnie z artykułem art. 28. ust.1 prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów oraz prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów wymaga uzyskania zezwolenia, z zastrzeżeniem art. 31 ust. 1, art. 32 ust. 1 oraz art. 33 ust. 1a i 4. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów wydaje starosta.

Tabela 22 Przedsiębiorstwa obsługujące gospodarkę odpadami na terenie poszczególnych gmin powiatu bielskiego stan na 31 XII 2007 r.

Nazwa gminy w powiecie bielskim	Nazwa	adres	Tel,fax
Gmina miejska Bielsk Podlaski	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	ul. Studziwodzka 37 17-100 Bielsk Podlaski	085 730 27 87 085 730 23 22

Nazwa gminy w powiecie bielskim	Nazwa	adres	Tel,fax
	Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „Astwa” Białystok Sp. z o.o.	ul. Kombatantów 4 15-102 Białystok	085 653 95 93 085 653 98 93 085 653 98 22
	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe MPO Sp. z o.o.	ul. 27 lipca 62 15-950 Białystok	085 675 43 98 085675 27 18
	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „Czyścioch” Sp.z o.o.	ul. Kleeberga 20 15-691 Białystok	085 662 98 00 085 662 98 16 085 662 9818
Gmina miejska Brańsk	Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „Astwa” Białystok Sp. z o.o.	ul. Kombatantów 4 15-102 Białystok	085 653 95 93 085 653 98 93 085 653 98 22
Gmina wiejska Bielsk Podlaski	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	ul. Studziwodzka 37 17-100 Bielsk Podlaski	085 730 27 87 085 730 23 22
	Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „Astwa” Białystok Sp. z o.o.	ul. Kombatantów 4 15-102 Białystok	085 653 95 93 085 653 98 93 085 653 98 22
	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe MPO Sp. z o.o.	ul. 27 lipca 62 15-950 Białystok	085 675 43 98 085675 27 18
	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „Czyścioch” Sp.z o.o.	ul. Kleeberga 20 15-691 Białystok	085 662 98 00 085 662 98 16 085 662 9818
Gmina wiejska Boćki	Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „Astwa” Białystok Sp. z o.o.	ul. Kombatantów 4 15-102 Białystok	085 653 95 93 085 653 98 93 085 653 98 22
	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe MPO Sp. z o.o.	ul. 27 lipca 62 15-950 Białystok	085 675 43 98 085675 27 18
Gmina wiejska Brańsk	Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „Astwa” Białystok Sp. z o.o.	ul. Kombatantów 4 15-102 Białystok	085 653 95 93 085 653 98 93 085 653 98 22
	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe MPO Sp. z o.o.	ul. 27 lipca 62 15-950 Białystok	085 675 43 98 085675 27 18
	Gminny Zakład Komunalny Gminy Brańsk z siedzibą w Brzeźnicy	Brzeźnica 67 17-120 Brańsk	085 737 50 71
Gmina wiejska Orla	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	ul. Studziwodzka 37 17-100 Bielsk Podlaski	085 730 27 87 085 730 23 22
	Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „Astwa” Białystok Sp. z o.o.	ul. Kombatantów 4 15-102 Białystok	085 653 95 93 085 653 98 93 085 653 98 22
	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe MPO Sp. z o.o.	ul. 27 lipca 62 15-950 Białystok	085 675 43 98 085 675 27 18

Nazwa gminy w powiecie bielskim	Nazwa	adres	Tel,fax
	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	ul. Łowcza 4 17-200 Hajnówka	085 682 23 57
Gmina wiejska Rudka	Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „Astwa” Białystok Sp. z o.o.	ul. Kombatantów 4 15-102 Białystok	085 653 95 93 085 653 98 93 085 653 98 22
Gmina wiejska Wyszki	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „MPO” Sp. z o.o. oddział Wyszki	ul. 27 lipca 62 15-950 Białystok Wyszki ul. Piórkowska 20	085 675 27 18 085 737 10 88

Źródło: dane z ankietyzacji gmin

Poszczególne gminy powiatu bielskiego są obsługiwane w zakresie gospodarki odpadami przez różne przedsiębiorstwa posiadające odpowiednie zezwolenia.

Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.) nakłada na gminy obowiązek uchwalenia regulaminu porządku czystości na obszarze gminy. Wszystkie gminy należące do powiatu bielskiego uchwały regulamin porządku i czystości w gminie. Najwcześniej uchwalono go w gminie miejskiej Bielsk Podlaski, bo w roku 2005, pozostałe gminy uchwały go w trakcie roku 2006, gmina Orla uchwaliła go w roku 2007.

Tabela 23 Zestawienie uchwalonych regulaminów porządku i czystości na terenie gmin powiatu bielskiego.

Lp	Nazwa gminy w powiecie bielskim	Data uchwalenia regulaminu porządku i czystości w gminie
1	Gmina miejska Bielsk Podlaski	Uchwała nr XLIX/243/05 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 27 grudnia 2005 r.
2	Gmina miejska Brańsk	Uchwała nr XXXI/171/06 Rady Miasta Brańsk z dnia 14 sierpnia 2006r.
3	Gmina wiejska Bielsk Podlaski	Uchwała Nr XXXV/166/06 Rady Gminy Bielsk Podlaski
4	Gmina wiejska Boćki	Uchwała Rady Gminy Boćki nr XXX/131/06
5	Gmina wiejska Brańsk	28 luty 2006r.
6	Gmina wiejska Orla	Uchwała Nr VII/37/07 Rady Gminy Orla z dnia 30 kwietnia 2007r.
7	Gmina wiejska Rudka	27 kwiecień 2006r
8	Gmina wiejska Wyszki	Uchwała Nr XXXI/268/06 Rady Gminy Wyszki z dnia 20 kwietnia 2006r.

Źródło: dane z ankietyzacji gmin

3.4.2 Systemy zbierania odpadów niebezpiecznych

Na terenie powiatu bielskiego odpady niebezpieczne są odbierane przez specjalistyczne firmy i przekazywane do unieszkodliwienia lub wykorzystania poza granice jednostki administracyjnej objętej planem.

Na terenie powiatu bielskiego podobnie jak na terenie województwa podlaskiego prowadzone są następujące systemy zbierania odpadów niebezpiecznych:

- Zbieranie zużytych baterii, akumulatorów, świetlówek prowadzona w szkołach, przedszkolach, obiektach handlowych, punktach zbierania,
- przekazywanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego do punktów sprzedaży sprzętu lub odbieranie go przez firmy posiadające odpowiednie zezwolenie,
- organizacja punktów zwrotu przeterminowanych leków na terenie aptek i przychodni,
- przekazywanie zużytych olejów do organizacji odzysku poprzez firmy pośredniczące,
- bezpośredni odbiór odpadów niebezpiecznych od posiadaczy odpadów przez wyspecjalizowane firmy,
- gminne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
- stacja demontażu pojazdów w Bielsku Podlaskim, ul. Rejonowa 3C

3.4.3 Systemy zbierania odpadów pozostałych

Na terenie powiatu bielskiego odpady pozostałe są zbierane w następujący sposób:

- Zbieranie zużytych opon m.in. w punktach serwisowych, firmach eksploatujących pojazdy,
- Zbieraniem i transportem odpadów z budowy i remontów i demontażu zajmują się :wytwórcy tych odpadów, np. firmy budowlane, remontowe i demontażowe oraz osoby prywatne prowadzące te prace oraz specjalistyczne podmioty działające w zakresie zbierania i transportu odpadów,
- Komunalne osady ściekowe są składowane lub wykorzystywane rolniczo
- System gospodarki odpadami opakowaniowymi opiera się na odpowiedzialności przedsiębiorców wprowadzających swoje produkty w opakowaniach za powstałe opady opakowaniowe, polegającej przede wszystkim na ustalonym prawnie obowiązku uzyskania określonego poziomu odzysku i recydingu, wdrożenie monitoringu odpadów opakowaniowych w ramach prowadzonej sprawozdawczości.

3.5 Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

3.5.1 Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

W dalszym ciągu podstawowym rodzajem instalacji do zagospodarowania odpadów na terenie powiatu bielskiego są składowiska odpadów: Wykaz funkcjonujących składowisk podajemy za Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na Lata 2007-2010 w podziale na te,

które są przeznaczone do zamknięcia do końca 2009 roku oraz te, które są przewidziane do eksploatacji po roku 2009.

Tabela 24 Obiekty nie spełniające wymagań formalnych i technicznych przewidziane do zamknięcia do końca roku 2009 na terenie powiatu bielskiego

Lp	Nazwa i lokalizacja obiektu	Powierzchnia [ha]	Pojemność całkowita (m ³)/wykorzystanie (m ³)	Informacje dodatkowe*
1	Składowisko odpadów w Domanowie	0,38	12 861/6 430	Nieselektywne, bez izolacji podłoża
2	Gminne wysypisko odpadów stałych w Boćkach	1,74	45 000/11 250	Nieselektywne, bez izolacji podłoża (naturalne podłoże –głina)
3	Składowisko odpadów w Rudce	0,40	Pozostało około 10%	Nieselektywne bez izolacji podłoża

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

Tabela 25 Obiekty spełniające wymagania formalne i techniczne przewidziane do zamknięcia do końca roku 2009 na terenie powiatu bielskiego

Lp	Nazwa i lokalizacja obiektu	Powierzchnia [ha]	Pojemność całkowita (m ³)/wykorzystanie (m ³)	Informacje dodatkowe*
1	Składowisko odpadów w Szpakach (administrowane przez MPO Białystok)będą podjęte starania w kierunku przedłużenia pozwolenia na działalność po roku 2009	0,49	19 249/8 000	Nieselektywne, bez izolacji podłoża (naturalne podłoże-głina)

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

Tabela 26 Składowiska spełniające wymagania formalne i techniczne przewidziane do eksploatacji po 2009 roku na terenie powiatu bielskiego

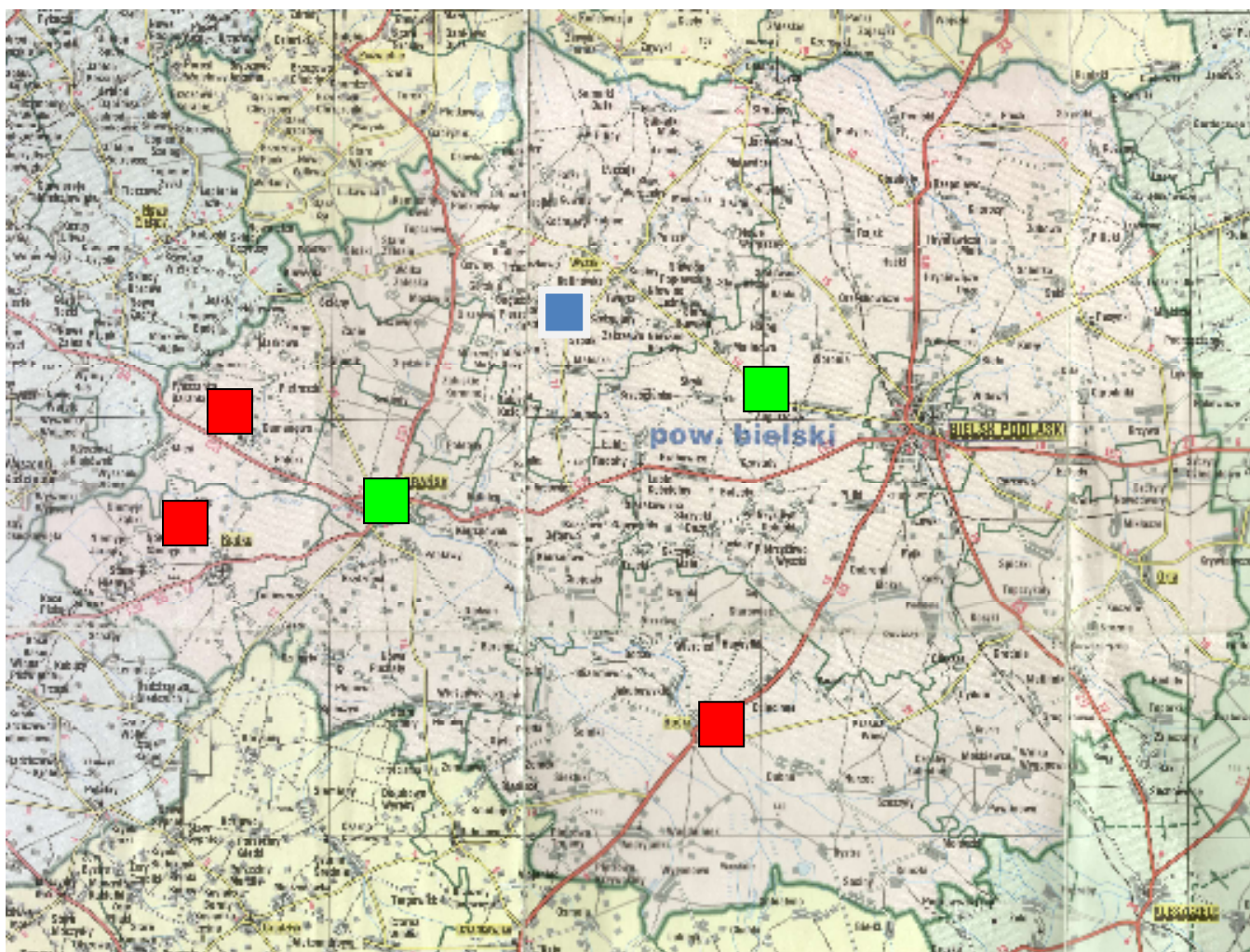
Lp	Nazwa i lokalizacja obiektu	Powierzchnia [ha]	Pojemność całkowita (m ³)/wykorzystanie (m ³)	Informacje dodatkowe*
1	Składowisko odpadów zlokalizowane na gruntach wsi Augustowo	4,00	106 400/24 263	Składowisko nowe, nowoczesne, dwuwarstwowa izolacja podłoża: podwójna przesłona mineralno syntetyczna złożona z sztucznej mineralnej bariery izolacyjnej oraz przesłony syntetycznej stanowiącej dwuwarstwowe uszczelnienie dna i skarp drenaż, zbiornik odcieków ,
2	Miejskie składowisko odpadów w Brańsku	3,00	85 000/20 000	Izolacja podłoża z jednowarstwowej folii z tworzyw sztucznych, drenaż

POWIATOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU BIELSKIEGO NA LATA 2008-2011

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego, październik 2007

•

Rysunek 2 Lokalizacja funkcjonujących składowisk odpadów na terenie powiatu bielskiego

- Składowisko odpadów komunalnych spełniające minimalne wymagania formalne i techniczne, przewidziane do funkcjonowania po 2009 roku
- Składowiska przeznaczone do zamknięcia do końca roku 2009
- Składowisko spełniające wymagania formalne i techniczne przewidziane do zamknięcia do końca roku 2009 na terenie powiatu bielskiego

3.5.2 Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych

Na terenie powiatu bielskiego od 18 marca 2008 rozpoczęła pracę pierwsza stacja demontażu pojazdów należąca do „Metal Złom” Skup Złomu, Irena Bazyluk, ul. Rejonowa 3C w Bielsku Podlaskim. W I kwartale działalności zdemontowano około 80 pojazdów samochodowych.

3.5.3 Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów pozostałych

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010 na terenie powiatu bielskiego nie istnieją instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów pozostałych.

3.5.4 Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów

Poniższe dane zostały zaczerpnięte z załącznika nr 9 do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

Tabela 27 Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania i transportu odpadów

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres przedsiębiorstwa	Numer pozwolenia	Kod odpadów
1	Rejonowa Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	17-100 Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 5/1	AŚ.7635-1/2002 z dnia 7-02-2002	160601*
2	ZUHP „POM-SERWIS Sp.z o.o.	17-100 Bielsk Podlaski ul. Żwirki i Wigury 73 b	AŚ.7635-14/2002 z dnia 17-05-2002	160601*
3	Zakład Elektromechaniki	17-100 Bielsk Podlaski ul. Sportowa 14	AŚ.7635-11/2002 z dnia 17-05-2002	160601*
4	„BIATOL”	17-100 Bielsk Podlaski ul. Piłsudskiego	AŚ.7635-3/2002 z dnia 18 02-2002	160601*
5	Z.L.A. BAŃKOWSCY SP.J.	17-100 Bielsk Podlaski ul. Jaroszewicza 19	AŚ.7635-24/2001 z dnia 7-02-2002	170404,170401,170402, 170405
6	Przewóz Ładunków, Skup-	17-100 Bielsk	AŚ.7635-29/2002	170407,1 70402,

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres przedsiębiorstwa	Numer pozwolenia	Kod odpadów
	Sprzedaż surowców wtórnych i metali nieżelaznych- złom	Podlaski ul. Poświętna 24	z dnia 31-10-2002	170404, 170403, 160118, 191203, 120103, 170401, 170405, 170411
			RL.7635-24/02 z dnia 20-03-03	160120, 170405, 150102, 191201, 170407, 160118, 170401, 170404, 170411, 191203, 170403, 170402n, 120103, 150101, 160120
7	PPHU „IWRO-PAK”	17-100 Bielsk Podlaski ul. Kleeberga 13b	AŚ.7635-4/2002 z dnia 7-02-2002	150101, 150102, 070213, 150101, 160119, 150102
8	Handel Artykułami Papierniczymi i Rolnymi „ROBMAR”	17-100 Bielsk Podlaski ul. Wojska Polskiego 38	AŚ.7635-7/2002 z dnia 17-04-2002	170404, 160103, 150101, 200140, 191002, 160117, 160119, 200139, 191202, 030308, 191001, 020104, 170405, 200101, 160106, 170406, 160118, 191201, 170401, 150102, 170407, 191203, 150104, 200133*, 020110, 170402, 191204, 170203
9	Pawilon Handlowo-Uslugowy „BONIX”	17-100 Bielsk Podlaski ul. Rejonowa 2b	AŚ.7635-32/2004 z dnia 16-12-2004	150110*
10	„METAL ZŁOM” Skup Złomu	17-100 Bielsk Podlaski ul. Rejonowa 3c	AŚ.7635-4/03 z dnia 8-04-2003	160118, 170402, 120101, 120102, 170401, 160601*, 170404,

POWIATOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU BIELSKIEGO NA LATA 2008-2011

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres przedsiębiorstwa	Numer pozwolenia	Kod odpadów
				170406, 191202, 150102, 120103, 191203, 170403, 160602*, 170405, 120104, 160605, 170411, 150104, 170407
11	PUH „AKORD”	17-100 Bielsk Podlaski ul. Ogrodowa 87A/19	AŚ.7635-14/03 z dnia 27-06-2003	120102, 160602*, 170406, 191202, 170403, 191203, 120104, 170405, 160605, 120101, 170401, 160601*, 170411, 170407, 120103, 170402
12	„AGROLIS”	17-100 Bielsk Podlaski ul. 11 Listopada 5/87	AŚ.7635-2/05 z dnia 2-03-2005	150110*
13	PHU „ROLMEX”	17-100 Bielsk Podlaski Kadłubówka 42	AŚ.7635-40/04 z dnia 8-02-2005	150110*
14	Sklep Ogrodniczy „Flora”	17-100 Bielsk Podlaski ul. Kryniczna 12A	AŚ.7635-36/04 z dnia 30-12-2004	150110*
15	PHU „DERATINS”	17-100 Bielsk Podlaski ul. Jana Pawłami 6	AŚ.7635-12/05 z dnia 18-04-2005	150110*
16	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	17-100 Bielsk Podlaski ul. Studziwodzka 37	AŚ.7635-5/05 z dnia 21-03-2005	150110*
17	Usługi Transportowe	17-100 Bielsk Podlaski Koźyno 2	AŚ.7635-34/06 z dnia 20-10-2006	020502
18	Firma Handlowo-Usługowa „ALEKS”	17-100 Bielsk Podlaski	AŚ.7635 10/07 z dnia 25-05-2007	150110*

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres przedsiębiorstwa	Numer pozwolenia	Kod odpadów
		ul. St. Batorego 18		
19	PPHU „ALKAZ”	17-111 Boćki ul. Polna 7	AŚ.7635-16/05 z dnia 20-05-2005	150110*
20	PHU „GAMA”	17-120 Brańsk ul. Wyszyńskiego 9	AŚ.7635-17/02 z dnia 7-05-2002	160601*
21	Artykuły Motoryzacyjne	17-120 Brańsk ul. Armii Krajowej 33	AŚ.7635-2/02 z dnia 18-02-2002	160601*
22	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	17-120 Brańsk ul. Rynek 8	AŚ.7635-39/04 z dnia 21-01-2005	150110*
23	„ROLMAX”	17-120 Brańsk ul. Armii Krajowej 4b	AŚ.7635-10/05 z dnia 11-04-2005	150110*

Źródło: Załącznik nr 9 do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

3.6 Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami

3.6.1 Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

W wyniku ankietyzacji gmin powiatu bielskiego zebrano następujące informacje na temat problemów w dziedzinie gospodarki odpadami:

Tabela 28 Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w poszczególnych gminach powiatu bielskiego.

Gmina należąca do powiatu bielskiego	Problemy w zakresie gospodarki odpadami zgłoszone przez gminy powiatu bielskiego
Gmina miejska Bielsk Podlaski	<ul style="list-style-type: none"> Niechęć mieszkańców do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów u "źródła", czyli na terenie własnych posesji Brak sortowni Brak kompostowni odpadów
Gmina miejska Brańsk	<ul style="list-style-type: none"> Brak selektywnej zbiórki odpadów Brak przedsiębiorców zajmujących się odzyskiem/unieszkodliwianiem
Gmina wiejska Bielsk Podlaski	<ul style="list-style-type: none"> Brak świadomości społecznej Nieopłacalność selektywnej zbiórki odpadów
Gmina wiejska Boćki	<ul style="list-style-type: none"> Przepisy prawne nadmierne obciążające gminę w zakresie gospodarki odpadami
Gmina wiejska Brańsk	<ul style="list-style-type: none"> Brak skutecznego systemu zbierania odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych, budowlanych, zielonych Brak sortowni Brak kompostowni

Gmina należąca do powiatu bielskiego	Problemy w zakresie gospodarki odpadami zgłoszone przez gminy powiatu bielskiego
	<ul style="list-style-type: none"> • Niezgodne z prawem pozbywanie się odpadów • Zbyt niski procent mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych
Gmina wiejska Orla	<ul style="list-style-type: none"> • Brak zakładów zagospodarowania odpadów zajmujących się sortowaniem odpadów • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców • Niechęć do selekcjonowania odpadów
Gmina wiejska Rudka	<ul style="list-style-type: none"> • Brak przedsiębiorstw zajmujących się odzyskiem/unieszkodliwianiem odpadów • Brak sortowni • Brak składowiska • Brak kompostowni • Wysokie opłaty za wywóz odpadów i dzierżawę pojemników • Brak świadomości ekologicznej wśród mieszkańców • Niedobór środków finansowych w gminie
Gmina wiejska Wyszki	<ul style="list-style-type: none"> • Cena za zebrane surowce wtórne jest tak niska, że nie pokrywa kosztów ich zbiórki

Ponadto na obszarze powiatu bielskiego występują następujące problemy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

- W czterech gminach (miejskiej Brańsk, wiejskiej Brańsk, wiejskiej Boćki, wiejskiej Rudka) spośród ośmiu mniej niż 50 % mieszkańców objętych jest zorganizowaną zbiórką odpadów,
- Dwie gminy (wiejska Bielsk Podlaski, wiejska Rudka) nie prowadzą selektywnej zbiórki odpadów, pozostałe gminy mają niewystarczająco rozwinięte system selektywnej zbiórki
- Niewystarczające działania informacyjno-edukacyjne w zakresie selektywnej zbiórki odpadów
- Brak skutecznych metod wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- Brak systematycznych badań morfologii odpadów powstających na terenach miejskich i wiejskich,
- Niewielki postęp w zakresie zmniejszania ilości odpadów deponowanych na składowisku, na korzyść metod odzysku,
- Nielegalne składowiska na terenie powiatu,
- W przypadku braku Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dubiażynie wraz z instalacjami pomocniczymi w Hajnówce i Siemiatyczach oraz zamknięcia i rekultywacji składowisk w gminach należących do powiatu bielskiego pojawi się problem z unieszkodliwianiem odpadów z tych terenów .

3.6.2 Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi

Odpady zawierające PCB:

- Zbyt wolno postępujący proces usunięcia lub zastąpienia PCB inną substancją w urządzeniach,
- Małe zainteresowanie podmiotów gospodarczych usuwaniem urządzeń zawierających PCB wcześniej niż w terminie przewidzianym prawem.

Oleje odpadowe:

- Niewystarczająco rozwinięty system zbierania olejów odpadowych ze źródeł rozproszonych (małe przedsiębiorstwa, gospodarstwa domowe),
- Brak pełnej sprawozdawczości dotyczącej ilości i sposobu gospodarowania olejami odpadowymi, składanej przez podmioty gospodarcze do Urzędu Marszałkowskiego.

Zużyte baterie i akumulatory:

- Duże rozproszenie źródeł powstawania odpadów w postaci zużytych baterii i akumulatorów, głównie małogabarytowych,
- Słabo rozwinięty system zbierania zużytych baterii i akumulatorów, głównie małogabarytowych z małych i średnich przedsiębiorstw, indywidualnych gospodarstw domowych, jednostek handlu detalicznego,
- Niska świadomość ekologiczna w zakresie postępowania z odpadami zużytych baterii i akumulatorów.
- Niewystarczające działania edukacyjno – informacyjne w stosunku do mieszkańców w zakresie sposobu pozbywania się zużytych baterii i akumulatorów.

Odpady medyczne i weterynaryjne:

- Brak dokładnej sprawozdawczości dotyczącej ilości wytwarzanych odpadów z leczenia i profilaktyki medycznej, i weterynaryjnej, zwłaszcza w indywidualnych praktykach lekarskich,
- Niedostatecznie rozwinięty system zbierania przeterminowanych leków zwłaszcza powstających w gospodarstwach domowych.

Pojazdy wycofane z eksploatacji:

- Znaczny import pojazdów z zagranicy, wśród których znajdują się także pojazdy już wyeksploatowane,
- Prowadzenie demontażu pojazdów poza stacjami demontażu.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny:

- Niski stopień rozwinięcia systemu informacyjnego dla mieszkańców powiatu bielskiego o punktach zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,

- Niska świadomość ekologiczna użytkowników sprzętu, a także niekiedy sprzedawców detalicznych
- Brak sprawozdawczości dotyczącej ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Odpady zawierające azbest:

- Brak dokładnej inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu, która wynika z niepełnej sprawozdawczości ilości zawierających azbest zlokalizowanych na posesjach mieszkańców, składanej do mieszkańców miast i gmin,
- Niska świadomość mieszkańców powiatu dotycząca szkodliwości azbestu dla zdrowia i życia, a także bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
- Brak składowisk lub kwater do składowania azbestu na terenie województwa podlaskiego, gdzie leży powiat bielski. Istnieje tylko jedna kwatera na składowisku we wsi Korytki Leśne , gm. Miastkowo w której są składowane odpady wytworzone na terenie miasta Łomża i gminy Miastkowo
- Wysokie koszty wymiany azbestu i wyrobów zawierających azbest na wyroby bezazbestowe,
- Trudności w uzyskaniu bezzwrotnego dofinansowania usuwania azbestu dla indywidualnych gospodarstw domowych.

Przeterminowane pestycydy:

- Pomimo tego, że na terenie powiatu bielskiego istnieją firmy posiadające zezwolenie na zbieranie odpadów po środkach ochrony roślin ,część tych odpadów trafia do strumienia zmieszanych odpadów komunalnych, bądź jest nadal przechowywana na terenie gospodarstw wiejskich.

3.6.3 Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki pozostałymi odpadami

Zużyte opony:

- Nielegalne pozbywanie się części zużytych opon lub ich spalanie

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej:

- Niski udział selektywnego zbierania odpadów z grupy 17, zwłaszcza wśród gospodarstw domowych

Komunalne osady ściekowe

- Duży udział osadów ściekowych unieszkodliwianych poprzez składowanie, w porównaniu z osadami ściekowymi wykorzystanymi, np. rolniczo

Odpady opakowaniowe:

- Niewystarczający rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych powstających w gospodarstwach domowych,

Odpady z wybranych gałęzi przemysłu, których zagospodarowanie stwarza problemy:

Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury (grupa 03):

- Do najważniejszych problemów w gospodarce tymi odpadami należy duże uwodnienie niektórych rodzajów odpadów, utrudniające ich unieszkodliwienie i odzysk, niektóre odpady nie mogą być przekształcane termicznie ze względu na zawartość w nich substancji toksycznych, które uwalniałyby się do atmosfery w przypadku spalania

Odpady z procesów termicznych (grupa 10):

- Masowość wytwarzanych odpadów, przypadki niewłaściwego zastosowania odpadów ze spalania paliw stałych np. do rekultywacji terenu, duże ilości nagromadzonych w przeszłości zapasów

4 Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami

Zmiany zachodzące w gospodarce odpadami są wypadkową różnych zjawisk między innymi:

- zmianą liczby ludności na terenie powiatu,
- zmianą stopy życiowej mieszkańców;
- podwyższeniem świadomości ekologicznej mieszkańców,
- postępem technicznym i technologicznym,
- rozwojem ekonomicznym i gospodarczym.

Zmiana liczby ludności, a także wzrost zamożności społeczeństwa powodują zmiany w ilości strukturze odpadów komunalnych. Na ilość i skład wytwarzanych odpadów wpływa również wysokość opłat za świadczone usługi, a także wielkość i ilość a także lokalizacja udostępnianych pojemników.

Prognozy demograficzne

Prognozę zmian demograficznych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018 podano za Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

Tabela 29 Prognoza zmian demograficznych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010,2014, 2018

Liczba ludności w poszczególnych latach w powiecie bielskim		
2010 r.	2014 r.	2018 r.
57 806	56 321	54 965

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

Zilustrowaniem danych z powyższej tabeli jest wykres prognozy liczby ludności omawianego obszaru, gdzie wyraźnie zaznacza się tendencja spadkowa liczby ludności powiatu bielskiego. Zjawisko to wiąże się ze spadkiem przyrostu naturalnego oraz migracje mieszkańców poza granice powiatu w poszukiwaniu pracy.

Wykres 13 Prognoza zmian liczby mieszkańców w powiecie bielskim

4.1 Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Prognozy zmian w zakresie ilości i jakości odpadów wytwarzanych na terenie powiatu bielskiego opracowano w oparciu o prognozowane zmiany założone w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 oraz Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010. Założenia te są następujące:

- nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych;
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów kształtował się będzie na poziomie 5% w okresach 5 letnich i będzie następujący:
  - 2010 r. - 289 kg/M/rok,
  - 2014 r. - 301 kg/M/rok
  - 2018 r. - 313 kg/M/rok;
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów z obecnych 2% (w stosunku do całości wytwarzanych odpadów) do 10% w 2010 r. i 20% w 2018 r., spowoduje zmiany ilości i składu

odpadów niesegregowanych; zmniejszy się w nich głównie zawartość papieru, tworzyw sztucznych, szkła i metali;

- ilość pozostałych odpadów w grupie 20 wzrastać będzie średnio o 5% w okresach 5-letnich (1% w skali roku).

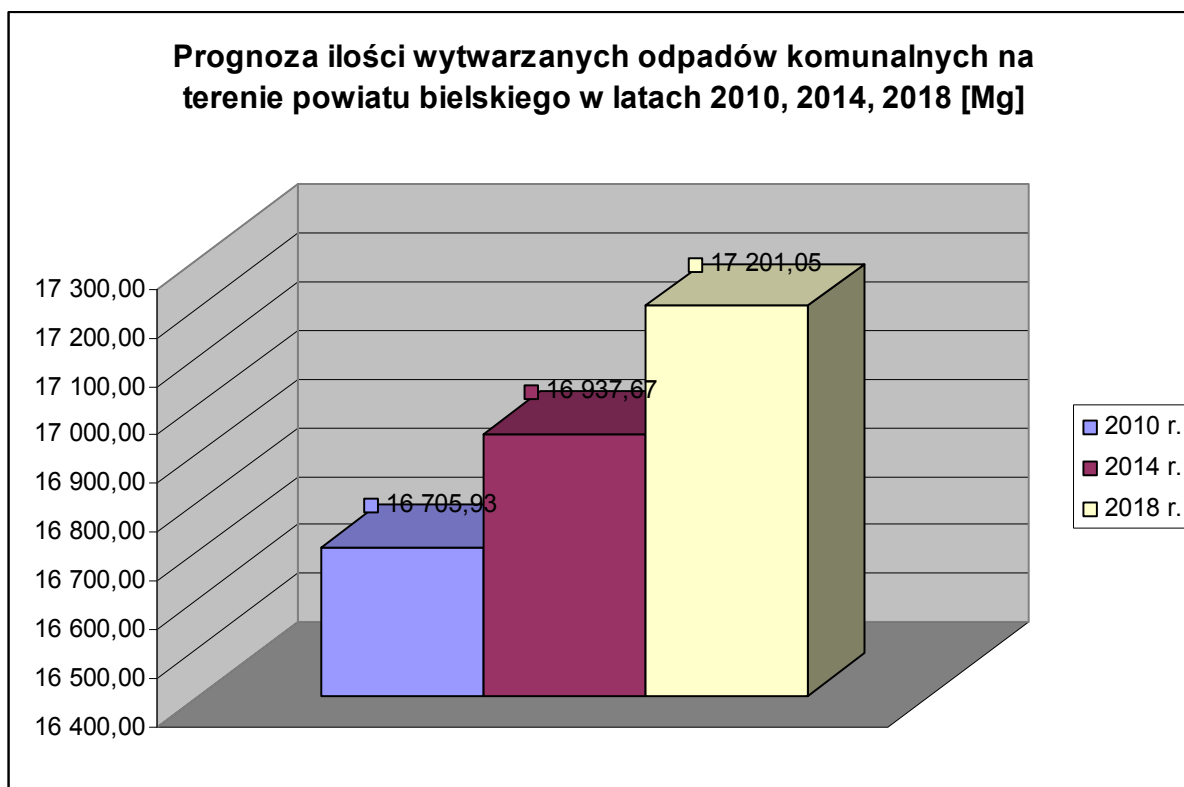
Biorąc pod uwagę prognozowany wzrost jednostkowego wskaźnika wytworzenia odpadów oraz prognozy demograficzne szacuje się, iż w latach 2010, 2014 2018 na terenie powiatu bielskiego powstaną następujące ilości odpadów komunalnych:

Tabela 30 Prognoza wytworzenia odpadów komunalnych w powiecie bielskim w latach 2010, 2014, 2018.

Ilość odpadów [Mg/rok]		
2010 r.	2014 r.	2018 r.
16 705,93	16 937,67	17 201,05

Źródło: Obliczenia własne na podstawie KPGO 2010 oraz prognozy liczby ludności z Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010

Obrazem graficznym prognozy wytworzenia odpadów komunalnych na terenie powiatu bielskiego jest poniższy wykres.

Wykres 14 Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.

Pomimo prognozowanego zmniejszenia liczby ludności na terenie powiatu bielskiego ilość wytworzonych odpadów komunalnych ulega zwiększeniu. Ma na to wpływ prognozowany przez KPGO 2010 wzrost jednostkowego wskaźnika wytworzenia odpadów. Jest to tendencja zgodna z prognozowaną zarówno w KPGO 2010 oraz Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010.

Mieszkańcy powiatu bielskiego podobnie jak pozostali mieszkańcy województwa podlaskiego będą wytwarzać następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie,
- odpady zielone z ogrodów i parków,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- odpady z targowisk,
- odpady z czyszczenia ulic i placów,
- odpady wielkogabarytowe.

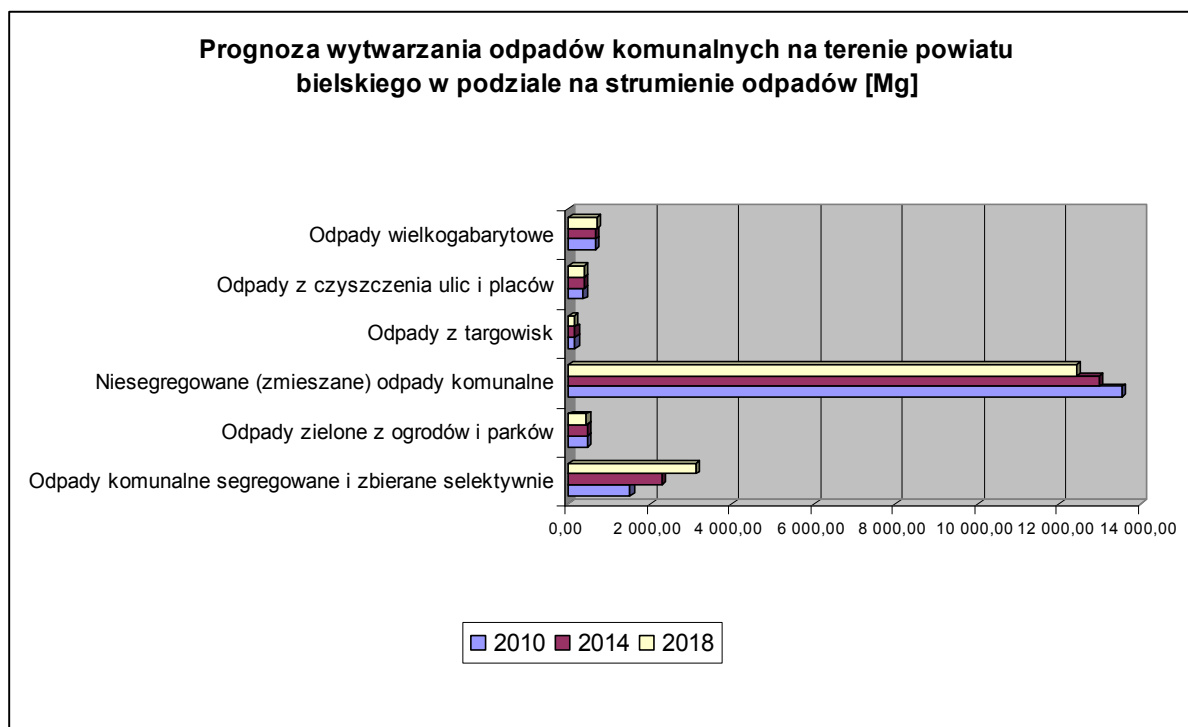
Tabela 31 Prognoza ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2010, 2014, 2018 na terenie powiatu bielskiego.

Lp	Rodzaj	Ilość odpadów [Mg] w latach		
		2010	2014	2018
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	1 504,95	2 292,84	3 107,46
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	468,90	450,16	439,62
3	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	13 544,81	12 992,72	12 430,12
4	Odpady z targowisk	165,36	158,90	155,12
5	Odpady z czyszczenia ulic i placów	365,29	373,20	382,03
6	Odpady wielkogabarytowe	656,62	669,85	686,70
	Razem	16 705,93	16 937,67	17 201,05

Źródło: Obliczenia własne na podstawie KPGO 2010

Zilustrowaniem prognozy ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2010, 2014, 2018 przez mieszkańców powiatu bielskiego jest poniższy wykres.

Wykres 15 Prognoza zmiany ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.

Prognozuje się stopniowy wzrost ilości odpadów komunalnych segregowanych i zbieranych selektywnie, spowoduje to zmniejszenie ilości odpadów komunalnych zmieszanych. Ilość odpadów zielonych z ogrodów i parków ulegnie zmniejszeniu, podobna tendencja zaznaczy się w przypadku odpadów z targowisk. Tendencja wzrostowa zaznaczy się w przypadku odpadów z czyszczenia ulic i placów oraz odpadów wielkogabarytowych. Trendy wyznaczone w powyższej prognozie są zgodne z trendami wyznaczonymi zarówno w KPGO 2010 i WPGO 2007-2010.

4.1.1 Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji

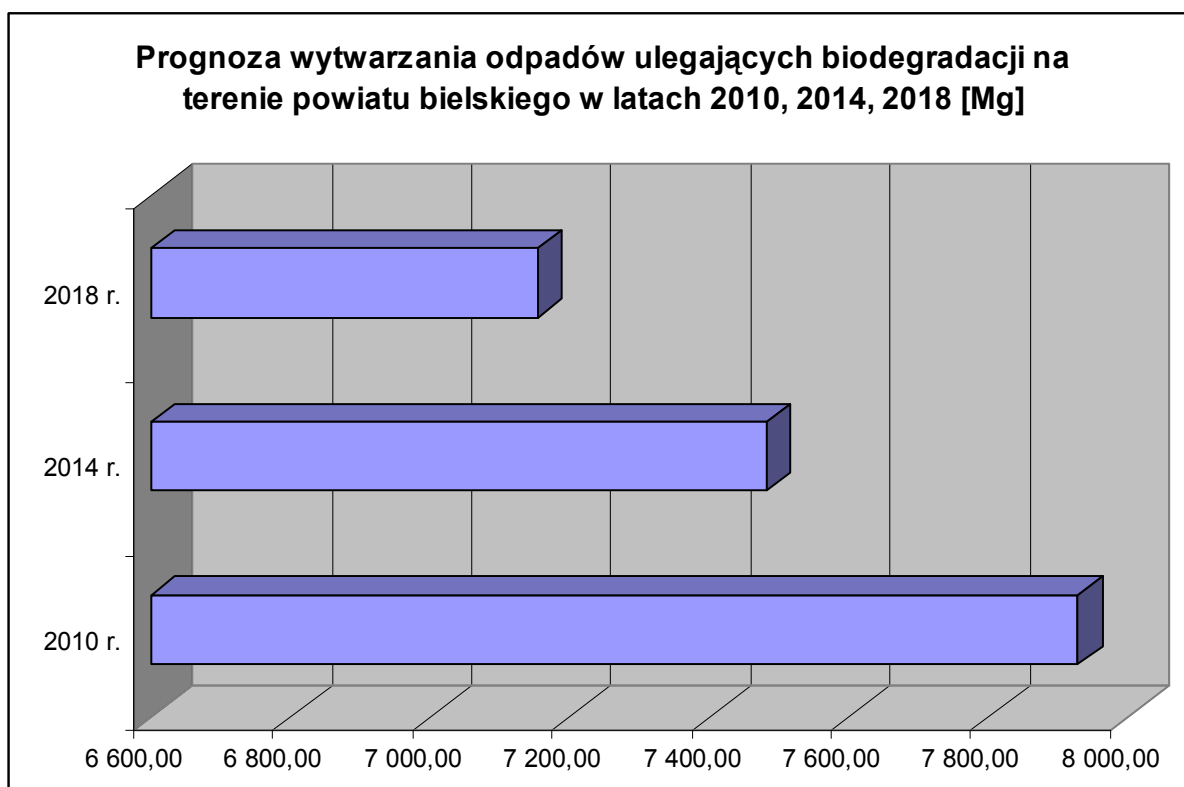
Oszacowanie ilości odpadów ulegających biodegradacji odbyło się na podstawie wskaźników z KPGO 2010.

Tabela 32 Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.

Lp	Rodzaj	Ilość odpadów w [Mg]		
		2010	2014	2018
1	Papier i tektura	960,58	1 078,22	1 326,96
2	Odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych)	9,88	9,43	9,29
3	Odpady zielone (z ogrodów i parków)	468,90	450,16	439,62
4	Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień zmieszanych odpadów komunalnych	6 373,15	5 832,38	5 269,34
5	Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	115,82	111,19	108,54
	Razem	7 928,32	7 481,39	7 153,75

Źródło: Obliczenia własne na podstawie KPGO 2010

Powyższa prognoza wskazuje na fakt obniżania się ilości odpadów ulegających biodegradacji w kolejnych latach. Jest to tendencja zgodna z występującą w KPGO 2010 oraz Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010. Trend ten zobrazowano poniższym wykresem.

Wykres 16 Prognoza odpadów ulegających biodegradacji na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.

4.1.2 Prognozowanie zmian w zakresie rozwiązań organizacyjnych i techniczno – technologicznych

Przewiduje się, że będzie następować:

- rozwój selektywnego zbierania oraz segregowania odpadów komunalnych, między innymi w związku z koniecznością wdrażania wymagań dyrektyw unijnych,
- przyspieszenie działań w zakresie tworzenia ponadgminnych i gminnych systemów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji,

Zgodnie z założeniami KPGO 2010, z perspektywą na lata 2011-2018, podstawę zagospodarowania odpadów stanowią Zakłady Zagospodarowania Odpadów, spełniające następujące warunki:

- ✓ powinny korzystać z najlepszych dostępnych technik
- ✓ powinny stanowić obiekty regionalne posiadające moce przerobowe wystarczające do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez minimum 150 tys. mieszkańców
- ✓ powinny zapewniać co najmniej następujący zakres usług:
  - sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie,
  - kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji,

- mechaniczno-biologiczne lub termiczne przekształcenie odpadów resztkowych i pozostałości z sortowni,
  - demontaż odpadów wielkogabarytowych,
  - składowanie przetworzonych odpadów resztkowych,
  - gromadzenie odpadów niebezpiecznych, które następnie kierowane będą do odzysku lub unieszkodliwienia.
- budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dubiażynie-powiat bielski oraz instalacji pomocniczych w Hajnówce i Siemiatyczach. Swoim zasięgiem ZZO Dubiażyn obejmie mieszkańców trzech powiatów: bielskiego, siemiatyckiego i hajnowskiego. Łączna liczba mieszkańców objętych ZZO Dubiażyn wynosi 157,5 tys., powierzchnia to 4 468 km², średnia gęstość zaludnienia to 35 mieszkańców na km²

4.2 Odpady niebezpieczne

4.2.1 Odpady zawierające PCB

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2006 r. Nr 133 poz.935, z późn. zm.) posiadacze odpadów zawierających PCB zobowiązani są do usunięcia z nich oraz unieszkodliwienia PCB albo, jeśli usunięcie jest niemożliwe, do unieszkodliwienia tych odpadów w terminie do dnia 30 czerwca 2010. W związku z tym prognozuje się wzrost ilości odpadów zawierających PCB.

4.2.2 Oleje odpadowe

Spada zapotrzebowanie na oleje smarowe świeże w związku z wydłużeniem czasu eksploatacji olejów. W świetle powyższego prognozuje się spadek ilości wytwarzania olejów odpadowych. W celu sporządzenia prognozy posłużono się wskaźnikami KPGO 2010, którymi również posłużono się w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010.

Tabela 33 Prognoza ilości olejów odpadowych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.

Lata	Prognoza ilości olejów odpadowych [Mg/rok]
2010	8,722
2014	8,640
2018	8,297

Źródło: Obliczenia własne na podstawie KPGO 2010 i WPGO 2007-2010

4.2.3 Zużyte baterie i akumulatory

KPGO 2010 i WPGO 2007-2010 szacuje, iż zaznaczy się nieznaczny wzrost ilości wytwarzania tychże odpadów. Jest to spowodowane faktem, że mieszkańcy Polski zużywają około 60 % baterii pierwotnych w stosunku do zużycia baterii pierwotnych w stosunku do zużycia baterii

pierwotnych przez mieszkańców Unii Europejskiej. Taka tendencja zaznaczy się również na obszarze powiatu bielskiego.

4.2.4 Odpady medyczne i weterynaryjne

Czynnikami wpływającymi na ilość odpadów medycznych jest ilość udzielanych porad lekarskich. KPGO 2010 prognozuje wzrost ilości udzielanych porad medycznych o około 1%. Innym czynnikiem wpływającym na wzrost ilości odpadów medycznych jest starzenie się społeczeństwa. Do 2018 roku wzrośnie liczba ludzi po 65 roku życia na terenie powiatu bielskiego. Wzrośnie również ilość odpadów weterynaryjnych.

4.2.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji

Na ilość pojazdów wycofanych z eksploatacji wpływa: ilość rejestrowanych i wyrejestrowanych samochodów, wartość wskaźnika ilości osób przypadających na 1 samochód oraz prognozy demograficzne. Wzrost zamożności społeczeństwa będzie powodował wymianę starszych modeli na nowsze w związku z powyższym ilość pojazdów wycofanych z eksploatacji będzie wzrastała.

4.2.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

WPGO 2007-2010 podaje za KPGO 2010 wzrost ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego o 3 do 5% w skali rocznej przy zakładanym 5% tempie wzrostu masy wprowadzanego sprzętu na rynek. W związku z tym prognozuje się wzrost ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie powiatu bielskiego.

4.2.7 Odpady zawierające azbest

„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terytorium Polski” przyjęty przez Radę Ministrów RP w dniu 14 maja 2002 zakłada usunięcie odpadów zawierających azbest do końca 2032 roku. W związku z tym ilość odpadów zawierających azbest w kolejnych latach będzie odznaczała się tendencją rosnącą.

4.2.8 Przeterminowane pestycydy

W związku z rozwojem rolnictwa na terenie powiatu bielskiego prognozuje się wzrost ilości opakowań po pestycydach.

4.2.9 Odpady materiałów wybuchowych

W związku z planowaną przebudową dróg gminnych przewiduje się odnalezienie odpadów materiałów wybuchowych z czasów II wojny światowej oraz pozbywanie się zbędnych środków bojowych.

4.3 Odpady pozostałe

4.3.1 Zużyte opony

Ilość zużytych opon będzie wzrastać na skutek wzrostu ilości pojazdów mechanicznych. Posługując się wskaźnikiem KPGO 2010 zastosowanym również w WPGO 2007-2010 oszacowano ilości zużytych opon na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018:

Tabela 34 Prognoza ilości zużytych opon na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.

Lata	Prognoza ilości zużytych opon [Mg/rok]
2010	9,690
2014	10,767
2018	11,843

Źródło: Obliczenia własne na podstawie KPGO 2010 i WPGO 2007-2010

4.3.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Ilość wytworzonych odpadów na terenie powiatu bielskiego będzie rosła w związku z zakładaną na terenie powiatu przebudową dróg gminnych i powiatowych oraz rozwojem budownictwa mieszkaniowego. WPGO 2007-2010 zakłada 10% wzrost ilości tych odpadów w skali 5 lat.

Tabela 35 Prognoza ilości odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.

Lata	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej [Mg]
2010	1428,230
2014	1571,053
2018	1728,158

Źródło: Obliczenia własne na podstawie KPGO 2010 i WPGO 2007-2010

4.3.3 Komunalne osady ściekowe

Na ilość wytwarzanych osadów komunalnych mają wpływ zmiany demograficzne oraz realizacje inwestycji z zakresu budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczania ścieków. Prognozuje się wzrost ilości komunalnych osadów ściekowych.

Tabela 36 Prognoza ilości komunalnych osadów ściekowych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2015, 2018.

Lata	Komunalne osady ściekowe [Mg s.m.]
2010	577,20
2015	605,08
2018	665,53

Źródło: Obliczenia własne na podstawie KPGO 2010 i WPGO 2007-2010

4.3.4 Odpady opakowaniowe

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007-2010 za KPGO 2010 zakłada, że nie będzie znaczącego wzrostu masy odpadów opakowaniowych, co jest spowodowane postępowaniem technologicznym dzięki któremu obniża się masa odpadów. Przyczyni się do tego również obowiązek przedsiębiorców do redukcji masy opakowań w systemach pakowania towarów. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz.U.07.109.752) wprowadza obowiązek odzysku i recyklingu na odpowiednich poziomach, które są określone w załączniku do w/w rozporządzenia. KPGO 2010 zakłada, że do roku 2018 dominującymi ze względu na masę będą odpady z tektury/papieru, odpady ze szkła oraz odpady z tworzyw sztucznych. Zakładamy, że taka tendencja będzie zachowana również na obszarze powiatu bielskiego.

4.3.5 Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy

Ilość odpadów innych niż niebezpieczne i komunalne będzie zależała głównie od rozwoju gospodarczego powiatu bielskiego, koniunktury w poszczególnych sektorach gospodarki, zmian w uregulowaniach prawnych oraz kosztów przetwarzania odpadów, zmian w technologiach produkcji, zwłaszcza takich, które będą dążyły do minimalizacji ilości odpadów, intensyfikacji kontroli oraz inwentaryzacji wytwarzanych odpadów. KPGO 2010 zakłada do roku 2018 spadek ilości wytwarzanych odpadów w sektorach: spożywczo-rolnym o około 5%. Na niezmiennym poziomie powinno utrzymać się wytwarzanie odpadów z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (grupa 12). Niniejsze PPGO zakłada kształtowanie się takich tendencji również na obszarze powiatu bielskiego.

5 Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami i przyjęte terminy ich realizacji

Cele w zakresie gospodarowania odpadami w latach 2008- 2019 , które wynikają z

„Polityki ekologicznej państwa” to:

- rozdzielenie wzrostu PKB od wzrostu ilości odpadów i utrzymanie tego trendu,
- wzrost udziału odzysku, zwłaszcza odzysku energii z odpadów, zmniejszenie masy odpadów kierowanych na składowiska, tak aby w roku 2013 nie było składowanych więcej niż 50% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku,
- wyeliminowanie „dzikich” składowisk,
- całkowite wyeliminowanie i unieszkodliwienie PCB do 2010 roku,
- modernizacja systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego jak również zużytych baterii i akumulatorów w celu wyeliminowania ich ze składowania,
- zagwarantowanie całkowitej sprawności systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku w tym recydingu odpadów powstających z pojazdów wycofywanych z eksploatacji,
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami.

Kierunki działań w latach 2008-2011 aby zrealizować powyższe cele , to:

- popieranie inicjatyw podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty gospodarcze przyczyniających się do minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów, maksymalizacji ilości odpadów podlegających odzyskowi, w tym recydingowi, zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska,
- stopniowe zwiększanie opłat za składowanie odpadów, przede wszystkim zmieszanych odpadów komunalnych, a także odpadów ulegających biodegradacji, jak również odpadów , które można poddać procesom odzysku.
- Pobudzanie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji,
- Nasilenie edukacji ekologicznej, która promuje odpowiednie postępowanie z odpadami, konieczność ich selektywnej zbiórki,
- Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbierania odpadów,
- Popieranie inicjatyw wdrażania technologii odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów, które są efektywne zarówno pod względem ekologicznym jak i ekonomicznym,
- Intensyfikacja kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów , które posiadają instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów,
- Wprowadzenie instrumentów finansowych , które umożliwiłyby realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie tych obowiązków.

5.1 Odpady komunalne

Priorytetowymi celami w gospodarce odpadami komunalnymi są:

- A. Wszyscy mieszkańcy powiatu bielskiego zostaną objęci zorganizowanym systemem zbierania odpadów do roku 2010 (cel zgodny z WPGO 2007- 2010),
- B. Wszyscy mieszkańcy powiatu bielskiego zostaną objęci zorganizowanym systemem selektywnego zbierania odpadów do roku 2010 (cel zgodny z WPGO 2007- 2010),
- C. Redukcja ilości odpadów ulegających biodegradacji , tak aby nie było składowanych:
  - W 2010 roku więcej niż 75%,
  - W 2013 roku więcej niż 50%,
  - 2020 roku więcej niż 35%masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku (cel zgodny z KPGO 2010, WPGO 2007-2010),
- D. Redukcja masy składowanych odpadów komunalnych do maksimum 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 roku. (cel zgodny z KPGO 2010, WPGO 2007- 2010).

5.2 Odpady niebezpieczne

5.2.1 Odpady zawierające PCB

W latach 2008-2010 powinno nastąpić całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB poprzez kontrolowane unieszkodliwienie PCB. (cel zgodny z KPGO 2010, WPGO 2007- 2010). Uświadomienie mieszkańcom powiatu bielskiego i przedsiębiorcom działającym na tym terenie o szkodliwości PCB , a także sposobów prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi PCB. Zmotywowanie podmiotów gospodarczych do składania sprawozdawczości dotyczącej urządzeń z PCB. (cel zgodny z WPGO 2007- 2010),

5.2.2 Oleje odpadowe

Na terenie powiatu bielskiego zakłada się w latach 2008-2011 :

- A. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu w zakresie szkodliwości i prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi (cel zgodny z WPGO 2007- 2010),
- B. Selektywny system zbierania olejów odpadowych (cel zgodny z WPGO 2007- 2010),
- C. Uzyskanie poziomu odzysku olejów odpadowych na poziomie co najmniej 50% (cel zgodny z WPGO 2007- 2010),
- D. Uzyskanie poziomu recyklingu olejów odpadowych na poziomie co najmniej 35% (cel zgodny z WPGO 2007- 2010),

5.2.3 Zużyte baterie i akumulatory

Priorytetowe cele w zakresie zużytych baterii i akumulatorów na terenie powiatu bielskiego to:

- A. Rozwój systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych aby osiągnąć poziomy zbierania:
- 25 % masy wprowadzanych do obrotu przenośnych baterii i akumulatorów do 26 września 2012 roku (cel zgodny z WPGO 2007- 2010),
  - 45% % masy wprowadzanych do obrotu przenośnych baterii i akumulatorów do 26 września 2016 roku (cel zgodny z WPGO 2007- 2010),
- B. W latach 2008 i 2009 osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku (cel zgodny z WPGO 2007- 2010).

Tabela 37 Poziomy odzysku i recyklingu akumulatorów oraz ogniw i baterii galwanicznych w latach 2008, 2009.

Rodzaj produktu, z którego powstał odpad	2008 r		2009 r	
	% poziomu		% poziomu	
	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
Akumulatory kwasowo - ołowiowe	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane
Akumulatory niklowo –kadmowe (wielkogabarytowe)	60	60	60	60
Akumulatory niklowo – kadmowe (małogabarytowe)	40	40	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne wielkogabarytowe	40	40	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne małogabarytowe	20	20	20	20
Ogniwa i baterie galwaniczne oraz ich części z wyłączeniem	18	18 ¹	20	20 ¹

części ogniwi i baterii galwanicznych				
---------------------------------------	--	--	--	--

Źródło: załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz.U.07.109.752)

¹-nie dotyczy ogniwi cynkowo – węglowych i alkalicznych

5.2.4 Odpady medyczne i weterynaryjne

Głównym celem na terenie powiatu bielskiego w okresie od roku 2008 do roku 2018 będzie wzrost efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródeł powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych. (cel zgodny z KPGO 2010, WPGO 2007-2010).

5.2.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji

Priorytetowy cel odnośnie pojazdów wycofanych z eksploatacji to w pełni sprawny system zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji i odzysk i recykling odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji na poziomach:

- A. Od dnia 1 stycznia 2006 r. odpowiednio 75% i 70% dla pojazdów wyprodukowanych przed dniem 1 stycznia 1980 oraz 85% i 80% dla pozostałych pojazdów, (cel zgodny z KPGO 2010, WPGO 2007- 2010).
- B. Od 1 stycznia 2015 r. odpowiednio 95% i 85%, niezależnie od daty produkcji pojazdu (cel zgodny z KPGO 2010, WPGO 2007- 2010).

5.2.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Dzięki rozbudowie systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie powiatu bielskiego w latach 2008-2018 zostaną zrealizowane następujące cele (zgodne z KPGO 2010, WPGO 2007- 2010):

osiągnięcie od 1 stycznia 2008 r. poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu w wysokości:

- A. dla zużytego sprzętu powstałego z wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydawania:
  - poziomu odzysku w wysokości 80 % masy zużytego sprzętu,
  - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu;
- B. dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
  - poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
  - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu;

- C. dla zużytego sprzętu powstałego z małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego, sprzętu oświetleniowego, narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:
- poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,
  - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu;
- D. dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp;
- osiągnięcie od 1 stycznia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zbiórki zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego na poziomie 4 kg na mieszkańca na rok, szacuje się, że na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014 i 2018 powinny zostać zebrane następujące ilości tego sprzętu

Tabela 38 Ilość zebranego sprzętu w kolejnych latach na terenie powiatu bielskiego w celu osiągnięcia poziomu zbierania w ilości 4 kg na mieszkańca na rok.

Ilość zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w kolejnych latach* w [Mg]		
2010	2014	2018
231,224	225,284	219,86

*przy wskaźniku 4kg/mieszkańca/rok.
Źródło: obliczenia własne

5.2.7 Odpady zawierające azbest

Podstawowy cel do osiągnięcia na terenie powiatu bielskiego to sporządzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych do końca roku 2008. Natomiast lata 2008-2018 to czas organizowania kampanii informacyjnej skierowanej do społeczeństwa mającej na celu uświadomienie zagrożeń zdrowotnych jakie niesie za sobą usuwanie wyrobów zawierających azbest prowadzone w sposób samodzielny. Kolejny cel to współpraca Powiatowego Wydziału Ochrony Środowiska z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego oraz sukcesywne usuwanie wyrobów azbestowych.

5.2.8 Przeteterminowane pestycydy

Na terenie powiatu bielskiego istnieją specjalistyczne firmy odbierające opakowania po środkach ochrony roślin. Głównym celem powinno być podnoszenie świadomości ekologicznej rolników, aby przekazywali te odpady wyspecjalizowanym firmom, a także rozwinięcie systemu informacyjnego dotyczącego miejsc zbierania tychże odpadów. Niniejsze PPGO zakłada zgodnie z WPGO prowadzenie prac poszukiwawczych ewentualnie niezinventaryzowanych mogiłników

5.2.9 Odpady materiałów wybuchowych

Eliminacja zagrożenia dla mieszkańców powiatu bielskiego wynikająca z ewentualnego odnalezienia materiałów wybuchowych pochodzących między innymi z czasów II wojny światowej w trakcie prowadzenia robót związanych z budową dróg na terenie powiatu bielskiego.

5.3 Odpady pozostałe

5.3.1 Zużyte opony

W okresie 2008-2018 główny cel to wzrost poziomu zbierania zużytych opon jak również rozwój systemu zagospodarowania tychże odpadów przy jednoczesnym osiągnięciu następujących poziomów odzysku i recyklingu zużytych opon:

Tabela 39 Roczne poziomy odzysku i recyklingu zużytych opon do roku 2018.

2010r.		2018r.	
% poziomu odzysku	% poziomu recyklingu	% poziomu odzysku	% poziomu recyklingu
85	15	100	20

Źródło: WPGO 2007-2010 za KPGO 2010.

5.3.2 Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Cel główny w zakresie gospodarki odpadami z budowy i remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej na terenie powiatu bielskiego to rozwój selektywnego zbierania tych odpadów w celu osiągnięcia w roku 2010 poziomu odzysku na poziomie 50% a w 2018 roku 80% (cel zgodny z KPGO 2010, WPGO 2007- 2010)

5.3.3 Komunalne osady ściekowe

Priorytetowy cel w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie powiatu bielskiego to ograniczenie składowania osadów ściekowych na korzyść wzrostu ilości osadów wykorzystywanych w rolnictwie, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego. KPGO oraz Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010 zalecają metodę termiczną unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych. W związku z brakiem spalarni komunalnych osadów ściekowych na omawianym terenie celowa byłaby budowa takiej spalarni bądź współspalarni z innymi odpadami na terenie województwa.

5.3.4 Odpady opakowaniowe

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz.U.07.109.752) w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych określa w/w poziomy w poszczególnych latach aż do roku 2014:

Tabela 40 Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach do dnia 31 grudnia 2014 r.

Poz.	Rodzaj opakowania lub produktu, z którego powstał odpad	Symbol PKWU	2008 r.		2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.		2014 r.	
			odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	opakowania razem		50 ¹⁾	27 ¹⁾	51 ¹⁾	30 ¹⁾	53 ¹⁾	35 ¹⁾	55 ¹⁾	40 ¹⁾	57 ¹⁾	45 ¹⁾	58,5 ¹⁾	50 ¹⁾	60 ¹⁾	55 ¹⁾
2	opakowania z tworzyw sztucznych		-	16 ¹⁾²⁾	-	17 ¹⁾²⁾	-	18 ¹⁾²⁾	-	19 ¹⁾²⁾	-	20 ¹⁾²⁾	-	21,5 ¹⁾²⁾	-	22,5 ¹⁾²⁾
3	opakowania z aluminium		-	41 ¹⁾	-	43 ¹⁾	-	45 ¹⁾	-	47 ¹⁾	-	48 ¹⁾	-	49 ¹⁾	-	50 ¹⁾
4	opakowania ze stali, w tym z blachy stalowej		-	25 ¹⁾	-	29 ¹⁾	-	33 ¹⁾	-	37 ¹⁾	-	42 ¹⁾	-	46 ¹⁾	-	50 ¹⁾
5	opakowania z papieru i tektury		-	49 ¹⁾	-	50 ¹⁾	-	52 ¹⁾	-	54 ¹⁾	-	56 ¹⁾	-	58 ¹⁾	-	60 ¹⁾
6	opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampulkami		-	39 ¹⁾	-	41 ¹⁾	-	43 ¹⁾	-	46 ¹⁾	-	49 ¹⁾	-	55 ¹⁾	-	60 ¹⁾
7	opakowania z drewna		-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾

Źródło: załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz.U. 07.109.752)

1) Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.) oraz opakowań po środkach niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638, z późn. zm.)

2) Do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego.

5.3.5 Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy

Celami realizowanymi w latach 2007-2010 na terenie powiatu bielskiego zgodnie z założeniami przyjętymi w KPGO 2010 są:

- Zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 82% w 2010 roku,
- zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 5% w 2010 roku,
- lata 2011-2018 zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 85% w 2018 roku oraz zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 7% w 2018 roku.

6 Kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarowania odpadami

Powiat bielski w okresie od 2008 do 2019 będzie zmierzał do realizacji celów założonych w niniejszym PPGO, aby to osiągnąć będzie podejmował stosowne kroki- działania w zakresie gospodarki odpadami, zgodne z prawodawstwem krajowym i unijnym.

6.1 Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów

Główny cel to zapobieganie powstawaniu oraz minimalizacja wytwarzania odpadów na terenie powiatu bielskiego, aby to osiągnąć zostaną podjęte następujące kierunki działań:

- Prowadzenie intensywnej edukacji ekologicznej mieszkańców powiatu bielskiego w zakresie właściwego postępowania odpadami, zwrócenie uwagi przede wszystkim na przydomowe kompostownie,
- Określenie wskaźnika emisji odpadów dla terenów wiejskich i miejskich oraz ustalenie ich składu morfologicznego na podstawie badań. Pozwoli to na projektowanie rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami zharmonizowanych z lokalnymi uwarunkowaniami.
- Intensyfikacja nadzoru nad podmiotami, które prowadzą działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów na terenie powiatu bielskiego,

6.2 Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Na terenie powiatu bielskiego zostaną przyjęte następujące kierunki działań w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko:

- Eliminacja miejsc nielegalnego składowania odpadów na terenie powiatu bielskiego,
- Budowa instalacji pomocniczych w ramach Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dubiażynie do obsługi trzech powiatów: bielskiego, hajnowskiego i siemiatyckiego, tj. zakładu segregacji odpadów, kompostowni i stacji przeładunkowej.
- Popularyzacja opakowań ulegających biodegradacji,
- Rozwój przydomowych oczyszczalni ścieków, głównie biologicznych, przede wszystkim na obszarach wiejskich, w rezultacie nastąpi redukcja ilości wytwarzanych osadów ściekowych.

6.3 Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania , transportu, unieszkodliwiania

6.3.1 Odpady komunalne

Realizacja celów założonych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wymaga następujących działań:

- Nadzór prowadzony przez poszczególne gminy powiatu bielskiego nad podmiotami, które posiadają zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- Rozwój systemu ewidencji odpadów komunalnych wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianych.

Ponadto prowadzone będzie selektywne zbieranie i odbieranie następujących frakcji odpadów komunalnych:

- ❖ Odpady zielone z ogrodów i parków,
- ❖ papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.)
- ❖ odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na bezbarwne i kolorowe,
- ❖ tworzywa sztuczne i metale,
- ❖ zużyte baterie i akumulatory,
- ❖ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- ❖ przeterminowane leki,
- ❖ chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.)
- ❖ meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- ❖ odpady budowlano- remontowe.

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

Każda gmina powiatu bielskiego powinna opracować program rozwoju selektywnego zbierania odpadów, co wynika z zapisów zawartych w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010 oraz Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010. Wszystkie zebrane odpady powinny być transportowane w sposób uniemożliwiający ich zmieszanie.

Maksymalizacja ilości odpadów poddawanych procesom odzysku wymaga:

- ❖ popierania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne poprzez wspieranie współpracy organizacji odzysku, przemysłu i samorządu terytorialnego oraz konsekwentne egzekwowanie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu,
- ❖ popularyzacja produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez działania promocyjne i edukacyjne jak również poprzez zamówienia publiczne,
- ❖ zachęcania inwestorów publicznych jak i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych zgodnych z PPGO,
- ❖ zapewnienie odpowiednich mocy przerobowych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów w celu przetworzenia wszystkich odpadów wytwarzanych na terenie powiatu bielskiego,
- ❖ promowanie metod odzysku i unieszkodliwiania odpadów z jednoczesnym zmniejszaniem ilości odpadów unieszkodliwianych za pomocą składowania.

6.3.2 Odpady niebezpieczne

Prawidłowa gospodarka odpadami niebezpiecznymi na obszarze powiatu bielskiego będzie polegała na następujących działaniach:

- Selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych przez przedsiębiorców i instytucje, jak również rozwój istniejących systemów zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych, z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych,
- Minimalizacja ilości odpadów niebezpiecznych unieszkodliwianych za pomocą składowania,
- Intensyfikacja nadzoru w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska (w tym sprawozdawczości o ilości wytwarzanych odpadów) w szczególności wśród wytwórców odpadów niebezpiecznych,
- Nadzór nad sposobem postępowania z odpadami niebezpiecznymi,
- Popularyzacja prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, przez podejmowanie kampanii informacyjno- edukacyjnych, szkoleń i konkursów.

Odpady zawierające PCB:

- zachęty dla przedsiębiorców mające na celu przyspieszenie procesu usuwania z urządzeń PCB,
- dekontaminacja i unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB w kraju lub za granicą,
- nadzór nad sposobem postępowania z odpadami i urządzeniami zawierającymi PCB.

Oleje odpadowe:

- rozbudowa systemu zbierania olejów odpadowych, także ze źródeł rozproszonych,
- nadzór nad sposobem postępowania z olejami odpadowymi, które powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi przez regenerację, a gdy jest to niemożliwe należy poddać oleje odpadowe innym procesom odzysku.

Zużyte baterie i akumulatory:

- rozbudowa systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów,
- przeznaczenie środków finansowych pochodzących z opłat produktowych na zakup pojemników do selektywnego zbierania baterii i akumulatorów.

Odpady medyczne i weterynaryjne:

- rozbudowa systemu selektywnego zbierania przeterminowanych leków prowadzona w aptekach, przychodniach, szpitalach.
- Prowadzenie akcji informacyjno- edukacyjnych w placówkach świadczących usługi medyczne i weterynaryjne, która ma na celu podniesienie świadomości wśród lekarzy o ciężących na nich obowiązkach wynikających z obowiązującego prawodawstwa.

Pojazdy wycofane z eksploatacji:

- Nadzór nad podmiotami wprowadzającymi pojazdy, jak również stacjami demontażu w zakresie przestrzegania przepisów ustawy.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny:

- Rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Odpady zawierające azbest:

- Dokładna inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na obszarze powiatu bielskiego,

- Opracowanie programu usuwania azbestu na szczeblu powiatowym i gminnym oraz realizacja tych programów,

Przeterminowane środki ochrony roślin:

- Rozbudowa systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin

6.3.3 Odpady pozostałe

Zużyte opony

Aby osiągnąć założone cele należy:

- Prowadzić nadzór nad sposobem postępowania ze zużytymi oponami w szczególności kontrolować podmioty zajmujące się naprawą i wymianą opon,
- Rozbudować system zbierania opon,

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej:

- Rozwój selektywnego zbierania tych odpadów,
- Wzrost ilości odpadów podlegających przetworzeniu i odzyskowi,
- Nadzór nad właściwym postępowaniem z tymi odpadami.

Komunalne osady ściekowe:

- Redukcja ilości osadów ściekowych podlegających składowaniu poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków,
- Nadzór nad jakością komunalnych osadów ściekowych stosowanych w rolnictwie.

Odpady opakowaniowe:

- Rozwój selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i ich odzysku,
- Kontrola osiągniętych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy:

- Projektowanie nowych procesów i wyrobów, tak aby w minimalny sposób oddziaływały one na środowisko w fazie produkcji, użytkowania oraz po zakończeniu jego użytkowania.

6.4 **Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów**

Do odpadów ulegających biodegradacji, zgodnie z prognozą zawartą w KPGO 2010 zaliczamy:

- Papier i tekturę,
- Odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych)
- Odpady zielone z (ogrodów i parków)
- Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień odpadów komunalnych
- Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji).

W myśl artykułu 16 ustawy o odpadach poziomy redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania powinny wynosić:

- ❖ W 2010 r.- 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku,
- ❖ W 2013 r.- 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku,
- ❖ W 2020 r.- 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku.

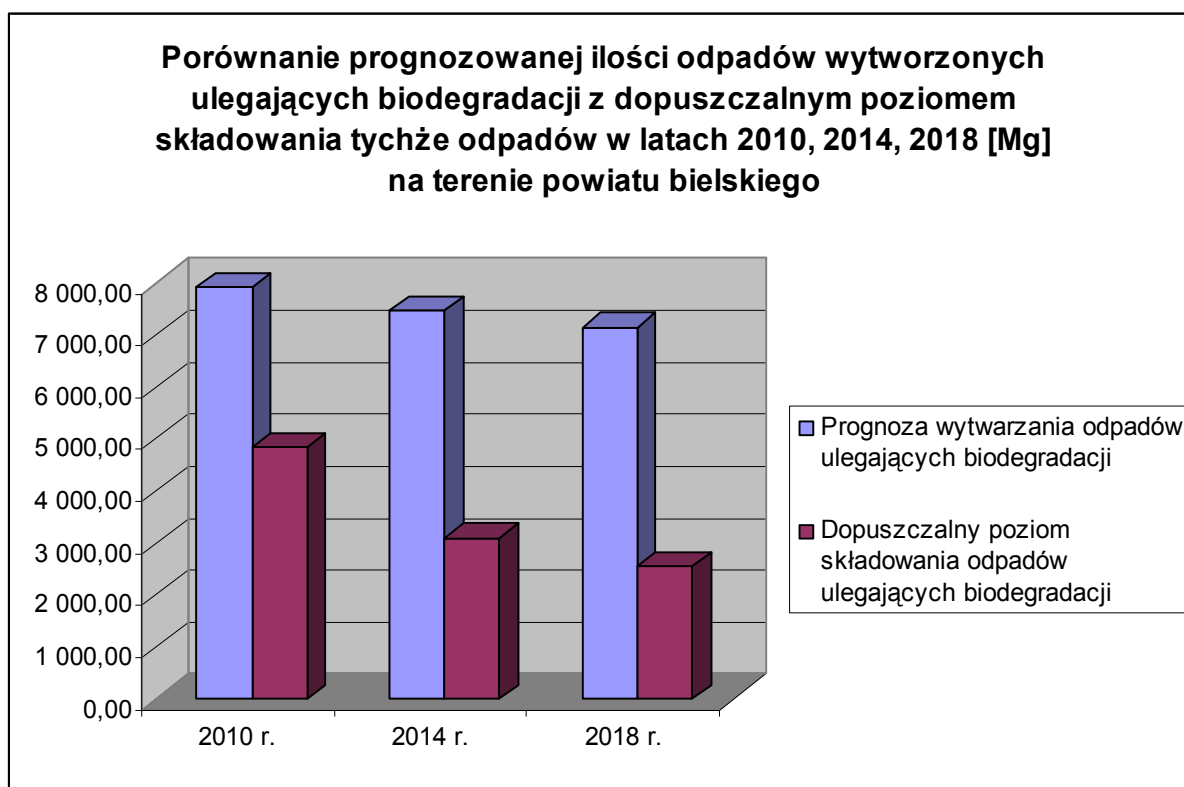
W roku bazowym tzn.1995 wytworzono na terenie powiatu bielskiego **6 472,46** Mg odpadów ulegających biodegradacji. Poniżej dokonujemy porównania ilości odpadów ulegających biodegradacji, które będą wytwarzane na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018 z dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów.

Tabela 41 Zestawienie prognozowanej ilości odpadów ulegających biodegradacji w latach 2010, 2014, 2018 na terenie powiatu bielskiego z dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów [Mg].

	Lata		
	2010	2014	2018
Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji	7 928,32	7 481,39	7 153,75
Dopuszczalny poziom składowania odpadów ulegających biodegradacji	4 854,35	3 097,72	2 543,68
Ilość odpadów do przekształcenia biologicznego lub termicznego	3 073,98	4 383,67	4 610,07

Źródło: Obliczenia własne

Analizując dane z powyższej tabeli spostrzegamy, że ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji w kolejnych latach wykaże tendencję spadkową. Podobnie jest z poziomami składowania tychże odpadów. W związku z tym rosnąć będzie ilość odpadów ulegających biodegradacji, które trzeba będzie przekształcić biologicznie lub termicznie. Tendencja ta wyraźnie zaznacza się na poniższym wykresie

Wykres 17 Porównanie prognozowanej ilości odpadów ulegających biodegradacji w latach 2010, 2014, 2018 na terenie powiatu bielskiego z dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów.

6.5 Sposób realizacji planu zamykania instalacji

Zgodnie z założeniami KPGO 2010, do końca roku 2009 przewiduje się zamknięcie wszystkich składowisk odpadów, które nie spełniają minimalnych wymagań formalnych i są w trakcie eksploatacji. Na terenie powiatu bielskiego występują takie instalacje, ich dokładny spis znajduje się w tabeli 24 na stronie 42.

7 Harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań

Zadania przeznaczone do realizacji w ramach PPGO dla powiatu bielskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do roku 2019 opracowano w oparciu o cele i kierunki działań.

Tabela 42 Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami dla powiatu bielskiego

Lp.	Lata	Zakres	Wykonawca
1	2008	Opiniowanie gminnych planów gospodarki odpadami	Zarząd powiatu
2	2008	Identyfikacja miejsc zanieczyszczonych odpadami, nie posiadających statusu składowiska odpadów i wydanie decyzji zobowiązującej podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego (art. 241 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. –Prawo Ochrony Środowiska)	Starosta Bielski
3	2008-2010	Likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów	Wójtowie, burmistrzowie
4	2008	Nałożenie na podmioty korzystające ze środowiska obowiązku przywrócenia środowiska do stanu właściwego, z terminem wykonania obowiązku do końca 2009 roku	Starosta Bielski
5	2007-2014	Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dubiażynie	Związek Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej
6	Zadanie ciągłe	Prowadzenie kampanii informacyjnej w szkołach, przedsiębiorstwach, urzędach dotyczącego prawidłowego postępowania z odpadami, w szczególności z odpadami niebezpiecznymi	Starosta Bielski, wójtowie, burmistrzowie, przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi i lokalnymi mediami
7	Zadanie ciągłe	Inwentaryzacja budynków i urządzeń zawierających azbest	Samorząd powiatowy i gminny, właściciele nieruchomości, przedsiębiorcy
8	Zadanie ciągłe	Nadzór nad pracami związanymi z usuwaniem azbestu oraz kontrole budynków w których	Służby powiatowe, służby nadzoru

Lp.	Lata	Zakres	Wykonawca
		zlokalizowany jest azbest	budowlanego.
9	Zadanie ciągłe	Prowadzenie prac poszukiwawczych ewentualnie niezinwentaryzowanych mogiłników	Starosta Bielski
10	Zadanie ciągłe	Organizowanie akcji informacyjno – edukacyjnych na temat możliwych źródeł finansowania prac związanych z usuwaniem azbestu	Samorządy terytorialne przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi i lokalnymi mediami
11	2008	Opracowanie Powiatowego Planu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Samorząd powiatowy
12	2008-2032	Monitoring realizacji Programu usuwania azbestu	Samorząd terytorialny
13	2009-2032	Dofinansowanie usuwania azbestu z obiektów w powiecie z WFOŚiGW i PFOŚiGW	Starosta Bielski
14	2008-2019	Promowanie i wspieranie tworzenia lokalnych kompostowni wykorzystujących odpady ulegające biodegradacji	Starosta Bielski, wójtowie, burmistrz
15	2008-2010	Objęcie 100 % mieszkańców powiatu bielskiego zorganizowanym systemem zbierania odpadów	Wójtowie , burmistrz
16	2008-2010	Objęcie 100% mieszkańców powiatu bielskiego systemem selektywnego zbierania odpadów	Wójtowie , burmistrz

Tabela 43 Harmonogram rzeczowo-finansowy przedsięwzięć inwestycyjnych i nieinwestycyjnych w ramach gospodarki odpadami.

Nazwa gminy	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Koszt ogółem [mln]	Okres realizacji		Źródła finansowania (% kwoty)
				2008 - 2010	2011 - 2018	
Gmina miejska Bielsk Podlaski	Rekultywacja zamkniętego składowiska zlokalizowanego na działce o nr geodezyjnym 396 na gruntach wsi Augustowo o pow. 4,3 ha (zgodność z zadaniem nr 11 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)	Urząd Miasta	3,5	1,170	2,230	RPOWP na lata 2007-2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFOŚiGW,
	Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów (zgodność z zadaniem nr 25 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)		0,3	0,1	0,2	50% środki własne , 50% środki zewnętrzne
	Wspieranie właścicieli nieruchomości przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest		12,424	3,106	9,318	50% środki własne , 50% środki zewnętrzne
Gmina miejska Brańsk	Dostosowanie składowiska odpadów komunalnych do wymogów ochrony środowiska (składowisko przewidziane do eksploatacji po roku 2009 zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Dla Województwa	Urząd Miasta	0,4	0,2	0,2	WFOŚiGW

Nazwa gminy	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Koszt ogółem [mln]	Okres realizacji		Źródła finansowania (% kwoty)
				2008 - 2010	2011 - 2018	
	Podlaskiego na lata 2007-2010)					
Gmina wiejska Brańsk	Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów (zgodność z zadaniem nr 25 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)	Gmina Brańsk	0,260	0,260		25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci Rekultywacja wysypisk śmieci		2,5	2,5		25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Uporządkowanie nieruchomości będących w zasobach Gminy Brańsk		3	2	1 mln	25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Opracowanie projektu piezometrów na gminnym składowisku odpadów Domanowo Montaż trzech piezometrów na gminnym składowisku odpadów w Domanowie		0,025	0,025		25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Zamknięcie i rekultywacja gminnego składowiska odpadów w Domanowie		0,4	0,4		25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Opracowanie gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest		0,04	0,04		25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Przeprowadzenie szkoleń dotyczących postępowania z azbestem		0,03	0,015	0,015	25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Edukacja ekologiczna w zakresie selektywnego		0,05	0,05		25% środki własne 75% środki zewnętrzne

Nazwa gminy	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Koszt ogółem [mln]	Okres realizacji		Źródła finansowania (% kwoty)
				2008 - 2010	2011 - 2018	
	gromadzenia odpadów i ograniczania ich powstawania, w tym: -odpadów użytkowych (surowców wtórnych) -odpadów biodegradowalnych, -odpadów niebezpiecznych					
	Edukacja ekologiczna o zakazie składowania „na dziko” odpadów komunalnych i wylewaniu nieczystości ciekłych		0,06	0,06		25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Wspieranie finansowe i organizacyjne lokalnych i indywidualnych kompostowni wykorzystujących odpady biodegradowalne z gospodarstw domowych i gospodarstw rolnych		0,04	0,025	0,015	25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Zorganizowanie zbiórki odpadów wielkogabarytowych, niebezpiecznych i odpadów opakowaniowych		0,03	0,03		25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Zakup zamiatarki		0,6	0,6		25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Budowa gminnej zbiorczej oczyszczalni ścieków wraz ze zlewnią na potrzeby odbioru ścieków z indywidualnych gospodarstw rolnych i zakładów przetwórstwa rolnego		2	1	1	25% środki własne 75% środki zewnętrzne
	Budowa przydomowych mechaniczno-biologicznych, biologicznych i		3	2	1	25% środki własne 75% środki zewnętrzne

POWIATOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU BIELSKIEGO NA LATA 2008-2011

Nazwa gminy	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Koszt ogółem [mln]	Okres realizacji		Źródła finansowania (% kwoty)
				2008 - 2010	2011 - 2018	
	zbiornych oczyszczalni ścieków					
	Budowa linii sortowniczej wraz z pomieszczeniami do segregacji		2	1,5	0,5	25% środki własne 75% środki zewnętrzne
Gmina wiejska Orla	Rekultywacja Gminnego Składowiska Odpadów (zgodność z zadaniem nr 11 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)	Gmina Orla	0,76	0,76		środki własne
Gmina Rudka	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci (zgodność z zadaniem nr 5 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)	Gmina Rudka	0,04	0,02	0,02	50 % środki własne 50% środki zewnętrzne
	Montaż 3 piezometrów na składowisku	Gmina Rudka	0,015	0,015	-	50 % środki własne 50% środki zewnętrzne
	Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów w Rudce zgodność z zadaniem nr 11 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)	Gmina Rudka	0,2	0,2	-	50 % środki własne 50% środki zewnętrzne

Nazwa gminy	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Koszt ogółem [mln]	Okres realizacji		Źródła finansowania (% kwoty)
				2008 - 2010	2011 - 2018	
	Wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów zgodność z zadaniem nr 25 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)	Gmina Rudka	0,250	0,07	0,18	50 % środki własne 50% środki zewnętrzne
	Utworzenie wiejskiego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych	Gmina Rudka	0,010	0,010	-	50 % środki własne 50% środki zewnętrzne
	Utworzenie systemu zbiórki odpadów biodegradowalnych i odpadów opakowaniowych	Gmina Rudka	0,010	0,010	-	50 % środki własne 50% środki zewnętrzne
	Opracowanie gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest zgodność z zadaniem nr 18 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)	Gmina Rudka	0,010	0,010	-	50 % środki własne 50% środki zewnętrzne
	Przeprowadzenie szkoleń dotyczących postępowania z azbestem zgodność z zadaniem nr 17 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)	Gmina Rudka	0,010	0,005	0,005	50 % środki własne 50% środki zewnętrzne
	Edukacja ekologiczna na	Gmina Rudka	0,3	0,015	0,015	50 % środki własne

Nazwa gminy	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Koszt ogółem [mln]	Okres realizacji		Źródła finansowania (% kwoty)
				2008 - 2010	2011 - 2018	
	temat selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych oraz zakazie indywidualnego zdejmowania pokryć azbestowych (foldery, plakaty, ogłoszenia, ulotki) zgodność z zadaniem nr 17 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)					50% środki zewnętrzne
	Edukacja ekologiczna o konieczności przeprowadzania selektywnej zbiórki odpadów, zakazie składowania „na dziko” odpadów komunalnych i wylewaniu nieczystości zgodność z zadaniem nr 14 w Harmonogramie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami zawartym w Planie Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010)	Gmina Rudka	0,07	0,035	0,035	50% środki własne 50% źródła zewnętrzne
Gmina Boćki	Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów w Boćkach łącznie z montażem piezometrów	Gmina Boćki	0,2	0,2		50 % środki zewnętrzne, 50 % środki własne
	Opracowanie gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest		0,02	0,02		100% środki własne

Źródło: dane z ankietyzacji gmin

Tabela 44 Inwestycje w zakresie gospodarki odpadami-jednostka odpowiedzialna Związek Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej

Planowane przedsięwzięcie	Okres realizacji	Szacunkowy koszt [mln]	Potencjalne źródło finansowania
ZZO Dubiażyn	2007-2014	125	Fundusz Spójności Infrastruktura i Środowisko, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW

Źródło: WPGO województwa podlaskiego 2007-2010

SPOSOBY FINANSOWANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW W GOSPODARCE ODPADAMI

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej wiąże się z wdrażaniem unijnych ustaw i rozporządzeń również na terytorium naszego kraju, wiąże się to z określonymi wydatkami. Nie zawsze jednostki samorządu terytorialnego są w stanie samodzielnie sfinansować zadania założone w zakresie gospodarki odpadami, stąd potrzeba poszukiwania zewnętrznych źródeł finansowania. Ogólnie źródła finansowania można podzielić na:

- 1) Środki własne
  - Budżet powiatowy
- 2) Środki zewnętrzne
  - Dotacje krajowe
  - Fundusze unijne
  - Programy pomocowe
  - Fundusze ochrony środowiska NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFOŚiGW, GFOŚiGW
  - Pożyczki i dotacje z funduszy celowych np. EkoFunduszu
  - Kredyty preferencyjne (np. z BOŚ, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju)

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ)

Priorytet II Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

DZIAŁANIE 2.1 : KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH

Cel Działania

Redukcja ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenie udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu innymi metodami niż składowanie oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze składowania odpadów.

Opis Działania

Cel działania realizowany będzie poprzez rozwój nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, w tym termicznego przekształcania odpadów oraz intensyfikacja odzysku, w tym recyklingu odpadów oraz ich unieszkodliwiania w procesach innych niż składowanie. W ramach działania budowana będzie instalacja umożliwiająca przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu lub unieszkodliwiania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie. Ponadto tworzenie kompleksowych systemów

selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności niebezpiecznych, a także odpadów wielkogabarytowych i budowlanych

Rodzaje projektów:

- kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania;
- budowa:
  - punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
  - instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
  - instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
  - instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
  - instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie,
- dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia (w tym studium wykonalności, dokumentacja techniczna dla projektów, dokumentacja przetargowa).

Rodzaje beneficjentów:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych JST,
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań wymienionych na liście indykatywnej.

Wartość projektu: Projekty dla instalacji i systemów gospodarki odpadami powyżej 150 000 mieszkańców bez względu na wartość

Poziom dofinansowania: Dofinansowanie wynosi maksymalnie 85% kwalifikujących się wydatków. W przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej poziom dofinansowania wynikać będzie z dopuszczalnego pułapu tej pomocy.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013

PRIORYTET V: Rozwój infrastruktury ochrony środowiska

Cel główny Osi priorytetowej

Zachowanie dziedzictwa środowiska naturalnego poprzez inwestycje infrastrukturalne zmniejszające negatywne skutki cywilizacji.

Opis Osi priorytetowej Główny kierunek działań skierowany będzie na rozbudowę sieci kanalizacyjnej, szczególnie tam, gdzie istnieje niewystarczające wykorzystywanie funkcjonującej infrastruktury oczyszczania ścieków. W ramach programu realizowane będą projekty z zakresu gospodarowania odpadami przewidziane w Wojewódzkim Planie Gospodarowania Odpadami – instalacje i systemy obsługujące maksymalnie 150 tys. mieszkańców i na obszarach nie objętych PROW. Inwestycje te wpłyną przede wszystkim na poprawę warunków życia mieszkańców regionu, a

także na zwiększenie dostępu do terenów wypoczynkowych i turystycznie atrakcyjnych. Działania w ramach tej Osi Priorytetowej powinny zmierzać do wspierania kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowania zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności genetycznej roślin, zwierząt i grzybów. Wsparcie uzyskają projekty przyczyniające się do zahamowania strat różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach jej organizacji, czyli różnorodności wewnątrzgatunkowej, międzygatunkowej i ponadgatunkowej (ekosystemów i krajobrazów). W ramach programu wspierane będą projekty inwestycyjne z zakresu budowy, modernizacji i doposażenia infrastruktury centrów i ośrodków edukacji ekologicznej, w tym służącej promocji obszarów Natura 2000 i innych cennych przyrodniczo, ochrony przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska (stały monitoring obiektów zagrażających środowisku oraz tras przewozu niebezpiecznych środków przez teren województwa, wyznaczenie do przyjmowania tzw. odpadów poakcyjnych), a także o ochronie przeciwpożarowej. Usprawnienie infrastruktury środowiskowej realizowane będzie poprzez dwa wyodrębnione działania różniące się zakresem i charakterem inwestycji: regionalne i lokalne. Wsparcie w zakresie regionalnej infrastruktury środowiskowej dotyczyć będzie projektów o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym istotnych z punktu widzenia więcej niż jednej gminy. W ramach tego działania możliwa będzie również budowa i przebudowa infrastruktury środowiskowej jako element projektów wspólnych realizowanych przez więcej niż jeden samorząd terytorialny. Wsparcie w zakresie lokalnej infrastruktury środowiskowej realizowane będzie poprzez budowę lub modernizację urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody oraz urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków, budowa i rekultywacja wysypisk śmieci, wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu poprawy warunków życia mieszkańców, realizowane przez i na terenie jednej gminy. Ze względu na korzystne ukształtowanie terenu oraz sprzyjające warunki klimatyczne północnej części województwa w dziedzinie energii odnawialnej wspierane będą inwestycje z zakresu energii wiatrowej. Działania wspierające ograniczenie zmian klimatycznych są istotne, jednakże z uwagi na zakres tematyczny i wymiar finansowy pozytywne oddziaływanie RPOWP na zmiany klimatyczne będzie miało charakter pośredni. Wkład w redukcję emisji gazów cieplarnianych będą miały przedsięwzięcia dotyczące m.in. wsparcia rozwoju transportu przyjaznego środowisku, gospodarki odpadami oraz racjonalnego wykorzystania energii. W ramach RPOWP nie przewiduje wsparcia działań dotyczących bezpieczeństwa energetycznego. Problem dystrybucji gazu i prądu występuje w województwie podlaskim, jednak kondycja ekonomiczna spółek gazowych, przy ograniczonych środkach przeznaczonych na realizację programu, nie uzasadnia wsparcia budowy sieci dystrybucyjnej. Na terenie województwa przewidziana jest budowa połączenia elektroenergetycznego Polska- Litwa w ramach POliŚ

Beneficjentami Priorytetu mogą być:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
- administracja rządowa,
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne,
- parki narodowe i krajobrazowe,

- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej),
- organizacje pozarządowe,
- spółki wodne,
- przedsiębiorcy.

Poziom dofinansowania: Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi maksymalnie 85% kwalifikujących się wydatków.

Fundusz Spójności

Głównym celem strategii środowiskowej Funduszu Spójności jest wsparcie dla realizacji zadań inwestycyjnych władz publicznych w zakresie ochrony środowiska, wynikających z wdrożenia prawa Unii Europejskiej. Priorytety (tematyka) dla Funduszu Spójności w zakresie ochrony środowiska obejmuje między innymi racjonalizację gospodarki odpadami. Beneficjentami końcowymi mogą być jednostki samorządu terytorialnego i przedsiębiorstwa komunalne. Dofinansowane mogą być projekty o wartości kosztorysowej, co najmniej 10 mln euro. Korzystanie ze środków Funduszu Spójności w Polsce oparte są na Strategii Wykorzystania Funduszu Spójności. Zgodnie z obowiązującymi w zakresie polityki strukturalnej zasadami współfinansowania, pomoc z Funduszu Spójności na określony projekt będzie wynosić maksymalnie od 80% do 85 % kosztów kwalifikowanych. Pozostałe, co najmniej 15 % musi zostać zapewnione przez beneficjenta. Środki te mogą pochodzić np. z budżetu powiatu, środków własnych przedsiębiorstw komunalnych, środków NFOSiGW (dotacji, kredytów), budżetu państwa, innego niezależnego źródła (np. z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju). W latach 2007-2013 projekt rozporządzenia unijnego w sprawie zmiany rozporządzenia o Utworzeniu Funduszu Spójności przewiduje w zakresie działań środowiskowych FS m.in. wsparcie dla tych działań, które wpisują się w priorytety wpisane do polityki środowiskowej Wspólnoty w programie działań na rzecz środowiska. Na przygotowanie dokumentacji do wniosku w ramach FS można uzyskać dotacje ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Fundacja EkoFundusz

EkoFundusz jest fundacją powołaną w 1992 r. przez Ministra Finansów dla efektywnego zarządzania środkami finansowymi pochodzącymi z zamiany części zagranicznego długu na wspieranie przedsięwzięć z dziedziny ochrona środowiska (tzw. konwersja długu). Dotychczas decyzję o ekokonwersji polskiego długu podjęły Stany Zjednoczone, Francja, Szwajcaria, Włochy, Szwecja i Norwegia. Tak więc EkoFundusz zarządza środkami finansowymi pochodzącymi z ekokonwersji łącznie ponad 571 mln USD do wydatkowania w latach 1992-2010. EkoFundusz jest niezależną fundacją działającą według prawa polskiego, a w szczególności wg Ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U.Nr 21, poz. 97, tekst jednolity), a także Statutu. Obecnie Fundatorem jest Minister Skarbu Państwa.

W zakresie gospodarki odpadami priorytetami są:

- tworzenie kompleksowych systemów selektywnej zbiórki, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych i niebezpiecznych,
- przedsięwzięcia związane z eliminacją powstawania odpadów niebezpiecznych w procesach przemysłowych (promocja „czystych technologii”) i likwidacją składowisk odpadów tego typu,
- rekultywacja gleb zanieczyszczonych odpadami niebezpiecznymi stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia ludzi i świata przyrody.

EkoFundusz udziela wsparcia finansowego w formie bezzwrotnych dotacji, a także preferencyjnych pożyczek. Dotacje uzyskać mogą jedynie projekty dotyczące inwestycji związanych bezpośrednio z ochroną środowiska (w ich fazie implementacyjnej), a w dziedzinie przyrody również projekty nie inwestycyjne (www.ekofundusz.org.pl).

Inne fundacje

- Agencja Rozwoju Komunalnego w Warszawie,
- Environmental Know – How Fund w Warszawie,
- Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej Counterpart Fund w Warszawie,
- Fundacja Współpracy Polsko – Niemieckiej,
- Polska Agencja Rozwoju Regionalnego,
- Program Małych Dotacji GEF,
- Projekt Umbrella.

Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zasady funkcjonowania narodowego, wojewódzkich, powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej określa Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska tekst jednolity z 2008r. (Dz.U.Nr 25, poz. 150).

Zasadniczym celem **Narodowego Funduszu** jest wspieranie finansowe przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy jakości środowiska w Polsce. Główne kierunki jego działalności określa Polityka Ekologiczna Państwa, natomiast co roku aktualizowane są cele szczegółowe, w tym zwłaszcza zasady udzielania pomocy finansowej oraz lista przedsięwzięć priorytetowych www.nfosigw.gov.pl. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, w tym ochrony środowiska przed odpadami, zakłada się dofinansowanie zadań inwestycyjnych zgodnych z niżej wymienionymi programami priorytetowymi.:

- likwidacja uciążliwości starych składowisk odpadów niebezpiecznych,
- unieszkodliwianie odpadów powstających w związku z transportem samochodowym oraz zbiórka i wykorzystanie olejów przepracowanych,
- przeciwdziałanie powstawaniu i unieszkodliwianie odpadów przemysłowych i odpadów niebezpiecznych,
- realizacja międzygminnych i regionalnych programów zagospodarowania odpadów komunalnych (w tym budowa zakładów przetwórstwa odpadów oraz wspomaganie systemów zagospodarowania osadów ściekowych).

W 2008 r. NFOŚiGW będzie również finansował we współpracy z bankami poprzez linie kredytowe, następujące przedsięwzięcia:

- ❖ budowę małych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, dotyczy tylko Programu dla Aglomeracji poniżej 2000 RLM,
- ❖ budowę kanalizacji sanitarnej, dotyczy tylko Programu dla Aglomeracji poniżej 2000 RLM,
- ❖ zagospodarowanie odpadów,
- ❖ inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii,
- ❖ usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- ❖ termomodernizację,
- ❖ budowę lub modernizację stacji uzdatniania wody.

Rolą **wojewódzkiego funduszu** jest wspieranie finansowe przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu regionalnym, a podstawowym źródłem ich przychodów są wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych. W każdym województwie WFOŚiGW przygotowują na wzór NFOSiGW listy zdań priorytetowych, które mogą być finansowane z ich środków oraz zasady i kryteria, które będą obowiązywać przy wyborze zadań do realizacji.

Fundusze oprócz udzielania pożyczek i przyznawania dotacji, zgodnie z art. 411 ust. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, mogą także:

- ✓ udzielać dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- ✓ wносить udziały spółek działających w kraju,
- ✓ nabywać obligacje, akcje i udziały spółek działających w kraju.

Ww. ustawa w dziale II rozdział 4 określa przeznaczenie środków finansowych funduszy gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

Zgodnie z Art. 406. Ustawy Prawo Ochrony Środowiska środki **gminnych funduszy** przeznacza się na:

- 1) edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju;
- 2) wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska;
- 3) wspomaganie innych systemów kontrolnych i pomiarowych oraz badań stanu środowiska, a także systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła;
- 3a) wspomaganie systemów gromadzenia i przetwarzania danych związanych z dostępem do informacji o środowisku;
- 4) realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym instalacji lub urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji wodnej;
- 5) przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków;
- 6) **przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami i ochroną powierzchni ziemi;**
- 7) przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza;
- 7a) przedsięwzięcia związane z ochroną wód;

- 8) profilaktykę zdrowotną dzieci na obszarach, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska;
- 9) wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc przy wprowadzaniu bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii;
- 9a) (263) wspieranie działalności związanej z wytwarzaniem biokomponentów i biopaliw ciekłych;
- 10) wspieranie ekologicznych form transportu;
- 11) działania z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód, w szczególności na prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących metodami ekologicznymi położonych na obszarach szczególnie chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody;

12) inne zadania ustalone przez radę gminy, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska.

2. Środki gminnych funduszy, pochodzące z opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości za wykonywanie przez gminę przejętych od nich obowiązków, przeznacza się w całości na realizację zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z art. 407. w/w ustawy **środki powiatowych funduszy przeznacza się na:**

- 1) wspomaganie działalności, o której mowa w art. 406 pkt 1-11;
- 2) prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy;
- 3) inne zadania ustalone przez radę powiatu, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska.

Bank Ochrony Środowiska

Oddział w Białymstoku (WFOŚiGW województwa podlaskiego) Kredyty ze środków BOŚ S.A. z dopłatami WFOŚiGW do oprocentowania

Przedmiot kredytowania:

- inwestycje związane z: usuwaniem, unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest,
- ograniczaniem hałasu,
- czystsza produkcją,
- uszczelnianiem i hermetyzacją przeładunku i dystrybucji paliw,
- ograniczaniem zużycia energii elektrycznej,
- ograniczaniem niskiej emisji,
- budową przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych,
- termomodernizacją budynków.

Procedura:

Kredyty przeznaczone są dla osób prawnych oraz osób fizycznych, w tym prowadzących działalność gospodarczą; decyzję o udzieleniu kredytu preferencyjnego podejmuje Bank po wcześniejszym zaakceptowaniu danego zadania przez Wojewódzki Fundusz; wnioski składane w Oddziale

Warunki kredytowania:

kwota kredytu:

do 50.000 zł - dla osób fizycznych,

do 100.000 zł - dla osób prawnych i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, wskazanych przez Fundusz,

okres kredytowania: do 36 miesięcy,

oprocentowanie: 0,4 s.r.w., lecz nie mniej niż 4% p.a.,

Przykładowa rzeczywista stopa oprocentowania kredytu wynosi 4,84% w skali roku, przy założeniach:

kwota kredytu - 50.000 zł

oprocentowanie - 4,0% p.a.

okres kredytowania - 3 lata

provizja - 500 zł (1% kwoty kredytu)

zabezpieczenie w formie poręczenia wekslowego

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju poprzez autoryzowane banki krajów Europy Środkowej finansuje projekty z zakresu ochrony środowiska udzielając kredytu gminom, przedsiębiorstwom komunalnym, władzom lokalnym, jak również związkom gminnym.

Formy finansowania stosowane przez EBOiR to kredyty, udziały kapitałowe i gwarancje. Przedmiot kredytowania obejmuje wodociągi, kanalizację, odpady stałe, transport miejski, rewitalizację. Kredyty mogą być udzielane rządowi, jak również podmiotom prywatnym. Wysokość udzielanego kredytu powyżej 5 mln euro. Oprocentowanie: LIBOR lub WIBOR wraz z marżą. Okres udzielenia kredytu do negocjacji, zazwyczaj 10-15 lat. Maksymalna karencja spłaty rat 4 lata. Warunkiem udzielenia pomocy jest rozwój demokracji i poszanowanie praw człowieka w danym państwie.

8 Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko

Objęcie zorganizowaną obsługą 100% mieszkańców do 2010r. w zakresie wywozu odpadów komunalnych na terenie analizowanego Powiatu powinno przyczynić się w konsekwencji do wyeliminowania zjawiska powstawania „dzikich wysypisk”. W efekcie przyczyni się to do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska zwłaszcza gruntowo-wodnego.

Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz spełnianie wymogów odnośnie dopuszczonych limitów przyczyni się do stopniowego zmniejszania udziału odpadów o cechach surowców wtórnych (zwłaszcza odpadów opakowaniowych, biodegradowalnych, niebezpiecznych, a także wielkogabarytowych i budowlanych) w strumieniu odpadów kierowanych na składowiska. Dzięki temu nastąpi oszczędność wykorzystania pojemności składowisk. Wpłynie to bezpośrednio na zmniejszenie zapotrzebowania na zajmowanie nowych powierzchni pod deponowanie odpadów.

Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki i limitów odzysku odpadów o charakterze niebezpiecznym z odpadów komunalnych przyczyni się do zmniejszenia potencjalnego zagrożenia dla środowiska zdeponowanych na składowiskach odpadów komunalnych. Zebrane selektywnie odpady niebezpieczne zostaną w bezpieczny sposób przetransportowane i unieszkodliwione w instalacjach posiadających stosowne zezwolenia.

Scentralizowanie składowania odpadów docelowo na jednym w regionie składowisku -ZZO Dubiażyn spełniającym standardy i wymogi obowiązujących przepisów zmniejszy zagrożenie dla środowiska, a systematyczna kontrola obiektu poprzez badania monitoringowe (zgodnie z obowiązującymi przepisami) pozwoli na odpowiednio wczesne wykrycie i zapobieżenie lub zminimalizowanie ewentualnych zagrożeń dla środowiska.

Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dubiaźnie wraz z instalacjami pomocniczymi w Hajnówce i Siemiatyczach pozwoli na odciążenie strumienia odpadów komunalnych i zagospodarowanie m.in. odpadów ulegających biodegradacji (w kompostowni), odpadów opakowaniowych (linia segregacji), wielkogabarytowych (punkt / linia demontażu) itd.

Deponowanie odpadów będzie sukcesywnie ograniczane (ilość Mg kierowana na składowiska). Zmniejszany będzie sukcesywnie w strumieniu odpadów kierowanych do składowania udział odpadów o cechach surowców wtórnych (selektywna zbiórka) oraz odpadów ulegających biodegradacji (kompostowanie) i odpadów niebezpiecznych.

Właściwa rekultywacja składowisk przeznaczonych do zamknięcia i rekultywacji przyczyni się do zniwelowania negatywnego oddziaływania tych składowisk na środowisko .

Realizacja celów i zadań wynikających z niniejszego Planu będzie służyła poprawie jakości środowiska na obszarze analizowanego Powiatu.

9 System monitoringu i oceny wdrażania planu

W oparciu o sprawozdanie z realizacji Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Bielskiego na lata 2008-2011 będzie oceniana realizacja poszczególnych zadań określonych w 7 rozdziale niniejszego PPGO, natomiast aby monitorować stopień osiągnięcia celów wyznaczonych w rozdziale 5 będą określone wskaźniki podane w tabeli poniżej.

Tabela 45 Lista proponowanych wskaźników efektywności realizacji Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami.

L.p.	Wykaz proponowanych wskaźników efektywności realizacji PGO	Jednostka
	Ogólne	
1	Masa odpadów wytworzonych - ogółem	Mg
2	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
3	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	%
4	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	%
5	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych składowaniu bez przetworzenia	%
	Odpady komunalne	
1	Odsetek mieszkańców objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
2	Masa zebranych odpadów komunalnych - ogółem	Mg
3	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
4	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	Mg
5	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie, poddanych składowaniu	%
6	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów	Mg
7	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne - ogółem	szt.

8	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne - ogółem	m ³
9	Liczba instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	szt.
Odpady niebezpieczne		
1	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Mg
2	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
3	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
4	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%
5	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	Mg
6	Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń zawierających PCB	Mg
7	Masa selektywnie zebranych przenośnych baterii i akumulatorów	Mg
8	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego - ogółem	Mg
9	Liczba stacji demontażu ³⁾	szt.
10	Liczba punktów zbierania pojazdów ³⁾	szt.
11	Masa zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji ³⁾	Mg
12	Poziom odzysku odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji ³⁾	%
13	Poziom recyklingu odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji ³⁾	%
Komunalne osady ściekowe		
1	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg
2	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami biologicznymi	%
3	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi	%

4	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	%
5	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w innych zastosowaniach	%
6	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych składowanych bez przetworzenia na składowiskach odpadów	%
Odpady opakowaniowe		
1	Masa opakowań wprowadzonych z produktami na rynek	Mg
2	Masa opakowań ze szkła wprowadzonych z produktami na rynek	Mg
3	Masa opakowań z tworzyw sztucznych wprowadzonych z produktami na rynek	Mg
4	Masa opakowań z papieru i tektury wprowadzonych z produktami na rynek	Mg
5	Poziom odzysku dla odpadów opakowaniowych - ogółem	%
6	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych - ogółem	%
7	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%
8	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%
9	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%
<p>¹⁾ - dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/66/WK z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG (Dz. Urz. WE L 266 z 26.09.2006 r., str. 1),</p> <p>²⁾ - według załącznika nr 1 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495),</p> <p>³⁾ - określonych w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202 i Nr 175, poz. 1458).</p>		

W początkowej fazie źródłem danych będą bazy danych istniejące w ramach systemu administracyjnego i badań statystycznych, a po utworzeniu kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce, ona stanie się głównym źródłem informacji. W świetle ustawy o odpadach sprawozdanie z realizacji PPGO należy sporządzać co 2 lata. Organ wykonawczy powiatu przedkłada go radzie powiatu. Jednocześnie PPGO podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata i podlegają zaopiniowaniu przez zarząd województwa oraz przez organy wykonawcze gmin z terenu powiatu.

W sprawozdaniach z realizacji powiatowych planów gospodarki odpadami będą zamieszczone również wykazy wszystkich instalacji do zagospodarowania odpadów położonych na obszarze powiatu według stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, z wydzieleniem wskazanych powyżej instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych, a ponadto:

stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,

zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,

składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których nie są składowane odpady komunalne,

- składowisk odpadów obojętnych,
- składowisk odpadów niebezpiecznych,
- składowisk odpadów niebezpiecznych, na których są składowane odpady zawierające azbest oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których wydzielono kwatery do składowania odpadów zawierających azbest,
- spalarnie przeznaczone wyłącznie do spalania odpadów medycznych i weterynaryjnych,
- pozostałe spalarnie odpadów,

wraz z podaniem co najmniej rodzaju instalacji, nazwy, adresu, zdolności przerobowych, a ponadto dla składowisk odpadów zostaną określone: niewypełnione pojemności poszczególnych składowisk i przewidywana masa odpadów do przyjęcia do czasu zamknięcia składowiska. Dla każdej instalacji zostanie dokonana ocena spełniania przez nią wymagań prawnych i technicznych. W przypadku niespełnienia wymagań, zostaną wskazane wymagania, które nie zostały spełnione i sposób poprawy sytuacji.

10 Streszczenie

Plan Gospodarki Odpadami Dla Powiatu Bielskiego na lata 2008-2011 powstał na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach, która w art.14 pkt 14 mówi o obowiązku aktualizacji planów gospodarki odpadami, nie rzadziej niż co 4 lata. Powyższy plan jest zgodny z zapisami ustawy o odpadach (Dz. U. 2007, Nr 39, poz.251). Zakres planu odpowiada wymogom stawianym przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. 2003, Nr 66, poz.620) i Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie planów gospodarki odpadami (Dz.U.2006, Nr 46, poz.333). Plan Gospodarki Odpadami Dla Powiatu Bielskiego na lata 2008-2011 jest zgodny z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010.

Plan opracowano aby osiągnąć cele założone w polityce ekologicznej państwa oraz realizacji podstawowych zasad postępowania z odpadami, zgodnie z art.5 ustawy o odpadach.

Dokument zawiera: analizę stanu istniejącego w gospodarce odpadami, przewidywane zmiany i założenia w zakresie gospodarki odpadami, cele i zadania ciągłe, krótko i długoterminowe, które zmierzają do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, opis systemów gospodarki odpadami na terenie powiatu bielskiego, wskazanie źródeł finansowania zamierzonych celów ze wskazaniem harmonogramu realizacji planowanych przedsięwzięć oraz instytucji odpowiedzialnych za ich realizację, a także monitoring realizacji zaplanowanych działań oraz wnioski z analizy oddziaływania planu na środowisko.

Na terenie powiatu bielskiego prowadzony jest zorganizowany system zbierania odpadów, jednak odsetek mieszkańców objętych taką zbiórką jest różny w zależności od gminy, najwyższy w gminie Orla 100% najniższy w gminie Rudka 14%. Na terenie powiatu bielskiego istnieją dzikie wysypiska, znajdują się one na terenie gmin wiejskich: Bielsk Podlaski, Brańsk, Rudka. Na obszarze powiatu bielskiego prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Selektywnie zbierane są: szkło, papier i tektura, tworzywa sztuczne, których zebrano najwięcej. Ciągłe jednak udział odpadów selektywnie zebranych w porównaniu z zebranymi odpadami komunalnymi niesegregowanymi (zmieszanymi) jest niski. Odpady pochodzące z selektywnej zbiórki przekazywane są do odzysku i recyklingu.

Największą grupą odpadów zaliczanych do odpadów pozostałych na terenie powiatu bielskiego są odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, na drugim miejscu znajdują się komunalne osady ściekowe.

Przeprowadzona prognoza zmian odpadów dowodzi, iż w perspektywie najbliższych lat sukcesywnie zwiększać się będzie ilość odpadów komunalnych segregowanych i zbieranych selektywnie, przy jednoczesnym sukcesywnym zmniejszaniu ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Tendencja wzrostowa będzie zaznaczała się w grupie odpadów niebezpiecznych oraz w grupie odpadów pozostałych.

Założono, że głównym kierunkiem działań podejmowanych, w celu poprawy gospodarki odpadami na terenie powiatu bielskiego będzie budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dubiażynie

Spis tabel

Tabela 1 Dane dotyczące sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu bielskiego.....	12
Tabela 2 Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie powiatu bielskiego w 2007 roku.	13
Tabela 3 Odpady zebrane selektywnie na terenie poszczególnych gmin powiatu bielskiego w roku 2006 oraz 2007.....	15
Tabela 4 Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na terenie powiatu bielskiego w 2007 roku.....	16
Tabela 5 Ilość odpadów komunalnych zmieszanych zebranych w poszczególnych gminach powiatu bielskiego w roku 2006.	18
Tabela 6 Odsetek mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów w poszczególnych gminach powiatu bielskiego.....	19
Tabela 7 Zestawienie gmin powiatu bielskiego posiadających i nieposiadających ewidencji umów na zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.....	19
Tabela 8 Ilość odpadów zebranych selektywnie z terenu powiatu bielskiego w roku 2007.	20
Tabela 9 Sposób prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów na terenie poszczególnych gmin należących do powiatu bielskiego w roku 2007.....	22
Tabela 10 Sposób postępowania z odpadami komunalnymi zebranymi z terenu powiatu bielskiego w roku 2006.....	23
Tabela 11 Dzikie składowiska na terenie powiatu bielskiego stan na 31 XII 2007 r...24	
Tabela 12 Opłaty za odbiór odpadów komunalnych na terenie poszczególnych gmin powiatu bielskiego w 2007 roku.....	24
Tabela 13 Urządzenia zawierające PCB na terenie powiatu bielskiego.....	26
Tabela 14 Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.	29
Tabela 15 Ilość wytworzonych odpadów z grupy 17 na terenie powiatu bielskiego w roku 2006.	32
Tabela 16 Komunalne oczyszczalnie ścieków w powiecie bielskim.....	33
Tabela 17 Sposób zagospodarowania osadów ściekowych z komunalnych oczyszczalni ścieków powiatu bielskiego w 2006 roku.....	33
Tabela 18 Ilość odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku w roku 2007 - sektor komunalny.	35
Tabela 19 Ilość odpadów niebezpiecznych wytwarzana przez pięciu producentów na terenie powiatu bielskiego.	36
Tabela 20 Ilości pojemników i kontenerów w poszczególnych gminach powiatu bielskiego	37
Tabela 21 Częstotliwość opróżniania i wywozu pojemników na terenie powiatu bielskiego.....	38
Tabela 22 Przedsiębiorstwa obsługujące gospodarkę odpadami na terenie poszczególnych gmin powiatu bielskiego stan na 31 XII 2007 r.	38
Tabela 23 Zestawienie uchwalonych regulaminów porządku i czystości na terenie gmin powiatu bielskiego.	40
Tabela 24 Obiekty nie spełniające wymagań formalnych i technicznych przewidziane do zamknięcia do końca roku 2009 na terenie powiatu bielskiego.....	42
Tabela 25 Obiekty spełniające wymagania formalne i techniczne przewidziane do zamknięcia do końca roku 2009 na terenie powiatu bielskiego	42

Tabela 26 Składowiska spełniające wymagania formalne i techniczne przewidziane do eksploatacji po 2009 roku na terenie powiatu bielskiego.....	42
Tabela 27 Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania i transportu odpadów	45
Tabela 28 Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w poszczególnych gminach powiatu bielskiego.....	48
Tabela 29 Prognoza zmian demograficznych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010,2014, 2018	52
Tabela 30 Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych w powiecie bielskim w latach 2010, 2014, 2018.	54
Tabela 31 Prognoza ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2010, 2014, 2018 na terenie powiatu bielskiego.	55
Tabela 32 Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.	57
Tabela 33 Prognoza ilości olejów odpadowych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.....	59
Tabela 34 Prognoza ilości zużytych opon na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.....	61
Tabela 35 Prognoza ilości odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.....	61
Tabela 36 Prognoza ilości komunalnych osadów ściekowych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2015, 2018.....	61
Tabela 37 Poziomy odzysku i recyklingu akumulatorów oraz ogniwi i baterii galwanicznych w latach 2008, 2009.....	65
Tabela 38 Ilość zebranego sprzętu w kolejnych latach na terenie powiatu bielskiego w celu osiągnięcia poziomu zbierania w ilości 4 kg na mieszkańca na rok.....	67
Tabela 39 Roczne poziomy odzysku i recyklingu zużytych opon do roku 2018.....	68
Tabela 40 Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach do dnia 31 grudnia 2014 r.....	69
Tabela 41 Zestawienie prognozowanej ilości odpadów ulegających biodegradacji w latach 2010, 2014, 2018 na terenie powiatu bielskiego z dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów [Mg].....	75
Tabela 42 Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami dla powiatu bielskiego.....	77
Tabela 43 Harmonogram rzeczowo-finansowy przedsięwzięć inwestycyjnych i nieinwestycyjnych w ramach gospodarki odpadami.....	79
Tabela 44 Inwestycje w zakresie gospodarki odpadami-jednostka odpowiedzialna Związek Gmin Regonu Puszczy Białowieskiej.....	85
Tabela 45 Lista proponowanych wskaźników efektywności realizacji Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami.....	94

Spis wykresów

Wykres 1	Struktura użytkowania terenów w powiecie bielskim w [ha].....	10
Wykres 2	Struktura użytków rolnych na terenie powiatu bielskiego [ha]	11
Wykres 3	Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	11
Wykres 4	Podział ludności na wiejską i miejską w powiecie bielskim.....	12
Wykres 5	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na obszarze powiatu bielskiego w 2007 roku.	14
Wykres 6	Ilość i skład odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 2007 roku w powiecie bielskim w Mg.....	17
Wykres 7	Ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych z poszczególnych gmin powiatu bielskiego w roku 2006.....	18
Wykres 8	Ilość odpadów zebranych selektywnie z terenu powiatu bielskiego w roku 2007.	21
Wykres 9	Sposób postępowania z odpadami komunalnymi zebranymi z terenu powiatu bielskiego w roku 2006.....	24
Wykres 10	Sposoby zagospodarowania odpadów niebezpiecznych na terenie powiatu bielskiego w roku 2006.....	31
Wykres 11	Sposób gospodarowania osadami ściekowymi wytworzonymi w roku 2006 na terenie powiatu bielskiego.....	34
Wykres 12	Ilość odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku w roku 2007- sektor komunalny	35
Wykres 13	Prognoza zmian liczby mieszkańców w powiecie bielskim	53
Wykres 14	Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.	54
Wykres 15	Prognoza zmiany ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.....	56
Wykres 16	Prognoza odpadów ulegających biodegradacji na terenie powiatu bielskiego w latach 2010, 2014, 2018.	58
Wykres 17	Porównanie prognozowanej ilości odpadów ulegających biodegradacji w latach 2010, 2014, 2018 na terenie powiatu bielskiego z dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów.....	76

Spis rysunków

Rysunek 1 Mapa powiatu bielskiego	9
Rysunek 2 Lokalizacja funkcjonujących składowisk odpadów na terenie powiatu bielskiego	44

Załącznik nr 1 Spis placówek medycznych na terenie powiatu bielskiego

SPZOZ Bielsk Podlaski ul. Kleszczelowska 1- Szpital

1. NZOZ Medycyny Rodzinnej „MEDICA” Bielsk Podlaski ul. Jagiellońska 2
2. NZOZ „LEKO” Bielsk Podlaski ul. Jagiellońska 32
3. NZOZ „VITA” sp. z o.o. Bielsk Podlaski ul. 3-go Maja 15
4. NZOZ „TWÓJ LEKARZ” Bielsk Podlaski ul. 3-go Maja 15
5. NZOZ „AUXILIUM” Brańsk ul. Jana Pawła II
6. NZOZ „MEDIRENA” Rudka ul. Brańska 13
7. NZOZ „MEDIRENA” - Przychodnia Medycyny Rodzinnej Brańsk ul. Jagiellońska 34
8. SNZOZ Widźgowo
9. SNZOZ Widźgowo – Przychodnia Lekarska, Brańsk ul. Jana Pawła II 19
10. SNZOZ Widźgowo – Ośrodek Zdrowia w Chraślach
11. SNZOZ Widźgowo – Ośrodek Zdrowia w Łubinie Kościelnym
12. NZOZ „ALMA-MED” s.c. Boćki, ul. Grunwaldzka 1
13. NZOZ „ALMA-MED” s.c. - Gabinet Lekarza Rodzinnego Orla ul. Bielska 8
14. NZOZ s.c. Wyszki ul. Kościelna 2
15. NZOZ s.c. Wyszki Filia w Strabli ul. Przekątna 8
16. NZOZ s.c. Wyszki Filia w Topczewie ul. Brańska 6
17. NZOZ „HOOP” s.a. Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 200
18. NZOZ – Przychodnia Stomatologiczno-Protetyczna Bielsk Podlaski ul. Kryniczna 2
19. NZOZ – Specjalistyczna Przychodnia Stomatologiczno-Protetyczna „LASERODENT” Bielsk Podlaski ul. Piłsudskiego 41
20. NZOZ – Specjalistyczna Przychodnia Stomatologiczno-protetyczna „ALDENT” Bielsk Podlaski ul. Żeromskiego 36
21. Stomatologiczny NZOZ „DUO-DENTAL” s.c. Bielsk Podlaski ul. Piłsudskiego 35A
22. Niepubliczny Specjalistyczny ZOZ „DIABETYK” Bielsk Podlaski ul. Jagiellońska 23
23. SPZOZ Przychodnia Rejonowa nr2 Bielsk Podlaski ul. Jagiellońska 32
24. SPZOZ – Poradnia Gruzlicy i Chorób Płuc Bielsk Podlaski ul. Kleszczelowska 1
25. SPZOZ – Poradnia dla Kobiet Brańsk ul. Jana Pawła II 10
26. ZOZ – Przychodnia Rehabilitacyjna przy Spółdzielni Inwalidów Bielsk Podlaski ul. Dąbrowskiego 3
27. SPZOZ RCKiK – Oddział w Bielsku Podlaskim ul. Kleszczelowska 1
28. Gabinet Ginekologiczny – M. Chmański Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 29B/7
29. Gabinet Ginekologiczny – A. Jewicz Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 52A/6
30. Gabinet Ginekologiczny – E. Kowalczyk Bielsk Podlaski ul. Narutowicza 28
31. Prywatny Gabinet Ginekologiczny – J. Śliwko Bielsk Podlaski ul. Białowieska 111E/32
32. Indywidualna Praktyka Stomatologiczna – B. Fiedorowicz-Mucha Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 122

33. Prywatny Gabinet Stomatologiczny – B. Gładkiewicz Bielsk Podlaski ul. Poświętna 35/24
34. Prywatny Gabinet Stomatologiczny – L. Kuczyńska Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 175
35. Gabinet Dentystyczny – J. Łuba Brańsk ul. Jana Pawła II 10
36. Prywatny Gabinet Stomatologiczny – G. Miller Bielsk Podlaski ul. Kazanowskiego 16
37. Prywatny Gabinet Stomatologiczny G. Miller Boćki ul. Grunwaldzka 1
38. Gabinet Stomatologiczny – A. Mińko Bielsk Podlaski ul. Kazimierzowska 3A
39. Gabinet Stomatologiczny – A. Paniutycz Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 58/14
40. Gabinet Stomatologiczny – A. Paniutycz Bielsk Podlaski ul. Taraszkiewicza 6
41. Gabinet Stomatologiczny Kontraktowo-Prywatny – H. Popławska Bielsk Podlaski ul. 3-go Maja 8/8
42. Indywidualna Praktyka Stomatologiczna – Emil Niewiński Bielsk Podlaski ul. 3-go Maja 15
43. Gabinet Stomatologiczny – H. Szymczuk Bielsk Podlaski ul. Ogrodowa 79
44. Gabinet Stomatologiczny – A. Turowska-Zieleniewska Bielsk Podlaski ul. Kołłątaja 4
45. Gabinet Stomatologiczny – A. Wasilewska Bielsk Podlaski ul. Wysockiego 7
46. Gabinet Stomatologiczny – D. Bożko Bielsk Podlaski ul. Kazimierzowska 3A
47. Prywatny Gabinet Stomatologiczny – J. Tokarzewicz Bielsk Podlaski ul. Kazimierzowska 5B
48. Specjalistyczny Gabinet Stomatologiczny – L> s. Simonienko Bielsk Podlaski ul. Jagiellońska 32
49. Gabinet Stomatologiczny – B. Zinkiewicz Bielsk Podlaski ul. Jagiellońska 32
50. Gabinet Dentystyczny – M. Leszczyńska Bielsk Podlaski ul. Jagiellońska 32
51. Gabinet Stomatologiczny – J. Wróblewska-Bartoszek Bielsk Podlaski ul. Dąbrowskiego 3
52. Prywatny Gabinet Stomatologiczny – J. Zielenkiewicz-Ławreszuk Bielsk Podlaski ul. Dąbrowskiego 3
53. Prywatny Gabinet Stomatologiczny – J. Burak Bielsk Podlaski ul. Topolowa 11
54. Gabinet Stomatologiczny przy Zespole Szkół Brańsk ul. Armii Krajowej 7
55. Gabinet Stomatologiczny – J. Żarkowska Boćki ul. Brańska 35
56. Prywatny Gabinet Stomatologiczny – J. Kryński Brańsk ul. Piłsudskiego 8
57. Prywatny Gabinet Stomatologiczny – B. Niewiarowska-Konstantynowicz Brańsk ul. Piłsudskiego 39
58. Prywatny Gabinet Stomatologiczny - B. Niewiarowska-Konstantynowicz Brańsk ul. Jana Pawła II 10
59. Prywatny Gabinet Stomatologiczny – E. Gabrysiak Rudka ul. Brańska 13
60. Prywatno-Kontaktowy Gabinet Stomatologiczny – A. Skrabska Strabla ul. Przekątna 8
61. Gabinet Stomatologiczny - M. Wyłudzka Wyszki ul. Kościelna 2
62. Gabinet Stomatologiczny - I. Kozłowska-Rzepniewska Orla ul. Bielska 32
63. Gabinet Stomatologiczny „EURODENT” P. M. Dąbrowska-Żychoń Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 108A
64. Prywatny Gabinet Laryngologiczny – W. Sac Bielsk Podlaski ul. Dąbrowskiego 3
65. Gabinet Laryngologiczny – H. Horbowicz Bielsk Podlaski ul. 3-go Maja 19
66. Gabinet Urologiczny – K. Rogowski Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 31

- 67. Gabinet Lekarski P. R. Koziółkiewicz Bielsk Podlaski ul. Krótka 4
- 68. Gabinet Lekarski P. K. Koziółkiewicz Bielsk Podlaski ul. Krótka 4
- 69. Indywidualna specjalistyczna praktyka Lekarska, P. K. Kuźma Bielsk Podlaski ul. Jagiellońska 32
- 70. Indywidualna specjalistyczna praktyka Lekarska, P. K. Orłowski Bielsk Podlaski ul. Jagiellońska 32
- 71. Dom Pomocy Społecznej Brańsk ul. Jana Pawła II 14
źródło: Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim

Załącznik nr 2 Spis placówek weterynaryjnych na terenie powiatu bielskiego

1. Przychodnia Weterynaryjna „Animals”s.c. 17-100 Bielsk Podlaski, ul. Jagiellońska 16
2. Lecznica dla Zwierząt 17-100 Bielsk Podlaski, ul. Kościuszki 3
3. Prywatna Lecznica dla Zwierząt 17-100 Bielsk Podlaski ul. Kazimierzowska 14
4. Usługi Weterynaryjne 17-11 Boćki, ul. prof. W. Łukaszewicza 8
5. Gabinet Weterynaryjny 17-11 Boćki, ul. Brańska 43
6. „Chiron” s.c. 17-120 Brańsk, ul. Błonie 3
7. Usługi weterynaryjne i Inseminacja Zwierząt Koszewo 3, 17-100 Bielsk Podlaski
8. Usługi weterynaryjne 17-120 Brańsk, ul. Jana Pawła II 45
9. Przychodnia dla Zwierząt 17-100 Bielsk Podlaski, ul. Wita Stwosza 5
10. Farma s.c. 17-132 Wyszki, ul. Kościelna 4

źródło: Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim